

BISTRIŠKI ODMEVI

GLASILO OBČINE ILIRSKA BISTRICA

ILIRSKA BISTRICA II AVGUST 2011 II ŠT. 39 II 5200 IZVODOV II BREZPLAČNO

**OBČINSKI SVET
ZA GRADNJO
AVTOCESTE V
DVEH FAZAH**

**VIZIJA RAZVOJA
MESTA**

**JAVNI RAZPIS
ZA OBČINSKE
KADROVSKE
ŠTIPENDIJE**

**SUBVENCIONIRANI
PREVOZI PO
NOVEM**

LETNI ATRIJ V DOMU NA VIDMU

Bistriški Dom na Vidmu je dobil novo vsebino. Občina Ilirska Bistrica je v stavbi obnovila in uredila letni atrij, kjer se bodo odslej v poletnem času odvijale različne prireditve, koncerti, gledališke igre, pa tudi kino na prostem. Letni atrij so svečano odprli 29. julija na zelo dobro obiskanem etno večeru, na katerem so nastopile domače etno

skupine in gostje iz občina Matulji: harmonikar Joško Škrli, ženski pevski zbor KUD Učka iz Matuljev, Bršulin banda, folklorna skupina Gradina, Jasenski kergelci, pevci in godci iz Velike Bukovici in pevska skupina kmečkih žena iz Ilirske Bistrice.

Več na strani 3

UVODNIK

Julija, ko je turistična sezona na vrhuncu, smo Bistričani zopet doživeli prometni infarkt. Kolona vozil se je ob koncih tedna vlekla od mejnega prehoda Jelšane pa vse do vhoda v mesto na severni strani. Jasen znak, da mesto nujno potrebuje rešitev, vsaj v obliki obvoznice, še bolj pa bi bila seveda zaželjena avtocestna povezava z notranjostjo Slovenije, na katero občani čakajo že vrsto let. Ta ne bi rešila samo poletnih prometnih zamaškov, ampak bi prinesla tudi večjo varnost, boljšo kakovost življenja v naseljih in seveda novo razvojno priložnost za občino. Spodbudna novica je, da je država konec junija objavila dopolnjeno pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta za avtocesto na odseku Postojna/Divača – Jelšane. Ker pa bo zelo težko uskladiti želje prebivalcev vseh štirih občin, po katerih potekajo predvidene trase, so župani in tudi bistriški občinski svet sklenili, da bi bilo najboljšo gradnjo avtoceaste razdeliti na dve fazi. Po napovedih bi bil odsek od Jelšan do Kilovč lahko zgrajen že do leta 2015, če bo le država prisluhnila. Poletje pa je tudi čas koncertov, festivalov in raznih prireditev na prostem, ki jih v Ilirski Bistrici gotovo primanjkuje. Odslej bo k popestritvi poletnega dogajanja veliko prispeval tudi na novo urejeni letni atrij v Domu na Vidmu, ki ga je občina obnovila prav za ta namen. Sodeč po velikem obisku otvoritvenega etno večera bodo tovrstne prireditve v mestu

Katja Kirn,
odgovorna urednica

KOLOFON

Bistriški odmevi - Glasilo Občine Ilirska Bistrica III Izdajatelj: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica

Odgovorna urednica: Katja Kirn

Uredniški odbor: Špela Brožič, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Vojko Mihelj, Mateja Rolih, Marija Štrancar in Tatjana Urbančič

Sedež uredništva: Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica III E-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si III Telefon: 051 341 133

Lektoriranje: Nataša Ujčič (razen posameznih prispevkov) III Grafična zasnova: Nina Urh

Grafično oblikovanje in tisk: Dravska tiskarna d.o.o., Valvasorjeva 38, 2000 Maribor III Naklada: 5.200 izvodov

Glasilo brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v Občini Ilirska Bistrica III Uredništvo si pridružuje pravico krajšanja prispevkov in spremembe naslovov. Prispevkov ne honoriramo. Avtor nepodpisanih prispevkov je odgovorna urednica.

Fotografije: Katja Kirn, Petar Nikolič, Rok Smrdelj, Tone Škrli, Rado Kocjančič, David Valant, Jaka Fidel, Ilija Martić in foto arhivi društev, OŠ Podgrad, OŠ Knežak, OŠ Antona Žnideršiča, OŠ Dragotina Ketteja, OŠ Podgora Kuteževo, Vrtca Ilirska Bistrica in Knjižnice Makse Samsa III Fotografija na naslovnici: Katja Kirn

IZ VSEBINE

AKTUALNO

Etno večer in odprtje letnega gledališča v Domu na Vidmu	3
Okrogla miza o umestitvi avtoceste	4

OKOLJE IN PROSTOR

Javna razgrnitev dopolnjenega osnutka OPN Vizija razvoja mesta Ilirska Bistrica	6
	8

OBČINSKI ODMEVI

Obnove šol	10
Javni razpis za občinske kadrovske štipendije	11
Obvestila Upravne enote	12
6. seja občinskega sveta	13

ODMEVI IZ NAŠIH KRAJEV

Pestro ob vaškem shodu v Kosezah	16
Tiri za lokomotivo Bredo že postavljeni	17
Obnovljena cerkev na Rjavčah	19
Poletne aktivnosti v knjižnici	20
Karting varna vožnja	21
60 let glasbene šole v Ilirski Bistrici	22
Intervju: Aleksander Borenović	26

ŠOLSTVO IN ŠPORT

Uspehi bistriških kolesarjev	31
Uspeh Balinarskega kluba Beu kam'n	32
Dvojna krona bistriških nagometašev	33
Praksa v Španiji1	34

KULTURA

25. Premška srečanja	37
Primorci beremo	38

SOCIALNO VARSTVO IN ZDRAVJE

Dom starejših občanov se predstavlja ...	39
Subvencionirani prevozi po novem	40
Novoustanovljeno Koronarno društvo	42
Dopusti zdravnikov v juliju 2011	45
Zdravje za vse	46

NAŠI MLADI IN NAJMLAJŠI

Noč v vrtcu	48
Obisk živalskega vrta	49

NAPOVEDNIK

Prireditve v juliju 2011	50
--------------------------	----

Z ETNO VEČEROM ODPRLI LETNI ATRIJ

Bistriški Dom na Vidmu je dobil novo vsebino. Občina Ilirska Bistrica je v stavbi obnovila in uredila letni atrij, kjer se bodo odslej v poletnem času odvijale različne prireditve, koncerti, gledališke igre, pa tudi kino na prostem.

Letni atrij so svečano odprli 29. julija na zelo dobro obiskanem etno večeru, na katerem so nastopile domače etno skupine in gostje iz občina Matulji: harmonikar **Joško Škrlič**, ženski pevski zbor **KUD Učka iz Matuljev**, Brštulin banda, folklorna skupina **Gradina**, Jasenski kerglci, pevci in godci iz **Velike Bukovice** in **pevska skupina kmečkih žena iz Ilirske Bistrice**.

Številne obiskovalce je nagovoril župan **Emil Rojc**, ki je poudaril, da je bilo v preteklosti že veliko debat o tem, kaj s tem, precej zanemarjenim in dotrajanim domom narediti. Ker meni, da je dom namenjen predvsem družbenim dejavnostim, so se na Občini odločili, da najprej obnovijo atrij doma, ki že vrsto let ni bil v uporabi. V okviru investicije, za katero je Občina odštela približno 37.000 evrov, so obnovili tlake, električno napeljavo, zunanjo fasado in nakupili 260 sedežev. Atrij bo služil za različne prireditve, koncerte, obstaja pa tudi možnost ureditve letnega kina, je pojasnil župan. Tako naj bi vsak petek v poletnem času v atriju odvijala kašna prireditev. V naslednjih fazah obnove doma pa naj bi naprej uredili najbolj nujne stvari, kot so ogrevanje, sanitarije in obnova fasade na prednji strani doma.

»Čeprav ni enotnega mnenja o tem, ali bi bilo bolje objekt podreti in postaviti

Nastop Jasenskih kerglcev

na novo ali pa ga obnoviti, sam menim, da je v ta objekt mogoče umestiti vse tiste programe, ki jih občani v tem trenutku najbolj potrebujejo. Pri tem smo izhajali iz tega, kar se je v preteklosti že poskušalo umestiti v to stavbo,« je dejal župan. Tako bi v prostorih, kjer trenutno začasno deluje pošta, uredili galerijo, v prostorih nad pošto pa podjetniški inkubator. Kar nekaj je povpraševanj, da bi se v kletnih prostorih uredil fitness center. Prostore, kjer deluje strelsko društvo, bi obnovili in obdržali strelci. Za uporabo posameznih prostorov pa se zanimajo tudi nekatera druga društva.

Občina in društva trenutno za prireditve največ uporabljajo dvorano, kjer je nekoč deloval kino. »Ob večjih dogodkih pa se zgodi, da je dvorana premajhna in zmanjka sedežev za vse obiskovalce, zato bo treba poiskati rešitev. Dvorano bi se lahko obnovilo in prilagodilo potrebam. Ena od rešitev je tudi premični oder, ki bi ga po potrebi raztegnili oz. umaknili

in postavili dodatne sedeže,« je pojasnil župan. Poleg tega bi dve manjši učilnici poleg dvorane lahko preuredili v manjšo dvorano s sto sedeži za potrebe javnih tribun in podobnih dogodkov.

Po načrtih, ki že obstajajo, in po izgradnji obvoznice mimo mesta, bi se glavna cesta ob domu preuredila v nekakšno sprehajalno ulico. »V tem primeru bi bili prostori, ki gledajo na cesto, zelo primerni za gostinske in turistične lokale. Trenutno je v izdelavi tudi študija ureditve prometa na območju Doma na Vidmu, Zdravstvenega doma in osnovne šole. Občina se je letos prijavila tudi na razpis za izgradnjo nove telovadnice ob OŠ Dtagotina Ketteja. Če bomo uspešni na razpisu, bomo prihodnje leto začeli z delom. Ta telovadnica bi lahko služila tudi kot dvorana s 500 do 600 sedeži. Tako bi v tem kompleksu pridobili kar nekaj različnih stavb za različne namene,« je povedal župan. III

»NA MEJI BREZ MEJE« GOSTILA OBČINA MATULJI

Tradicionalno, že 6. prireditev Na meji brez meje (Na granici bez granice) je letos v juliju gostila občina Matulji. Prireditev je namenjena srečanju in druženju prebivalcev treh obmejnih občin – Ilirske Bistrice, Klane in Matulj, ki so kljub meji, ki je močno zarezala v življenja tukajšnjih prebivalcev, ostali povezani. Medsebojne vezi pa utrjujejo tudi na vsakoletnih srečanjih, ki se vsakič odvijajo v drugi občini in so običajno sestavljena iz športnih iger ter kulturnega in družabnega programa.

Tako so v okviru prireditve Dnevi Rupe (Dani Rupe), ki je potekala 10. julija v Rupi, pripravili številne športne dogodke, kot so kolesarski maraton, turnir v briškuli, turnir v nogometu, vlečenje vrvi idr., na katerih so sodelovale ekipe iz hrvaških občin in bistriške občine. 22. julija pa so na kulturnem večeru ob shodu v Velikih Munah nastopili pevci in godci iz Velike Bukovice. III

V vleki vrvi so se pomerili Halubajski Zvončari (Občina Viškovo), ekipa Občine Ilirska Bistrica (v temno modrih majicah) in ekipa Občine Matulji

Okrogla miza o umestitvi avtocestnega odseka Jelšane – Postojna/Divača VEČINA ZA TRASO DO POSTOJNE

Skupina Nove ideje za razvoj območja Ilirske Bistrice je v ponedeljek, 18. julija, organizirala okroglo mizo na temo umestitve avtocestnega odseka Jelšane – Postojna/Divača, na kateri so svoja stališča glede predlaganih tras bodoče avtoceste predstavili predstavniki Občine Ilirska Bistrica, skupine Nove ideje, avtoprevoznikov ter civilne iniciative Kras in civilne iniciative Brkini. Žal so napovedani predstavniki ministrstva za promet in okoljskega ministrstva udeležbo odpovedali.

Član skupine Nove ideje **Egon Zevnik** je povedal, da bi avtocesta za Ilirsko Bistrico pomenila predvsem nove razvojne priložnosti, izboljšanje prometnih razmer, večjo prometno varnost in boljše kakovost bivanja v naseljih, saj bi prevzela tudi vlogo obvoznice. »K izgradnji avtoceste nas zavezuje tudi Jadransko-Jonski sporazum, pri uresničevanju katerega Slovenija močno zaostaja. Poleg tega je analiza, ki smo jo opravili v skupini Nove ideje, pokazala, da imamo prebivalci bistriške občine 570 avtomobilov na tisoč prebivalcev, kar je veliko več od slovenskega povprečja, ob tem pa nič kilometrov avtocest. Po teh podatkih imamo, kljub temu da v državno blagajno s cestnimi taksami in ostalimi prispevki prispevamo več od slovenskega povprečja, najmanj avtocest gledano po regijah,« je pojasnil Zevnik. Dodaten razlog za avtocesto je tudi podatek, da je v občini delovno aktivnih 6495 prebivalcev, od tega pa se jih na delo v druge občine vozi več kot polovica, največ prav v smeri Postojne in Ljubljane. Zevnik je še pojasnil, da v skupini podpirajo traso Postojna1, ki se jim zdi najboljša od ponujenih, najbolj sporna iz okoljevarstvenega vidika pa se jim zdi trasa proti Divači, saj bi bil vpliv na Škocjanske jame in vrtačo v Čebulovici prevelik. Predstavnici civilne iniciative Kras in civilne iniciative Brkini **Liljana Kocjan Žorž** in **Dara Aratt** sta poudarili, da razumejo potrebe Bistričanov po avtocesti, vendar odločno zavračajo trasi Divača1 in Divača2, ki sta po njihovem mnenju iz okoljskega vidika neupravičeni, saj posegata v vplivno območje Parka Škocjanske jame. »Park Škocjanske jame je edinstven primer Unescove kulturne in

Na okrogli mizi o avtocesti so sodelovali (z leve): moderator Gorazd Brne, Egon Zevnik, Liljana Kocjan Žorž, Dara Aratt, Damjan Štefančič in Vojko Tomšič

naravne dediščine v Sloveniji. To neokrnjeno naravo bi morali varovati kot nacionalno identiteto,« je dejala Kocjan Žorževa. Obe predstavnici CI pa sta ob koncu poudarili, da njihov namen ni razdvajati, ampak pomagati poiskati ustrezen kompromis, ki bo sprejemljiv za vse.

Damjan Štefančič iz bistriškega podjetja TIB Transport, ki se ukvarja s prevozi nevarnih snovi, je povedal, da je tako iz ekonomskega kot varnostnega vidika avtocestna povezava nujno potrebna, saj avtoprevozniki na cestah, ki so v izredno slabem stanju, dnevno izgubijo najmanj 45 minut. »Na relaciji Il. Bistrica-Kozina oz. Postojna dnevno prehaja do 30 vozil podjetja TIB Transport. V lanskem letu je Hrvaška sprostila mejni prehod Jelšane za prevoz nevarnih snovi. Iz hrvaške smeri tako skozi Bistrico dnevno prehaja tudi okrog 30 vozil Petrola, v osrednjo Slovenijo prevažajo goriva tudi OMV s Krka, Mol kot kupec lne in reške rafinerije pa načrtuje septembra sprostitev prevoza naftnih derivatov iz Reke. Ob tem pa se vsak dan povečuje tudi promet s kemikalijami in tako stanje se bo samo še stopnjevalo,« je opozoril Štefančič.

Podžupan **Vojko Tomšič** je dejal, da se ilirskobistriška občina zavzema za najkrajšo različico trase avtoceste med Jelšanami in Postojno po načelu »najhitreje in varneje do cilja«. »Na odseku Jelšane-Postojna ne vidim nobenih okoljskih problemov. Prav tako ne vidim nobenih naravovarstvenih ovir pri katerikoli drugi varianti, saj ima občina Ilirska Bistrica med vsemi občinami največji delež območja - čez 60 odstotkov - pod Naturo 2000,« je dejal Tomšič, ki je še poudaril, da ima avtocesta za Ilirsko Bistrico tudi velik gospodarski pomen, saj ni namen avtoceste, da bi se Bistričani vozili v Ljubljano v službo, ampak da bi delovna mesta pripeljali v Ilirsko Bistrico. Po njegovem mnenju je tudi na ekonomski vidik izgradnje avtocestne povezave Jelšane-Postojna, ki je po podatkih študije nekoliko dražja, treba gledati z različnih koncev. V tem primeru bi država namreč privarčevala pri gradnji pivške obvoznice, ki ne bi bila več potrebna, zaslužila bi s cestninami, saj je tu največ prometa, strošek za voznika pa bi bil po tej različici najmanjši, saj gre za najkrajšo varianto. Povedal je še, da Občina razmišlja tudi o tem, da bi prelagala eno od dveh dodatnih možnih

V skupini Nove ideje že od konca meseca maja zbirajo podpise k peticiji za čimprejšnjo izgradnjo avtoceste Jelšane-Ilirska Bistrica-Postojna. Ob tej priložnosti so 1071 zbranih podpisov izročili podžupanu Vojku Tomšiču, ki je obljubil, da bo Občina peticijo s pridom uporabila. Skupina bo z zbiranjem podpisov nadaljevala in jih kasneje izročila tudi ministrstvu za promet in ministrstvu za okolje in prostor.

tras med Jelšanami in Postojno, ki so bile predvidene že v študijah izpred 34 let, in sicer čez Ribnico ter čez Knežak in Pivko.

Okrogle mize sta se udeležila tudi predstavnik občine Matulji ter postojnski podžupan in poslanec **Zvonko Černač**, ki je prepričan, da bodo občine našle skupen jezik in določile naj-

primernejšo varianto. »V Ilirski Bistrici se bo zgodila Gornja R adgona, če ne bo ustrezne rešitve. Avtocesta mora ljudi združevati in ne razdvajati. Ta korak bodo morali narediti župani. Nobena od predlaganih variant namreč ni iz okoljevarstvenega vidika brezhibna, dodatna ovira je tudi poseljenost. Mislim pa, da bi se dalo najti skupno

rešitev, pri kateri bodo v čim manjši meri prizadeti interesi prebivalcev in narava,« je dejal Černač. Predstavnik občine Matulji pa je pozdravil idejo o avtocesti in dejal, da je za Hrvaško koridor proti Postojni oz. Ljubljani in Evropi zelo pomemben, zato upa, da bodo občine in država čim prej našle skupen jezik in se uskladile. III

BISTRIŠKI OBČINSKI SVET ZA GRADNJO TRASE V DVEH DELIH

Ministrstvo za okolje in prostor je do 29. julija zbiralo pripombe, mnenja in pobude nosilcev urejanja prostora in širše javnosti na dopolnjeno pobudo za pripravo državnega prostorskega načrta (DPN) za avtocesto na odseku Postojna/Divača – Jelšane.

DPN je na julijski seji obravnaval tudi ilirskobistriški občinski svet, ki je sprejel stališče, v katerem predlaga, da se DPN izvede v dveh delih, in sicer najprej za spodnji del trase od Jelšan do Kilovč, ki je najmanj sporen. Kot najustreznejšo različico trase na tem območju sprejemajo traso Jelšane 2. Večina svetnikov in krajan KS Rečica so se namreč izrekli proti trasi Jelšane 1, saj bi ta presekala kmetijska zemljišča in poljske poti v vaseh Zarečje, Zarečica, Dobropolje in Velika Bukovica. Svetniki pa so ob tem opozorili, da bi umestitev trase Jelšane 1, ki poteka po reški dolini, vplivala na še večje onesnaženje zraka v mestu. Zavzeli so se tudi za umestitev novega priključka Dobropolje, ki bi bil bližje mestu kot predvideni priključek Mereče, obenem pa bi se s tem izognili tovrstnemu prometu, ki bi potoval skozi mesto v smeri Podgrada in iz smeri mejnega prehoda Starod.

OS je predlagal tudi, da je v nadaljevanju trase priključek na AC čim bližje Postojni, pri čemer so sprejemljive vse štiri trase Postojna 1, 2, 3 in 4, (odločitev o tej trasi prepuščajo ostalim občanom), medtem ko so trase Razdrto ter Divača 1 in Divača 2 za ilirskobistriško občino nesprejemljive. Odbor za urejanje prostora in infrastrukturo pa je predlagal še, da bi se izhod iz AC v Jelšanih pomaknil nižje na območje Dolenjskega potoka.

V juliju so se sestali tudi župani in podžupani občin Pivka, Postojna, Divača in

Ilirska Bistrica. »Ugotovili smo, da če bomo vlekli vsak svoj voz, bomo zadnji na vrsti za gradnjo manjkajočih krakov avtocest. Zato bi bilo dobro poiskati kompromis, s katerim bi zadovoljili potrebe in želje čim večjega števila prebivalcev vseh štirih občin,« je dejal podžupan **Vojko Tomšič**. Pojasnil je, da postojnska občina ne nasprotuje več priključku na območju njihove občine, vendar želijo, da se ta pomakne za Postojno na območje Ravberkomande, ker bi sicer turiste preusmerili mimo Postojne. Občina Divača absolutno nasprotuje avtocesti po njihovem ozemlju, medtem ko Pivki ustreza tra-

sa proti Divači, s tem, da je zanje bistvenega pomena, da se avtocesta čim bolj približa njihovi industrijski coni. Možna bi bila tudi trasa do Ribnice in proti košanski dolini, ki bi se nato priključila na avtocesto med Razdrtim in Postojno. »Za Ilirsko Bistrico je tak dogovor dober. Če bo država pristala, da se DPN razdeli na dva dela, bi se gradnja prvega dela avtoceste Jelšane-Kilovče lahko pričela v letih 2014 ali 2015,« je povedal Tomšič. Na sestanku so sklenili, da se ponovno dobijo jeseni v Ilirski Bistrici, do takrat pa bodo vsak v svoji občini ponovno preučili poteke tras po svojih ozemljih. III

Društvo Slovencev v Parizu vas vljudno vabi v počastitev jubileja 20-letnice samostojnosti Republike Slovenije na

**prijateljsko srečanje s
pariškimi Slovenci
v soboto 20. avgusta 2011
ob 16.00 na GRADU PREM**

Nastopajoči:

- **Marko Kobal**, operni solist - baritonist, ob spremljavi citrarja Tomaža Plahutnika
- **Kraški Šopek**, KD Sežana, ljudske pevke
- **Marjetka Popovski**, kántávtorka
- **Sheherazada**, pariška lirična pevka ob glasbeni spremljavi Lilijane Novak
- **Teja Ljubič**, harmónikaica
- **Bistrške Škuorke**, ljudske pevke
- **Ženski pevski zbor Prem**,
- **Ženski pevski zbor Društvo Kmečkih žena**
- **Mateja Bizjak-Petit**, dir. Hiše slovenske poezije v Franciji, pesnica
- **Tone Kuntner**, gledališki igralec, pesnik
- **Jožko Stegu**, pesnik

Prireditve so podprli: Občina Ilirska Bistrica, TKŠD Prem, Krajevna skupnost Prem, Grafika Bor

Za dodatne informacije pišite na e-naslov: drustvoslovencevparizu@yahoo.fr ali nas pokličite na tel. št. : **05 7147 408** ali GSM: 031 416 112

Spletna stran: www.drustvo-slovencev-v-parizu.com

JAVNA RAZGRNITEV DOPOLNJENEGA OSNUTKA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA

Občina Ilirska Bistrica mora – tako kot vse občine v Sloveniji – pripraviti občinski prostorski načrt (OPN), ki bo s sprejetjem postal temeljni občinski prostorski dokument. Postopek izdelave OPN določa Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09).

OPN je prostorski akt, s katerim se, ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev, določijo cilji in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtujejo prostorske ureditve lokalnega pomena ter določijo pogoji umeščanja objektov v prostor. OPN je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja, razen na območjih, ki se urejajo z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN) ali državnimi prostorskimi načrti (DPN).

Občina Ilirska Bistrica je sklep o začetku priprave OPN objavila v letu 2008. V tem času je na podlagi prejetih pobud občanov in izdelanih strokovnih podlag pripravila osnutek OPN, na podlagi katerega je pridobila smernice vseh nosilcev urejanja prostora.

V sklopu priprave postopka izdelave OPN-ja so bile izdelane naslednje strokovne podlage:

- Analiza stanja in teženj v prostoru (Biro obala,

d. o. o., september 2008)

- Analiza razvojnih pobud (Biro obala, september 2008)
- Analiza razvojnih možnosti za posamezne dejavnosti v občini Ilirska Bistrica (Biro obala, september 2008)
- Strokovne podlage za poselitev (V prostoru, d.o.o., december 2009)
- dodatne strokovne podlage: Urbanistično-arhitekturna delavnica Ilirska Bistrica, pod mentorstvom prof. dr. Aleša Vodopivca (Fakulteta za arhitekturo, junij 2010)
- dodatne strokovne podlage: Ilirska Bistrica – idejna prostorska zasnova – vizija razvoja mesta, pod mentorstvom prof. dr. Ane Kučan in doc. dr. Tatjane Capuder Vidmar (Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo, oktober 2010)
- Strokovne podlage za kmetijstvo (V prostoru, d.o.o., november 2010)
- Strokovne podlage – Urbanistični načrt mesta Ilirska Bistrica (ZUP, d.o.o., april 2011)
- Strokovne podlage za turizem in gospodarstvo (V prostoru, d.o.o., maj 2011)

V tem času je občina na podlagi izdelanih strokovnih podlag, pridobljenih smernic nosilcev

urejanja prostora ter izdelanega okoljskega poročila pripravila dopolnjen osnutek.

Občina mora v postopku priprave OPN javnosti omogočiti seznanitev z dopolnjenim osnutkom v okviru javne razgrnitve, ki traja najmanj 30 dni, in v tem času zagotoviti tudi njegovo javno obravnavo. Istočasno mora občina javnost seznaniti tudi z okoljskim poročilom.

V okviru javne razgrnitve imajo občani pravico dajati pripombe in predloge na dopolnjeni osnutek OPN. Občina mora pripombe in predloge javnosti preučiti in do njih zavzeti stališče. Ob upoštevanju stališč do pripomb in predlogov javnosti občina pripravi predlog občinskega prostorskega načrta, ki ga pošlje vsem državnim in lokalnim nosilcem urejanja prostora (ministrstva, zavodi ...) v branje. Občinski prostorski načrt sprejme občinski svet z odlokom po tem, ko občina od Ministrstva za okolje in prostor oz. vlade prejme sklep o usklajenosti predloga OPN s smernicami nosilcev urejanja prostora in potrdilo, da so vplivi izvedbe predloga OPN na okolje sprejemljivi. Vljudno vabljeni na javno razgrnitev in javne obravnave, ki so navedene v javnem naznanilu o razgrnitvi dopolnjenega osnutka OPN Ilirska Bistrica. III

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju - ZPNačrt (Uradni list RS, št. 33/07, 108/09), 43. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04, 20/06, 39/06, 70/08, 108/09) in 34. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN, št. 18/95, 18/97, 30/98 in Uradni list RS, št. 31/99, Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) župan Občine Ilirska Bistrica objavlja

JAVNO NAZNANILO o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Ilirska Bistrica

I.

Župan Občine Ilirska Bistrica naznanja javno razgrnitev:

- **dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Ilirska Bistrica - OPN**, ki ga je izdelalo podjetje V prostoru d.o.o., Mengeš, julij 2011,
- **okoljskega poročila** za Občinski prostorski načrt Ilirska Bistrica, ki ga je izdelalo podjetje Ipsum d.o.o., Domžale, junij 2011,
- obrazložitev,
- povzetka za javnost.

II.

Gradivo iz prve točke bo **javno razgrnjeno**:

- od **19.8.2011 do vključno 30.9.2011 med delavniki od 8:00 do 19:00 ure v avli Doma na Vidmu, Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica**,
- od **19.8.2011 do vključno 30.9.2011 na spletni strani Občine Ilirska Bistrica** <http://www.ilirska-bistrica.si>,

Strokovne podlage na katerih temeljijo rešitve dopolnjenega osnutka prostorskega načrta in okoljskega poročila so na vpogled na sedežu občine.

III.

Javne obravnave bodo:

- v torek, **13.9.2011** od 16. do 18. ure v **Osnovni šoli Toneta Tomšiča Knežak**, Knežak 147a,
- v torek, **13.9.2011** ob 19. uri v **Domu na Vidmu**, Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica,
- v sredo, **14.9.2011** od 16. do 18. ure v **Osnovni šoli Rudolfa Mahniča-Brkinca Pregarje**, Pregarje 18
- v sredo, **14.9.2011** ob 19. uri v **Osnovni šoli Kuteževo**, Kuteževo 2f
- v četrtek, **15.9.2011** od 16. do 18. ure v **Osnovni šoli Rudolfa Ukoviča**

Podgrad, Podgrad 99b,

- v četrtek, **15.9.2011** ob 19. uri v **Osnovni šoli Jelšane**, Jelšane 82.

IV.

Od **1.9.2011 do vključno 30.9.2011** bo **javni vpogled v**:

- izvedbeni del dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Ilirska Bistrica za posamezna naselja,
- izveček okoljskega poročila,
- povzetek za javnost.

Javni vpogled bo med delavniki od 13:00 do 19:00 ure v:

- **Osnovni šoli Toneta Tomšiča Knežak**, Knežak 147a – naselja Knežak, Podtabor, Šembije, Koritnice, Bač
- **Osnovni šoli Rudolfa Mahniča-Brkinca Pregarje**, Pregarje 18- naselja Pregarje, Prelože, Huje, Gabrč, Rjavče
- **Osnovni šoli Podgora Kuteževo**, Kuteževo 2f - naselja: Kuteževo, Podgraje, Zabiče, Trpčane
- **Osnovni šoli Rudolfa Ukoviča Podgrad**, Podgrad 99b - naselja Starod, Račice, Podgrad, Hrušica, Podbeže, Sabonje, Male loče, Zalči
- **Osnovni šoli Jelšane**, Jelšane 82 - naselja Sušak, Fabci, Novokračine, Nova vas pri Jelšanah, Jelšane, Dolenje, Veliko Brdo

V.

V času javne razgrnitve in javne obravnave ima javnost pravico dajati pripombe in predloge na dopolnjen osnutek prostorskega akta. Pripombe in predlogi se lahko do vključno 30.9.2011 podajo pisno na mestu javne razgrnitve kot zapis v zvezek pripomb in predlogov, lahko se pošljejo na naslov Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, ali na elektronski naslov obcina.ilirska-bistrica@ilirska-bistrica.si, pri čemer se v rubriki "zadeva" navedejo ključne besede "OPN ILIRSKA BISTRICA".

Šteje se, da je pri dajanju pripomb in predlogov z navedbo imena in priimka ali drugih osebnih podatkov podan pristanek za objavo teh podatkov v stališču do predlogov in pripomb, ki bo objavljeno na krajevno običajen način in v svetovnem spletu. Osebe, ki ne želijo, da se v stališču objavijo njihova imena in priimki ali drugi osebni podatki, morajo to posebej navesti.

Ilirska Bistrica, 8.8.2011
Številka: 3500-1/2006

Župan Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

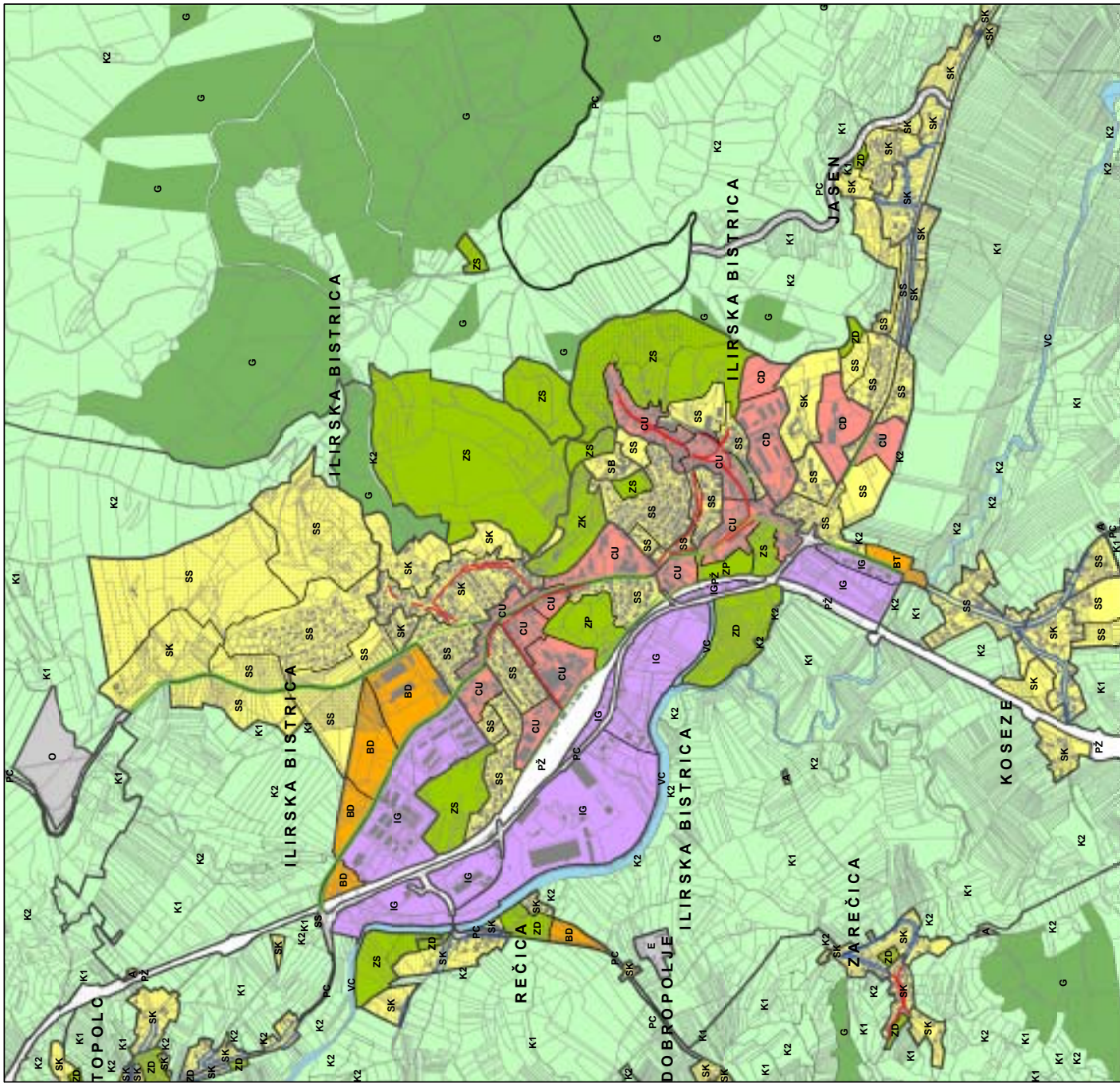
OPN ILIRSKA BISTRICA - mesto
dopolnjen osnutek za javno razgrnitev, julij 2011

LEGENDA

	ZEMLJIŠKI KATASTER		OBMOČJA PODROBEJŠE NAMENSKE RABE PROSTORA
	KATASTER STAVB		OBMOČJA STANOVANJSKIH POVRŠIN
	ENOTE UREJANJA PROSTORA		OBMOČJA STANOVANJ
	PODNOTE UREJANJA PROSTORA		Stanovanjske površine za posebne namene
PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI			Površine podeželskega naselja
	Gradbeni linija		Stanovanjske površine
	Gradbena meja		OBMOČJA centralnih dejavnosti
	Regulacijska linija		Druge območja centralnih dejavnosti
NACRTOVANE PROSTORSKE UREDITVE			Osebnostna območja centralnih dejavnosti
	V območju stanovanj		OBMOČJA proizvodnih dejavnosti
	V območju centralnih dejavnosti		Gospodarske cone
	V območju proizvodnih dejavnosti		Površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo
	V posebna območja		Posebna območja
	V območju zelenih površin		Površine drugih območij
	V območju zelenih površin		Površine za turizem
	V območju prometnih površin		OBMOČJA zelenih površin
	V območju komunikacijske, energetske in okoljske infrastrukture		Druge urejene zelene površine
	V območje za potrebe obrambe		Pokopališča
	V površine razpršene poselitve		Parki
	V kmetijska zemljišča		Površine za oddih rekreacije in šport
	V gozdna zemljišča		OBMOČJA prometnih površin
	V površine vode		Površine cest
	V območja mineralnih surovin		Ostale prometne površine
			Površine železnice
			OBMOČJA energetske infrastrukture
			OBMOČJA okladijske infrastrukture
			Površine razpršene poselitve
		OBMOČJA KMETIJSKIH POVRŠIN	
			Najboljša kmetijska zemljišča
			Druge kmetijska zemljišča
		OBMOČJA GOZDNIH POVRŠIN	
			Gozdna zemljišča
		OBMOČJA VODA	
			Celinske vode
		OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	
			Površine nadzemnega pridobivalnega prostora

MERILO 1:15000

Ulica 7. maja 2, 6250 Ilirska Bistrica

VIZIJA RAZVOJA MESTA ILIRSKA BISTRICA

Občina Ilirska Bistrica je v šolskem letu 2009/10 k sodelovanju povabila Univerzo v Ljubljani, Biotehniško fakulteto, Oddelek za krajinsko arhitekturo, in sicer s prošnjo, da poda neobremenjeno strokovno mnenje o možnosti razvoja mesta Ilirska Bistrica. Pod mentorstvom prof. dr. Ane Kučan in doc. dr. Tatjane Capuder Vidmar so študentje 3. letnika pri predmetu Krajinsko načrtovanje II pripravili več individualnih idejnih zasnov za posamezne enote mesta. Na podlagi teh izhodišč so mentorji in sodelavci pripravili sintezno rešitev, ki se je uporabila kot dodatna strokovna podlaga pri izdelavi dopolnjenega osnutka Občinskega prostorskega načrta Ilirska Bistrica.

Razstava Vizije razvoja mesta Ilirska Bistrica bo potekala od 1. 9. 2011 do 30. 9. 2011 v avli Doma na Vidmu, Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica, in sicer med delavniki od 8. do 19. ure. Razstavo bosta 6. 9. 2011 ob 19. uri predstavili prof. dr. Ana Kučan in doc. dr. Tatjana Capuder Vidmar.

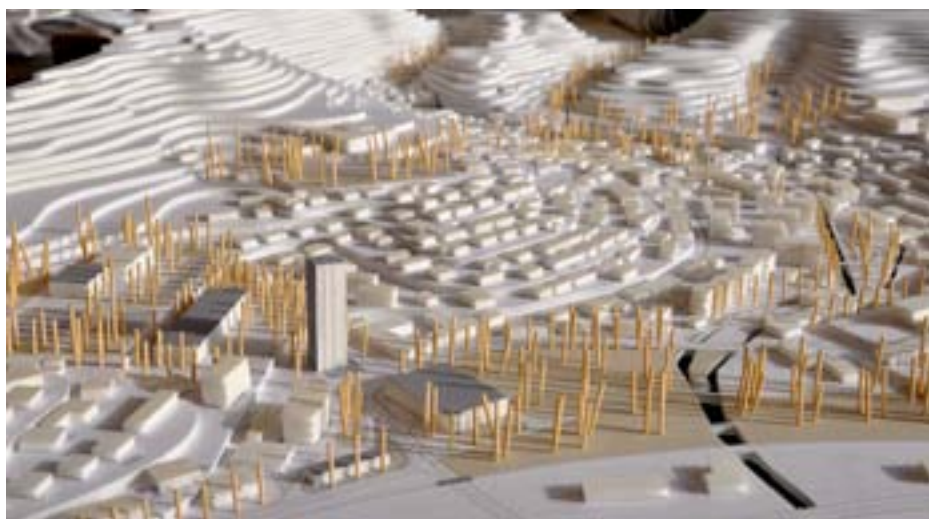

V premeni družbenega reda je Ilirska Bistrica izgubila dve pomembni vlogi, s katerima je prej presegala lokalni pomen; za propadlo industrijo in po odhodu vojske so v mestu ostale degradirane praznine. Vendar je prav te praznine moč videti kot mestni potencial, kot priložnost za razvoj. Študenti 3. letnika

študija krajinske arhitekture z Oddelka za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani so se, pod mentorstvom doc. dr. Tatjane Capuder in prof. dr. Ane Kučan, ukvarjali prav z vprašanjem, kako najbolj ustrezno razviti omenjeni potencial in razvili mestni prostor na območjih degradiranih pra-

znin, pri tem pa upoštevali tako naravne in zgodovinske danosti prostora, izražene v topografiji, morfologiji in tipologiji urbanega tkiva kot osnovne principe berljivosti prostora. Pomembno izhodišče za študente je bilo dejstvo, da Ilirska Bistrica leži med vznožjem Gradišča in poplavno ravnico reke Reke. Lego med dvema krajinskima sistemoma, med senčnim gozdom s hudourniški potoki na eni in doživljajsko močno privlačno obrečno krajino z ostanki zarasti ob potokih in rečnih rokavih na drugi strani, so videli kot izjemen rekreacijski potencial tako za lokalno prebivalstvo kot za obiskovalce. Slednje seveda lahko pride do izraza, če je vpeto v širšo turistično ponudbo kraja.

Potoki so že v preteklosti temeljno določali razvoj Ilirske Bistrice iz jeder dveh naselij. Mreža potokov, najizrazitejša v južnem delu, ponuja nastavek za izpeljavo zanimivih poti in krajinskih

ureditev, ki bi lahko razpršene dele manjših parkov in nastavke zanje povezale v smiseln sistem. Skupaj z okoliško kmetijsko krajino bi nastal sistem zelenih površin z visoko doživljajsko vrednostjo. V povezavi s stvarnimi ostanki bogate kulturne in naravne zgodovine kraja (z obzidanimi potoki, ostanki nekdanjih žag, monumentalnimi vojaškimi objekti, geološkimi zanimivostmi, bruhajočimi izviri Sušca in Bistrice) bi zeleni sistem naselju, poleg funkcionalne oživitve, ponudil tudi podlago za ponovno istovetenje s tistimi prvinami, ki ga delajo posebnega in zanimivega.

Študentski predlogi izpostavljajo tiste dele Ilirske Bistrice, ki bi jih bilo smiselno varovati pred pozidavo prav zato, da bi se lahko nosilne prvine zelenega sistema razvile v vitalno plast rastočega mesta. Njihove odločitve so povezane tudi z nekaterimi na prvi pogled bolj radikalnimi ukrepi in posegi. Namenoma,

saj je problem največkrat rešljiv tako, da nanj pogledamo od zunaj in neobremenjeno iščemo najboljšo možno rešitev. Študenti vidijo rešitev za Ilirsko Bistrico v predstavitvi razpršenih območij industrijske oziroma gospodarske rabe stran od stanovanjskih delov na območje zahodno od železniške proge, med novo regionalno obvozno cesto in reko Reko. S tem se, zlasti v delu Trnovo, sprostijo površine za stanovanjsko gradnjo s servisnimi dejavnostmi, ki bi se lahko smiselno umestila med staro jedro Trnovega in nastajajočo športno rekreacijsko cono, ki bi jo kazalo še razviti. Ureditev prometa in preureditev območja Topol med Nabreškim in Dolnjim krajem v stanovanjsko poslovno cono bi tudi v drugi del naselja, v Bistrico, vnesla nove, vitalne funkcije, ki bi ponovno oživile povezave med upravnim središčem Bistrice in Kindlerjevim parkom ter Titovim trgom in Dolnjim krajem. **III Ana Kučan, Tatjana Capuder**

POZIV DOMAČIM GOSPODARSTVENIKOM, PODJETNIKOM IN OBRTNIKOM

k sodelovanju v rubriki »Podjetniški utrip«, ki je namenjena predstavitvi podjetij iz ilirskobistriške občine.

Predstavitvena gradiva vaših podjetij pričakujemo na e-naslovu odmevi@ilirska-bistrica.si.

Na ta naslov se lahko tudi prijavite, če bi želeli predstaviti vašo dejavnost, in pomagali vam bomo pripraviti predstavitev.

OBNOVE ŠOL V POLNEM TEKU

Na OŠ Antona Žnideršiča so prenovili športni pod v telovadnici in razširili učilnico

Med šolskimi počitnicami potekajo na šolah in v vrtcih številna obnovitvena dela. Občina Ilirska Bistrica bo za prenovu šolskih objektov letos namenila dobrega pol milijona evrov.

Najosežnejša dela potekajo na OŠ Dragotina Ketteja, kjer bodo prenovili tlake v pritličju in prvem nadstropju, obenem pa delno obnovili tudi kletne prostore. Za investicijo in dobavo nove pohištvene opreme bo Občina odštela 248.000 evrov. Poleg tega je v izdelavi tudi projektna dokumentacija za izgradnjo požarnih stopnic in za izgradnjo nove telovadnice.

Na OŠ Antona Žnideršiča bo Občina za 126.000 evrov prenovila športni pod v telovadnici, zamenjala okna v kabinetih in učilnicah, obnovila sanitarije in zunanje stopnišče za telovadnico ter razširila učilnico za potrebe prilagojenega

programa. V OŠ Kuteževo so že končali prvo fazo investicijsko-vzdrževalnih del v kotlovnici, v okviru katere so zamenjali dotrajane peči. V drugi fazi, ki se bo pričela v avgustu, pa bodo na novo uredili kotlovnico za potrebe ogrevanja telovadnice. Vrednost investicije znaša nekaj manj kot 60.000 evrov. V OŠ Jelšane so za 1900 evrov dobavili in namestili senčila.

Obnove potekajo tudi v bistriškem vrtcu, kjer so v februarju so že uredili toplovodno ogrevanje in montirali klimatske naprave za igralnice, obnovili so tudi stene, strope in tlake v igralnicah, na hodniku in v garderobah, trenutno pa obnavljajo še sanitarije. Celotna vrednost del znaša dobrih 71.000 evrov. Investicijsko-vzdrževalna dela se izvajajo tudi v gimnaziji, kjer so prepleskali učilnice in hodnike v vseh nadstropjih, poleg tega pa so dobavili tudi novo učno

gradivo, pripomočke in drugo opremo, vse skupaj v vrednosti 15.700 evrov. Trenutno se pripravlja idejni projekt za izgradnjo nove osnovne šole in vrtca v Podgradu, saj je sedanja montažna stavba že močno dotrajana in neprimerna za obnovo. Projekt predvideva rušenje šolske in vrtčevske stavbe, na tem mestu pa bi postavili novo stavbo, v kateri bi bilo na voljo 2560 m² neto površin. V pritličju naj bi uredili prostore za vrtec in prvi dve triadi devetletke, v nadstropju pa bi bili upravni prostori, specialne učilnice in ostale učilnice za tretjo triado. Ob tem bi prenovili tudi telovadnico, ki po načrtih ni predvidena za rušenje. Vrednost investicije je ocenjena na 3,4 milijona evrov. Projektna dokumentacija, za katero bo občina odštela 33.000 evrov, bo predvidoma končana do konca leta, v začetku prihodnjega leta pa načrtujejo pridobitev gradbenega dovoljenja. III

Na OŠ Dragotina Ketteja prenavljajo tlake

Dotrajane peči na OŠ Podgora Kuteževo so zamenjale nove

JAVNI RAZPIS ZA KADROVSKE ŠTIPENDIJE OBČINE ILIRSKA BISTRICA ZA ŠOLSKO OZ. ŠTUDIJSKO LETO 2011/2012

1. Občina Ilirska Bistrica razpisuje kadrovske štípendije za šolsko oz. študijsko leto 2011/2012 za naslednje programe in smeri izobraževanja:

- 1 štípendija: **profesor violončela,**
- 1 štípendija: **profesor klarineta,**
- 1 štípendija: **profesor trobil – pozavna,**
- 1 štípendija: **profesor trobil – trobenta,**
- 1 štípendija: **profesor razrednega pouka,**
- 1 štípendija: **profesor slovenskega jezika,**
- 1 štípendija: **profesor matematike in fizike,**
- 1 štípendija: **diplomirani inženir radiološke tehnologije,**
- 1 štípendija: **diplomirani inženir vodarstva in komunalnega inženirstva (univ. program oz. bolonjska 1. stopnja),**

2. Na razpis se lahko prijavi oseba s statusom dijaka ali oseba s statusom študenta, ki se izobražuje po dodiplomskih oziroma podiplomskih študijskih programih z javno veljavnostjo. Štípendije so namenjene rednim dijakom in študentom.

3. Pogoji za uveljavitev pravice do štípendije:

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti mora državljanstvo Republike Slovenije,
- imeti mora stalno prebivališče na območju občine Ilirska Bistrica,
- kandidat ne sme prejemati druge štípendije (ob prijavi na javni razpis mora izpolniti posebno izjavo, ki se nanaša na prejetje drugih štípendij; na izjavi mora navesti tudi kje oziroma pri katerem delodajalcu je še zaposlen za štípendijo),
- ob prvem vpisu v prvi letnik srednje šole ne sme biti starejši/a od 17 let oziroma ob prvem vpisu v prvi letnik dodiplomskega izobraževanja starejši/a od 21 let,
- ne sme biti v delovnem razmerju oziroma ne sme opravljati samostojne registrirane dejavnosti,
- za štípendijo za srednjo šolo mora imeti kandidat povprečje ocen vseh predmetov zaključnega razreda osnovne šole najmanj tri oziroma povprečje ocen vseh predmetov zaključnega letnika srednje šole najmanj tri,
- za štípendijo za dodiplomski študij mora imeti v zadnjem letniku srednje šole povprečje ocen vseh predmetov zaključnega letnika srednje šole najmanj tri in na maturi mora doseči najmanj 70% vseh možnih točk,
- kandidat, ki se prijavlja na javni razpis za štípendijo za nadaljnje letnike dodiplomskega izobraževanja ali podiplomskega izobraževanja mora imeti povprečje ocen posameznih predmetov v preteklem študijskem letu najmanj 7.

4. Na javni razpis se prijavijo kandidati s pisno prijavo, ki je del razpisne dokumentacije ter ji priložijo naslednjo dokumentacijo (razpisna dokumentacija je na voljo v sprejemni pisarni ter na spletni strani Občine Ilirska Bistrica) :

- fotokopija potrdila o državljanstvu Republike Slovenije,
- fotokopijo potrdila o stalnem prebivališču,
- izjavo, da ne prejema druge štípendije (priloga vloge),
- izjavo, da ni v delovnem razmerju oziroma ne opravlja samostojne registrirane dejavnosti (priloga vloge),
- dokazilo o učenem uspehu preteklega šolskega oz. študijskega leta,
- potrdilo o doseženem uspehu na maturi,
- potrdilo o vpisu v šolskem oz. študijskem letu 2011/2012,
- dokazilo o materialnem stanju družine – odločbo o odmeri dohodnine za leto 2010,
- potrdilo o višini katastrskega dohodka za leto 2010 in
- kratek življenjepis.

5. Rok za oddajo prijav je do vključno 30.09.2011.

Upošteevane bodo popolne prijave, ki bodo prispele najpozneje do **30.09.2011** do **10.00** ure, na naslov Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica ali bodo do tega roka oddane v sprejemni pisarni Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, pritličje levo. Na kuverti mora biti navedeno »Javni razpis za kadrovske štípendije za šolsko oz. študijsko leto 2011/2012«. Prijavi priložite zahtevano dokumentacijo.

Prijave, prispele po razpisnem roku, ne bodo upošteevane pri obravnavi za dodelitev štípendije.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni predvidoma v roku 30 dni od odločitve komisije.

Podrobnejše informacije so na voljo pri Eriki Vrh, tel. 05 7112 333.

Številka: 110-43/2011

Datum: 22.07.2011

OBČINA ILIRSKA BISTRICA
ŽUPAN
Emil Rojc

NOVOSTI NA PODROČJU PROMETA PO 1. 7. 2011

Kot ste že seznanjeni, so se s 1. 7. 2011 pričeli uporabljati novi predpisi na področju prometa: Zakon o voznikih, Zakon o motornih vozilih, Zakon o pravilih cestnega prometa in Zakon o cestah. V nadaljevanju bomo na kratko predstavili nekaj novosti, ki se nanašajo na postopke pri odjavi oz. registraciji motornih vozil.

Določitev uporabnika vozila

Zakon izhaja iz osnovne predpostavke, da je lastnik vozila lahko tudi uporabnik vozila, če ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo te kategorije vozil. V kolikor pa lastnik vozila nima voznškega dovoljenja (če je lastnik vozila otrok ali mladoletna oseba, invalid ali druge polnoletne osebe brez veljavnega voznškega dovoljenja), se vozilo lahko registrira le na uporabnika vozila, ki poseduje veljavno vozniško dovoljenje. Praktično to pomeni, da se bo vozilo v lasti otroka lahko registriralo na enega od staršev, skrbnikov ali rejnikov – ki bodo uporabniki vozila. Polnoletni lastnik vozila brez voznškega dovoljenja, pa bo sam določil uporabnika vozila. V vseh navedenih primerih se v prometno dovoljenje vpišeta tako lastnik vozila kot tudi uporabnik vozila.

Dosedanji lastniki vozil, ki nimate veljavnega voznškega dovoljenja, boste morali ob prvem podalšanju registracije vašega vozila, določiti uporabnika vozila v skladu z opisano ureditvijo. Vpis uporabnika se bo izvedel na podlagi **soglasja obeh strank**, podanega na predpisanem obrazcu. Vsaka od strank – tako lastnik kot tudi uporabnik, pa svoje soglasje lahko kadarkoli prekliče.

Postopek prenosa lastništva nad motornim vozilom

Sprememba lastništva na podlagi pogodbe:

Od 1.7.2011 podpiše prodajalca na pogodbi ni potrebno več overjati, ampak se izvede **postopek identifikacije strank**. Vsako prodajo vozila se evidentira v evidenci registriranih vozil, kar zagotavlja sledljivost lastništva vozila in pravno varstvo strank v postopku.

Upravni delavec po predložitvi kupoprodajne pogodbe preveri, če je njena vsebina pravilno sestavljena (pravilna označba vozila z vpisano identifikacijsko številko vozila –VIN številka) ter **identiteto prisotnih strank** z vpogledom v identifikacijski dokument strank (ime, priimek, EMŠO in naslov).

Postopek spremembe lastništva je najenostavnejši, **če prideta prodajalec in kupec s kupoprodajno pogodbo istočasno na upravno enoto ali k drugi registracijski organizaciji**. Upravni delavec najprej preveri, če ima pogodba predpisane sestavine, nato pa preveri identiteto obeh strank (naslov, EMŠO) in identiteto vozila (identifikacija številka vozila) in to zavede v računalniški evidenci vozil. Sledi postopek odjave vozila zaradi spremembe lastništva in ponovna registracija vozila na kupca (kupec mora predložiti dokazilo o zavarovanju avtomobilske odgovornosti in o plačilu »cestne takse«). Ob vsaki spremembi lastništva se vedno najprej izvede postopek odjave vozila, čemur sledi pravica prodajalca do vračila cestne takse za preostale polne mesece od odjave do poteka registracije. Ob hkratni odjavi vozila in registraciji na novega lastnika, slednji lahko obdrži registrske tablice na vozilu.

V primeru, ko se **na upravni enoti zglašijo le prodajalec in predloži kupoprodajno pogodbo**, upravni delavec preveri vsebino pogodbe, izvede identifikacijo prodajalca in to zavede v računalniški evidenci vozil ter izvede postopek odjave vozila iz prometa. Prodajalec sam – tudi če ima s strani kupca podpisano pogodbo, ne more evidentirati spremembe lastništva vozila. Prodajalec ob odjavi vozila vrne registrske tablice, ki jih upravni organ hrani 15 dni – to je čas, v katerem novi lastnik lahko registrira vozilo na svoje ime ali poda izjavo o lokaciji vozila.

Kupec lahko registrira vozila na svoje ime šele, ko je v računalniški evidenci vozil evidentirana identifikacija obeh pogodbenih strank. V kolikor novi lastnik kupljenega vozila v roku 15 dni vozila ne registrira na svoje ime niti ne poda izjave o lokaciji vozila, upravna enota uvede postopek odjave vozila po

uradni dolžnosti, opustitev navedene kupčeve dolžnosti pa predstavlja prekršek, za katerega je predpisana globa v višini 250 EUR.

Sprememba lastništva odjavljenega vozila

Postopek je enostavnejši, saj je vozilo že odjavljeno iz prometa, registrske tablice pa so bile vrnjene že ob odjavi vozila. Upravni delavec na podlagi pogodbe preveri le identiteto starega in novega lastnika odjavljenega vozila ter v računalniško evidenco vpiše spremembo lastništva.

Sprememba lastništva v primeru smrti lastnika vozila

Sprememba lastništva vozila, katerega lastnik je umrl, se izvede na podlagi pravnomočnega sklepa o dedovanju. V kolikor vozilu poteče registracija pred pravnomočnim zaključkom zapuščinskega postopka, dediči določijo osebo, ki bo uporabnik vozila in ima veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo tega vozila. Uporabnik vozila ima v tem primeru vse pravice in dolžnosti, kot jih ima sicer lastnik vozila, razen pravice do predelave ali odtujitve vozila. V kolikor dediči ne določijo uporabnika vozila na navedeni način, mora eden od dedičev po poteku registracije, vozilo odjaviti in vrniti registrske tablice.

Sprememba lastništva pri prodaji vozila preko posrednika – komisionarja

V kolikor boste vozilo prepustili v prodajo komisionarju upoštevajte, da ste vi še vedno lastnik vozila. Ko komisionar vozilo proda kupcu, boste vi kot prvotni lastnik vozila in kupec uredila spremembo lastništva (ob predhodni identifikaciji pogodbenih strank, kot je že zgoraj opisano).

Lahko pa lastnik vozila pri predaji vozila v komisijsko prodajo svoje vozilo tudi odjavi iz prometa in vrne registrske tablice, po prodaji vozila opravi samo še spremembo lastništva, seveda pa je pri tem treba identificirati obe stranki v postopku.

Za izvedbo postopkov v zvezi s spremembo lastništva lahko pooblastite drugo osebo, pri čemer mora biti pooblastilo overjeno bodisi na upravni enoti ali pri notarju.

Poleg navedenih novosti, novi predpisi prinašajo tudi spremembe na področju izdaje voznškega dovoljenja osebi, ki ji je prejšnje voznško dovoljenje prenehalo zaradi kršitve cestno prometnih predpisov. Taki vozniki se bodo morali poleg ponovnega opravljanja voznškega izpita udeležiti tudi ustreznih usposabljanj oz. rehabilitacijskih programov. Z udeležbo na programu usposabljanja za varno vožnjo, pa bo voznik v določenih primerih dosegel izbris 4 kazenskih točk, ki so mu bile izrečene zaradi kršitve cestno prometnih predpisov. S temi novostmi vas bomo podrobneje seznanili v eni naslednjih števil občinskega glasila.

Ob tem vas seznanjamo, da so poglobljene novosti podrobneje predstavljene v brošuri, ki jo je izdala Javna agencija RS za varnost prometa in je objavljena na spletni strani www.avp-rs.si, lahko pa jo dobite tudi na upravni enoti. III

SPOŠTOVANI UDELEŽENCI V PROMETU!

Začelo se bo novo šolsko leto. Na cesti bo veliko razposajenih šolarjev, zato bodite še bolj pozorni na dogajanje na cesti in ob njej. Upoštevajte prometno signalizacijo in prilagodite hitrost. Poskrbimo za varnost in srečo naših otrok, našo bodočnost. Srečno in varno vožnjo Vam želi občinski SPV Ilirska Bistrica.

NOVI MERILNIKI HITROSTI

Člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Ilirska Bistrica si že dlje časa prizadevamo, da bi nabavili nekaj merilnikov hitrosti. Pred dvema letoma smo kupili enega, ki je postavljen pred Šembijami, letos pa smo pridobili še tri. Postavljeni so v Podgradu, na Pregarjah in v Podgrajski ulici v Ilirski Bistrici.

S postavitvijo le-teh želimo preventivno vplivati na varnost pešcev, saj so ravno ti deli cest obremenjeni z večjim številom udeležencev v prometu, hitrost vozil pa je večkrat prekomerna. Merilniki bodo v pomoč pri sistematičnem spremljanju gostote prometa in primerne hitrosti na določenih delih cest. Ob povečanem številu prekrščitve bodo policisti dolžni dodatno ukrepati – z dodatnimi poostrenimi kontrolami prometa in s postavitvijo radarjev. Želimo si, da bi bila varnost pešcev na prvem mestu, da o boljšem družinskem proračunu zaradi manj plačanih kazni ne govorimo. Varo in srečno vožnjo (po predpisih) vam želim. III **Anica Prosen, predsednica SPV Ilirska Bistrica**

Občina Ilirska Bistrica je v Uradnem listu RS št. 57/2011 z dne 15.7.2011 in na spletni strani Občine Ilirska Bistrica objavila

JAVNI RAZPIS za nadomestitev dela plače pripravnikov in za novo zaposlene osebe na območju Občine Ilirska Bistrica v letu 2011

Predmet javnega razpisa je nadomestitev dela plače pripravniku ali novo zaposleni osebi na območju Občine Ilirska Bistrica, ko delodajalec zaposli brezposelno osebo, ki je iskala prvo zaposlitev. Namen nadomestitve dela plače pripravniku je povečevanje možnosti zaposlovanja pripravnikov ali zaposlovanja ljudi, ki še niso bili zaposleni, na območju Občine Ilirska Bistrica.

Finančna sredstva na podlagi tega razpisa in pravilnika lahko pridobi izvajalec – delodajalec, ki izpolnjuje pogoje iz 2. točke razpisa in ki v času od 01.01.2011 in najkasneje do 31.12.2011 realizira zaposlitev pripravnika ali brezposelne osebe, ki išče prvo zaposlitev na območju Občine Ilirska Bistrica.

Nadomestitev dela plače se odobri za dobo enega leta od zaposlitve osebe, za katero je bila odobrena nadomestitev dela plače (oz. za čas opravljanja pripravnika).

Višina sredstev tega razpisa je 19.000 evrov.

Pripravniku oziroma novo zaposleni osebi se nadomesti največ do 50 % izhodiščne plače (l. bruto) za posamezni tarifni razred po splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo ali za negospodarske dejavnosti glede na to, za katero področje se dodelijo sredstva za nadomestitev dela plače, za katerega je delodajalec uspel s prijavo na razpisu.

Javni razpis bo odprt do porabe sredstev, vendar najdlje do 10. novembra 2011.

Vloge upravičenci lahko oddajo osebno ali po pošti na naslov: Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica.

Razpisna dokumentacija je na razpolago na sedežu Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška cesta 14, 6250 Ilirska Bistrica, v sprejemni pisarni, pritličje levo, vsak delovni dan in na spletni strani Občine Ilirska Bistrica, <http://www.ilirska-bistrica.si>.

Druge informacije o javnem razpisu lahko vlagatelji dobijo na telefonu 05/71 12 315, pri Tanji Šajina ali na elektronskem naslovu: tanja.sajina@ilirska-bistrica.si.

Novi merilniki pri prekrščitvi hitrosti izpišejo tudi kazenske točke

6. SEJA OBČINSKEGA SVETA

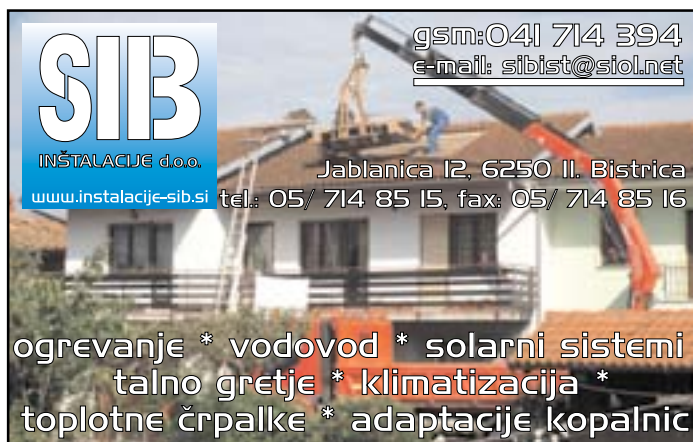
Na 6. redni seji ilirskobistriškega občinskega sveta so svetniki ponovno odločali o sklepih, sprejetih na 2. izredni seji, povezanih s podelitvijo občinskih nagrad in delovanjem razvojnega centra, ki jih je župan zadržal. Sklepe so ponovno z večino glasov potrdili, župan pa je napovedal, da bo občinska uprava sprožila ustrezne postopke.

Svetniki so v nadaljevanju obravnavali **državni prostorski načrt za avtocesto na odseku Postojna / Divača – Jelšane** in sprejeli naslednje sklepe: OS predlaga izdelavo DPN v dveh delih. Kot najustrežnejšo različico sprejema traso Jelšane 2 z umestitvijo novega priključka Dobropolje. OS predlaga v nadaljevanju trase priključek na avtocesto A1 čim bližje Postojni, pri čemer so sprejemljive trase Postojna 1, 2, 3 in 4. Trase Razdrto, Divača 1 in Divača 2 za Občino Il. Bistrica niso sprejemljive.

Svetniki so obravnavali in potrdili sklep o **organizaciji predšolske vzgoje v občini** in podali soglasje k sistemizaciji delovnih

mest v vrtcih. Za šolsko leto 2012/2013 je v vrtce na območju bistriške občine vpisanih skupno 440 otrok. Da bi zagotovili prosta mesta za vse vpisane otroke, bo Občina odprla dodatnega pol oddelka v vrtcu pri OŠ Knežak, tako da bodo po novem na tej šoli delovali trije oddelki vrtca, vendar samo ob pogoju, da bo v pol oddelka vključenih najmanj 6 otrok. Skupaj bo tako na območju občine delovalo 24 oddelkov. Letos sicer večjih problemov pri sprejemu otrok v vrtce ni bilo. To pa predvsem zato, ker jeseni v 1. razred odhaja generacija otrok, rojenih leta 2005, ki je bila nadpovprečno velika (148 otrok). V povprečju se v ilirskobistriški občini namreč letno rodi okrog 120 otrok. V naslednjem šolskem letu bo v predšolsko varstvo vključenih kar 72 odstotkov vseh predšolskih otrok v občini.

Svetniki so zavrnili predlog sklepa za izdajo soglasja k **imenovanju** Boštjana Primca, zaposlenega na občinski upravi, za **vršilca dolžnosti direktorja Razvojnega centra Il. Bistrica**, ki ga je na to mesto predlagal župan, potem ko je upravni odbor RC sprejel sporazumno prekinitev pogodbe o zaposlitvi dosedanjega v.d. direktorja Bojana Oblaka. Župan Emil Rojc je pojasnil, da se je za to odločil, ker RC do sedaj ni deloval tako, kot bi moral. Želel bi namreč, da RC prevzame aktivnosti v zvezi z vzpostavitvijo podjetniškega inkubatorja in pripravi strategijo razvoja turizma v občini, ki bi temeljila na OPN in sodelovanju s sosednjimi občinami. Svetniki se s predlogom niso strinjali in so sprejeli sklep, s katerim so zadoščili UO RC, da v roku 8 dni od sprejema sklepa objavi javni razpis za direktorja RC. Na dnevnem redu seje so bile tudi premoženjsko pravne zadeve, z dnevnega reda pa je bila umaknjena obravnava Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokalnem turističnem vodenju v občini Il. Bistrica. III

SIB
INSTALACIJE d.o.o.
www.instalacije-sib.si

gsm: 041 714 394
e-mail: sibist@iol.net

Jablanica 12, 6250 Il. Bistrica
tel.: 05/ 714 85 15, fax: 05/ 714 85 16

ogrevanje * vodovod * solarni sistemi
talno gretje * klimatizacija *
toplotne črpalke * adaptacije kopalnic

NOVA OPREMA ZA EKIPO PRVE POMOČI

Ekipa prve pomoči, ki deluje v okviru občinske civilne zaščite, je v juliju pridobila nove nahrbtnike za prvo pomoč z vso pripadajočo sanitetno opremo. Ekipo prve pomoči civilne zaščite, ki šteje šest članov, je Občina ustanovila lani in deluje v okviru PGD Podgrad, letos pa sta se ji priključila še dva člana. Vsi člani so lani opravili tudi 70-urni tečaj za bolničarja, pridobili pa so tudi osnovno opremo z delovnimi oblekami in obutvijo, ki jo je priskrbel ilirskobistriška občina, ki tudi sicer financira delovanje ekipe prve pomoči.

Nova oprema je tudi spodbuda za nadaljnje delo in usposabljanje članov ekipe, ki se je po večletni stagnaciji na novo vzpostavila lansko leto. Uporabo opreme in osvojenega znanja s področja prve pomoči pa bodo člani lahko preizkusili že septembra na regijskem preverjanju ekip prve pomoči, ki bo potekalo v Ilirski Bistrici, udeležilo pa se ga bo okoli deset ekip. III

DRUŠTVO ZA RAZVOJ PODEŽELJA MED SNEŽNIKOM IN NANOSOM NA KOZJANSKEM

Člani LAS Društvo za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom so v četrtek, 9. junija 2011, spoznavali delovanje in projekte LAS Od Pohorja do Bohorja, ki ima svoj sedež v Šentjurju, pokriva pa območje kar 7 občin na tem delu Štajerske. Obisk pri tem LAS je bil načrtovan v programu dela LAS kot ogled primera dobre prakse, kar so udeleženci po zaključenem obisku potrdili z zadovoljstvom in navdušenjem nad predstavljenimi primeri delovanja kolegov s Štajerske.

Z vodstvom LAS Od Pohorja do Bohorja zelo dobro sodelujemo že kar nekaj časa, saj sta obe LAS izredno aktivni v organih Društva za razvoj slovenskega podeželja, ki zastopa vse slovenske LAS in koordinira njihovo delo pri pomembnejših odločitvah in razpravah z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Poleg tega izmenjujemo informacije o delovanju LAS, njihovih problemih in rešitvah, tako da se je kot logična postavljala tudi izmenjava primerov dobrih praks in seznanitev članov z načinom delovanja prijateljskih LAS. Prvi so se opogumili Štajerci, ki so na našem področju gostovali v začetku maja, dobri odzivi in njihovo iskreno povabilo pa je naša LAS izkoristila v začetku junija.

Seveda je bila osnova ogleda dobre prakse pregled njihovih projektov in izkušnje z izvajanjem le-teh, zato smo si najprej ogledali Muzej južne železnice in Vinogradnikovo učno klet v Šentjurju, kot primer sodelovanja dveh različnih društev v eni zgradbi. Odlično

urejen in voden železniški muzej je namreč na svojstven način podprl ureditev spodnjih, prej zapuščenih kletnih prostorov nekdanjega železniškega skladišča in na ta način omogočil uporabo prostorov za različna predavanja in srečanja nekaterih društev, med katerimi je tudi Vinogradniško društvo Šentjur. Seveda imajo v teh prostorih tudi svojo vinsko klet, kjer so nas razveselili z dopoldansko degustacijo svojih vin. V teh prostorih nas je pozdravila tudi predsednica LAS Od Pohorja do Bohorja gospa Staška Buser, nekaj več o delovanju LAS pa sta nam v nadaljevanju, na drugem mestu, predstavili Elena Zupanc in Suzana Zupančič. Ogledali smo si namreč Kozjansko domačijo na Dobjem, katere obnova in dejavnosti so bile sofinancirane iz EU-sredstev, zanimiva pa je simbioza med obnovljenim starim objektom in dejavnostjo (turistična kmetija), ki daje uporabi objekta svojo prepoznavnost. Uspešno.

Po kosilu na turistični kmetiji Gačnikov hram v Klokočovniku smo si ogledali Žičko kartuzijo, kjer je bila zanimiva

predstavitev obnove kartuzije. Le-ta je bila pred leti velika ruševina, sedaj pa je obnovljenih kar nekaj objektov, v katerih se izvaja določena dejavnost – od muzeja z Otokarjevo peninsko kletjo in zeliščno prodajalno do duhovne hiše. Dan smo zaključili v Zrečah z ogledom obnovljene železniške postaje in vlakovne kompozije ozkotirne železnice. Projekt je izpeljalo domače turistično društvo, vsekakor pa je namenjen dodatni lokalni turistični ponudbi, ki je na področju Zreč zelo bogata in pestra.

Na povratku proti domu smo prisotni v avtobusu ugotavljali, da smo na področju LAS Od Pohorja do Bohorja preživeli res zanimiv in poučen dan, ki je marsikomu odprl nove ideje in potrdil dosedanje izkušnje v delu z razvojem podeželja. Skupna ocena je, da se da vedno kaj narediti, če se najde dobra volja in dobra ideja, pri realizaciji pa je potrebno resnično uporabiti vso pomoč, ki jo nudi občina in država. In seveda tudi lokalne akcijske skupine, kar je bilo lepo predstavljeno v Šentjurju.

III Zidar Aleš

**Vaše prispevke
pričakujemo do
20. v mesecu na e-naslov:
odmevi@ilirska-bistrica.si.**

Vabljeni k sodelovanju!

PESTRO OB VAŠKEM SHODU V KOSEZAH

V Kosezah so v okviru praznovanja vaškega shoda, ki posvečen Mariji Magdaleni, zavetnici vaške cerkve, pripravili bogato štiridnevno dogajanje, ki je vrhunec doseglo v soboto in nedeljo, 23. in 24. julija, ko so uradno odprli novo balinarsko igrišče v Kosezah in na ogled postavili bogato razstavo kvačkanih izdelkov.

Novo balinarsko igrišče

Ideja, da bi uredili svoje balinarsko igrišče se je v vasi porodila pred leti ob vaškem shodu, ko že po tradiciji v vasi priredijo turnir v balinanju. »Koseze so dokaj veliko naselje, saj štejejo 130 hišnih števil, nimamo pa svojega prostora za druženje. Dobivali smo se v glavnem po gostilnah. Tako je padla ideja, da bi zgradili vaški dom in zraven uredili tudi balinišče,« je povedal predsednik KS Koseze **Janko Jagodnik**. Ko so leta 2008 pridobili so občinsko zemljišče v velikosti 2900 m², so stekle prve aktivnosti. Novembra 2009 so začeli z deli za ureditev balinarskega igrišča. Ker je bila površina zelo zaraščena, je bila prva akcija čiščenje terena. Na akcijo se je odzvalo veliko vaščanov, zato so se odločili, da bodo delovne akcije ponovili vsak teden. Že v enem mesecu so uredili dostop do parcele, napeljali vodovod in položili cevi za elektriko in telekomunikacije. Zaradi zelo razgibanega terena so potrebovali tudi 3000 kubičnih metrov materiala za zasipanje, ki so jim ga odstopila gradbena podjetja. »Ker so vaška sredstva omejena, smo stopili v akcijo in povabili

Ob vaškem shodu so namenu predali novo balinarsko igrišče

k sodelovanju vse koseške podjetnike. Odziv je bil neverjeten, tako da so bila vsa gradbena dela narejena brezplačno,« je povedal Jagodnik.

Ker je v Kosezah doma tudi nekaj dobrih balinarskih igralcev, ki nastopajo v balinarski ligi, bodo v kratkem ustanovili tudi Balinarski klub Koseze. Balinarji pa so se na novem igrišču preizkusili že ob vaškem shodu, ko so priredili kar štiridnevni balinarski turnir.

Naslednji cilj Koseščanov je izgradnja vaškega doma, za katerega so že pridobili gradbeno dovoljenje in projektno dokumentacijo. V domu s pritličjem in mansardo, ki naj bi meril 20 metrov v dolžino in 10 metrov v širino, bi uredili večnamenski prostor in prostor za aktivno vaško društvo KŠD Koseze. »Celotna investicija je ocenjena na 180.000 evrov. Letos smo projekt prijavi tudi na evropski razpis za razvoj podeželja, vendar

smo bili žal neuspešni in bomo ponovno poskusili na naslednjem razpisu,« je pojasnil Jagodnik in pozval vse krajanke, naj se čim bolj številno udeležujejo delovnih akcij, saj bodo le tako uspeli izpeljati zastavljene cilje.

Razstava kvačkanih izdelkov

Članice Kulturnega športnega društva Koseze so ob vaškem shodu pripravile bogato razstavo kvačkanih izdelkov, ki so jo poimenovala »Ko se tradicija sreča s sedanostjo«. Ideja za razstavo se je porodila skupini žensk, ki obiskuje delavnico kvačkanja v okviru društva. Prvič so se dobile marca letos in začele izdelovati kvačkane nageljne, pirhe in podobne izdelke.

»Odziv je bil neverjeten. Delavnice se je udeležilo 15 žensk, med njimi veliko mlajših in študentk. Ker je nastalo veliko lepih izdelkov, smo dobile idejo, da bi jih tudi razstavile,« je povedala **Tanja Jagodnik**, predsednica KŠD Koseze. K sodelovanju so povabile tudi druge ženske, ki so se z veseljem odzvale in odstopile številne stare in novejšje kvačkane izdelke, kot so prti, čipke, zavese, kvačkano cvetje, slike, košarice, klobučki ipd. Med starimi ročnimi deli je še posebej zanimiva spalna srajca, kvačkani ovratniki, odejice in blazine za zibko, posteljno pregrinjalo in kvačkan prt iz razglednic.

V društvu upajo, da bo razstava postala tradicionalna, razmišljajo pa tudi o božično-novoletni razstavi kvačkanih izdelkov. V jeseni naj bi organizirali dve skupini ročnih del, začetni in nadaljevalni tečaj kvačkanja. III

Članice KŠD Koseze so pripravile bogato razstavo kvačkanih izdelkov

TIRI ZA LOKOMOTIVO BREDO ŽE POSTAVLJENI

Park ob železniški postaji Ilirska Bistrica že spreminja svojo novo podobo. Pred kratkim so bila opravljena prva pripravljala dela za postavitve muzejske električne lokomotive serije 361, imenovane »Breda«, stekla pa so tudi dela za njeno obnovo. Projekt, ki ga vodi Društvo ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica, smo bralcem Odmevov že predstavili, tokrat poročamo o poteku priprav na njeno predstavitev javnosti. V okviru zemeljskih del, ki so potrebna za postavitve Brede, so bili na delu parka ob železniški postaji Ilirska Bistrica odstranjeni vsi moteči deli, kot so bile ograje, betonskih podstavkov od bivšega kioska, itd. V skladu z ureditvenim načrtom parka je že položen železniški tir na katerem bo stala muzejska lokomotiva Breda. V naslednjih tednih se bo pristopilo k podrobnejši ureditvi okolice, tako da bo teren pripravljen za sprejem lokomotive. Njen prihod je pričakovati predvidoma v letošnji pozni jeseni, saj se na njej še opravljajo obnovitvena dela, ki jih izvajajo Centralne delavnice SŽ v Ljubljani, saj so najbolj usposobljeni za taka dela. Istočasno potekajo tudi priprave za izgradnjo nadstreška, ki bo

Pogled na del parka in železniške tire, kjer bo stala muzejska lokomotiva »Breda«

stal nad lokomotivo, saj jo je potrebno zaščititi pred neugodnimi vremenskimi vplivi.

Upravni odbor Društva ljubiteljev železnic Ilirska Bistrica je na drugi seji, ki je bila 29. junija 2011, ocenil, da se dela v zvezi s projektom »Breda« izvajajo v skladu z načrtom. Prve izkušnje

in napovedi kažejo, da bodo lahko aktivnosti na tem projektu realizirane in zaključene že pred poletjem naslednjega leta. K uspešnem zaključku pa bo v največji meri vplivalo zbiranje prispevkov v denarju in materialu, ki je v tem času tudi največja muka vseh društev.

III Ivan Slmčič

FOTOGRAFIJA MU OSMISLJUJE ŽIVLJENJE

Miklavž Čuk, stanovalec Doma starejših občanov Ilirska Bistrica, se je že kot majhen deček pričel navduševati nad fotografijo. Lepote cvetja, rastlinja in pokrajine so bile pogosto njegov fotografski motiv.

Leta 1993 je doživel hudo kolesarsko nesrečo. Kljub poškodbam in dolgotrajnemu zdravljenju je svojo strast do fotografije ohranil.

Doslej je imel 4 samostojne razstave v Cankarjevem domu, razstavo v UKC Ljubljana in v Kopru, sodeloval pa je tudi na skupinski razstavi v Celju. Tudi prostore Doma krasijo številne njegove fotografije. Njegov zadnji projekt, s katerim se je predstavil ilirskobistriškemu občinstvu, je bila fotografska razstava na temo Galebi. Na ogled je bila od 30. maja do 13. junija 2011 v knjižnici Makse Samsa. Uradna otvoritev razstave je potekala 22.6.2011 v Domu starejših občanov Ilirska Bistrica. V kulturnem programu je nastopila glasbenica, ljudska godka Nina Volk, ki je dogajanje popestrila z igranjem na staro ljudsko glasbilo oprekelj, za kar se ji lepo zahvaljujemo. Fotografije so na ogled do konca avgusta v večnamenskem prostoru Doma starejših občanov.

III Katja Prosen Boštjančič DSO Ilirska Bistrica

SHOD V PODGRAJAH

Po petnajstletnem zatonu smo Podgrajci pred dvema letoma ponovno organizirali praznovanje shoda, ki se po svoji naravi malce razlikuje od okoliških shodov po dveh značilnostih: glavno dogajanje se odvija v nedeljo, oder pa je odprt za vsakogar, ki želi predstaviti svoje glasbeno znanje.

Tudi letos smo stopili skupaj in naše praznovanje tokrat ni trajalo nič manj kot 5 dni. S pripravami smo v središču naše vasi - na Rantah - pričeli že v četrtek. Malo smo delali in se še več zabavali. V nedeljo smo, že kar tradicionalno, z okrašenim vozom in pesmijo pozdravili prebivalce kočnske doline. Ko so kasneje zvonovi v cerkvi Karmelske Matere Božje oznanili konec maše, so naši glasbeniki »urezali« nekaj pesmi za dobrodošlico. Nato smo prisluhnili ubranemu petju domačega cerkvenega pevskega zbora, ki je pod vodstvom Marte Reberc navdušil vse navzoče. Hkrati je potekal izredno bogat srečelov, ki je glavno nagrajenko razveselil s petdnevnim najemom avtomobila, nagrado, ki jo je podaril Kalister Avto d.o.o. Na svoj račun so prišli tudi najmlajši, ki so se podili po »gradu« in malo manj mladi, ki so tekmovali v pikadu in »pograjskem nogometu«. Brez predhodne najave pa je komisija ocenjevala tudi spretnosti plesnih parov. Vsi tekmovalci so prejeli lepe nagrade in še lepše medalje. Ko se je dan počasi prevešal v noč, smo postajali vse pogumnejši in se veselo vrteli ob zvokih več kot odlične skupine Osminka in legendarnih članov skupine Riziko, ki

sta poskrbeli za fantastično vzdušje in nikomur se, kljub prihajajočemu ponedeljku ni preveč mudilo domov. Zaključili smo v ponedeljek, ko smo skupaj z neverjetno potrpežljivimi in ustrežljivimi sosedi, razrezali še torto in veselo kramljali o dogajanju, ki je pretekle dni popestrilo naš vsakdan.

Tudi letos so nas finančno in materialno podprli mnogi vaščani in tudi sponzorji, ki so nam omogočili srečelov: Kalister Avto d.o.o., Branko Poklar OMV s. p., Ivan Rutar s.p., Peter Sedmak s.p., Avtoshop d.o.o., Oranž Bar, Zidarstvo Boštjan Fabec, Zavarovalno zastopništvo David Poklar s.p., Zavarovalno zastopništvo Karlo Jaksetič, SIB Instalacije, Kočanja Bar, Majda Bar, LMM Professional Boštjan Maljevac, Frizerski salon Nives, Farma Zabiče, Ernest Boštjančič, Gostilna Zemonska Vaga, Gostilna Ema,

Brigita Matko s.p., Parfumerija Jelka, Sladki Bar, Gradbeni material Miro Iskra, Pizzeria Kudra, Gostilna Mate, Baumit Sežana, Kmetija Dujc, Cvetličarna Polona, Cvetličarna Rosa, Cvetličarna Gartner, Banka Koper, Zlatarna Jana, Spar II. Bistrica, Mlekomat Tomažič Milan, Gostišče Danilo, Irbis, Dom daril N. Žele, Salon Metulj, Džemo pek, Frizerski salon Mojca, Sadje Bonita, Asu montažne hiše, Avto Martinčič, Holivud Gril, Miranda bar, Allegro Bar, Maestro, Sara Keuc s.p., Trgovina Orjent, Salon Artistica Jasna Kirn s.p., Kmetija Štemberger Vrbica, Slikopleskarstvo Anton Rutar s.p., Frizerstvo Fani, Elektro Skok, Planet MI3, Prival, Pizzeria Cocolo, Elita Sežana, Jadran Jaksetič s.p., Stopnice Zorman s. p., Vlado Frankovič Podgrad.

Vsem glasbenikom, sosedom, vaščanom, sponzorjem, donatorjem in vsem, ki ste se našega shoda udeležili, se res iskreno zahvaljujemo. III

SREČANJE HARMONIKARJEV NA TATRAH

Na Tatrah je v soboto, 25. junija 2011, v organizaciji svetovnega mladinskega prvaka Nika Polesa potekalo 2. srečanje harmonikarjev, na katerem je tekmovalo 35 harmonikarjev v štirih kategorijah. Nastop harmonikarjev je spremljala tričlanska komisija, ki so jo sestavljali: Matic Štavar, evropski mladinski prvak v diatonični harmoniki, znan harmonikar iz zamejstva Marko Manin ter Peter Filipčič, harmonikar in član Brkinske folklorne skupine.

Podelili pa so tudi pokale po izboru občinstva, ki ga je kot najboljši harmonikar

prejel Erik Frank, drugo mesto je zasedel Mitja Polh, na tretjem mestu pa je pristal Gašper Fabjančič. Najboljši je za nagrado prejel vikend paket s Fordom C- Maxom, ki ga je podarila firma Ford Nova Koper.

Celoten program je povezoval Andrej Bratož, znani glas Radia 94, tekmovalje pa je popestril nastop Plesne skupine Gimnazije Ilirska Bistrica pod vodstvom Tanje Jenko. Po končanem popoldanskem programu je prisotne zabavala Tinkara Kovač in skupina The Uncles. III
Tanja Jenko

Plesalke plesne skupine bistriške gimnazije: Daša Kocjančič, Tjaša Pecman, Mariza Močnik, Anja Pecman, Eva Šabec in Tanja Jenko

OBNOVLJENA STREHA CERKVE NA RJAVČAH

Letošnje praznovanje shoda so na Rjavčah obeležili tudi z obnovljeno streho na cerkvi sv. Mavra, ki stoji v zavetju štirih mogočnih lip, ki so po besedah poznavalcev stare preko 400 let.

Shod na Rjavčah je tradicionalno prvi vikend v mesecu juliju. Po ustnem izročilu je bil v preteklosti shod zelo obiskan in je slovel po velikem sejmu, na katerem se je prodajalo zlasti pripomočke za košnjo (kose, bruse, grablje, vile ipd.), saj se je v preteklosti košnja pričela šele v mesecu juliju. Ob sejmu je bil seveda tudi ples in pestra gostinska ponudba, saj je skoraj vsaka hiša tedaj »držala« gostilno.

Časi so se seveda močno spremenili, pa vendar je ostalo nekaj navad, ki jih je ob shodu treba upoštevati. Shod se je vedno začel z svečano mašo in tudi letos je bilo tako. Mašo je vodil župnik Anton Ličan, ki se je zahvalil vsem, ki so sodelovali in organizirali obnovo strehe te lepe in stare cerkvice. Obnova je potekala v novembru in decembru leta 2010, določena dela pa so se zaradi vremenskih razmer opravila spomladi letošnjega leta. Streho je obnovil gradbenik Sandi Cek iz Artviž. Sredstva za obnovo je prispevala Občina Ilirska Bistrica preko razpisa za obnovo kulturnih spomenikov, polovico sredstev pa so zbrali vaščani in župnik g. Anton Ličan ter KS Pregarje. Po opravljenem bogoslužju so vaščani povabili sorodnike na

svečano kosilo kot se za shod spodobi. Popoldne pa je moški del izkoristil za balinanje na balincu, kjer se je obnovila razsvetljava, za kar se zahvaljujemo enoti Elektro Primorske iz Ilirske Bistrice in še posebej Benjotu. Vaški župan Jože Ludvik je tradicionalno prispeval »flaškon« vina in balinalo se je pozno v noč. Dobro volje smo se razšli z željo, da bi do naslednjega leta pridobili zemljišče za igrišče, na katerem bi lahko priredili tudi ples. **III J. L.**

MEDDRUŠTVENO SREČANJE GASILCEV

Na dan državnosti smo kneški gasilci organizirali meddruštveno srečanje pobratenih in prijateljskih društev na gozdni pristavi Mašun. Povod za druženje je bilo vsakoletno srečanje gasilskih društev, dan državnosti in 15 letnica podpisa listine o pobratenju med prostovoljnimi gasilskimi društvi Knežak, Materija, Izola in Podnanos. Da bi bila družina še bolj pisana, pa smo medse povabili še prijateljsko društvo Krkavče, ki se je kljub mnogim obveznostim z veseljem udeležilo kar pestrega dneva. Tako se nas je zbralo preko 70 gasilcev in gasilk.

Druženje, ki je uradno odprlo svoja vrata v popoldanskem času, je bilo sestavljeno iz obvezne pogostitve ter mnogih družabnih iger (balinanje, ciljanje tarče z baloni, vlečenje cevi), ki so z meddruštvenim tekmovalnim duhom večkrat močno dvignile glasove veselih navijačev. Igre so se zaključile z vlečenjem debelejših gasilskih cevi (po gasilsko B cev), ki je na travnati podlagi spotila kar pet udeleženi ekip, manjkala pa ni tudi obvezna zelena barva na hlačah padlih tekmovalcev. Ob smehu in vsesplošnem zadovoljstvu smo se nato preselili v zavetrje mašunskega jurčka, kjer smo ob

zvokih, za tisti dan gasilskega, ansambla imenovanega »After party« zapeli in zaplesali marsikatero slovensko in dalmatinsko pesem.

Izolski, kneški, krkavški, matarski in podnanaški gasilci smo zaključili druženje v poznih urah, ko smo že skoraj določili datum novega srečanja, saj smo ugotovili, da tovrstnega udejstvovanja v tem divjem času pravnih, finančnih in političnih polomij, zelo manjka. **III Erik Delost**

KNJIGA JE POMEMBNA PRIJATELJICA TUDI POLETI

Varovanci Dnevnega centra Sonček v študijski čitalnici med ogledom filma

Prazne police pričajo o veliki udeležbi projekta Primorci beremo

Zaradi dopustov in oddiha v poletnem času Knjižnica Makse Samsa ne organizira kulturnih prireditev, kljub temu pa pripravlja številne dejavnosti za generacijsko različne uporabnike in tako tudi v najbolj vročih mesecih poskrbi za dejavno preživljanje prostega časa.

Letos že deseto leto poteka mladinska počitniška bralna značka Bralni črv, pri kateri morajo mladi prebrati pet knjig, primernih njihovi starosti. Bralnega črva si zagotovijo z obnovo knjige, z dramtizacijo vsebine, z ročnim izdelkom iz papirja ali gline ... Mladi bralci, ki uspešno zberejo pet črvov, so nagrajeni z lično izdelanimi priznanji in nagradami, ki jih podarijo sponzorji. Lani je bralnega črva uspešno zaključilo 46 udeležencev, kar potrjuje izjemno uspešno knjižnično vzgojo, saj otroci spoznajo, da je knjiga njihova pomembna prijateljica, na katero ne smejo pozabiti niti poleti.

Za osnovnošolce je knjižnica pripravila dva počitniška kviza, ki sta starostno prilagojena. Prvi, ki se imenuje »Knjižna zakladnica otroške domišljije«, je namenjen otrokom do petega razreda, višji razredi pa se spopadajo s kvizom »Vampirsko pustolovsko knjižno potovanje«, ki ima zahtevnejša, a še vedno zelo zanimiva vprašanja. Oba kviza se zaključita z žrebom, na katerem izbrani srečnež prejme knjižno nagrado, ki jo podari založba.

Knjižnica skozi vse koledarsko leto sodeluje tudi z Dnevnim centrom Sonček. Za njihove člane organizira ogledе filmov in risank, ustvarjalne delavnice, skupinsko branje knjig, vodeno reševanje kvizov ob pomoči knjižničark ... Poleg tega so vsak petek od 10.00 do 12.00 mogoči ogledi novih slovenskih filmov in risank, ki se predvajajo v študijski čitalnici na

novem LCD-projektorju. Zaradi izražene interesa po popoldanskem terminu so ogledi mogoči tudi od 16.00 do 18.00.

Osrednja dejavnost za odrasle je bralna značka Primorci beremo, na kateri lahko sodelujejo uporabniki, starejši od petnajst let, ki izbirajo med petdesetimi slovenskimi proznimi deli in dvanajstimi pesniškimi zbirkami slovenskih avtorjev. Gre za najširši projekt spodbujanja bralne kulture med odraslimi v Sloveniji in tako se uspešno zoperstavlja predsodek o neberljivosti slovenskih avtorjev. Vsi člani, ki bodo prebrali najmanj pet proznih del in eno pesniško zbirko, bodo prejeli pesniško zbirko »Obleci me v poljub« akademске igralke **Saše Pavček**, ki bo svoje pesmi na podelitvi nagrad s pomočjo glasbenikov tudi interpretirala. **III Rok Smrdelj**

S PROSTOVOLJNIM DELOM UREDILI PARK

Da krajani vasi Vrbica skrbijo za svoje okolje, so že z prostovoljnim delom pokazali in dokazali, koliko se lahko naredi. Uredili so vaške in poljske poti, nato pa so se člani KTD Vrbišče šjme pod vodstvom Tomaža Prosenalotili še čiščenja zelenice v parku, kjer stoji spomenik padlim borcem iz Vrbovega, Vrbice in Jablanice. »Urejanje parka je obveza vseh nas. S prostovoljnim delom se da marsikaj narediti. Glede na to da je spomenik KS Vrbovo, bi morali vodilni ljudje v tem organu poskrbeti za to, da se spomenik prenove. Zgodovinsko obeležuje iz NOB je namreč načel zob časa, zato apeliram, da gre tudi njegova obnova v proračun krajevnne skupnosti,« nam pove Tomaž. Postoriti pa bi bilo treba še kakšno malenkost. Med temi je tudi obnova klopi v parku, ki mimoidočim služijo za počitek.

III Petar Nikolič

KARTING PRIREDITEV V ILIRSKI BISTRICI

Karting klub Loška dolina je letos prvič gostoval na primorskem koncu. Tokrat v Ilirski Bistrici, in sicer od 25. do 26. junija 2011, na parkirišču pred podjetjem TIB Transport. S tamkajšnjim društvom Sožitje smo skupaj organizirali prireditev »Karting varna vožnja Ilirska Bistrica 2011«.

Ni potrebno natančneje razlagati, koliko presrečnih obrazov smo spet videli tam, ko smo otroke s posebnimi potrebami (člane Sožitja) popeljali v svet adrenalinskih voženj z našimi gokarti dvosedi. S svojim obiskom nas je počastil celo sam župan Ilirske Bistrice, g. Emil Rojc, ki je podelil priznanja vsem udeležencem-tekmovalcem iz društva Sožitja.

Obiskovalci so bili navdušeni: »Super! ... To je to, kar smo v Ilirski Bistrici morali čakati vseh 28 let, odkar je tukaj pred TIB-om ugasnil zadnji motor gokarta. Dobimo se spet drugo leto!« Kar dva državna prvaka v kartingu v času bivše Jugoslavije sta bila iz Ilirske Bistrice in ne boste verjeli, oba sta se prišla tudi tokrat popeljati z našimi gokarti! Tudi solze so bile prisotne zaradi vseh lepih spominov, ki so jih bivši gokardisti delili tam z nami.

Prireditev pa ne bi uspela brez zvestih sponzorjev, ki jih je bilo tokrat skoraj 30! Med njimi so bili: Kovinoplastika Lož d.d., Občina Ilirska Bistrica, TIB Transport Ilirska Bistrica, društvo Sožitje Ilirska Bistrica, društvo Sonček, Feistritz - Ilirska Bistrica, SPAR - Ilirska Bistrica, Tur servis - Cerknica, Radio 94, Lokalna TV Oron Loška dolina, Javno podjetje Komunala Ilirska Bistrica, Avtostil - Rakek, Vulco - Pivka, Kalister avto - Pivka, Triglav - Postojna, Bistriški odmevi, Podjetje Frank - Dolnja Bitnja, Avto Uljan - Ilirska Bistrica, T.S. Jaksetič d.o.o., Gostilna Pod Gradom, Prevozi Jenko A. - Ilirska Bistrica, Avto Martinčič d.o.o., ZŠAM-veterani in motoklub Ilirska Bistrica, Mi3 - Ilirska Bistrica, Prenosičiča Trubačev-Vrhnika, Avtoprevoznništvo Milivoj Sušanj s.p.-Stari trg; Avto M - Marof pr Cerknici, fotograf Jaka Fidel in drugi. III Leon Trubačev, Karting klub Loška dolina

Vonj po bencinu – pravi užitek

V soboto, 25.06.2011, so se člani društva Sožitje na povabilo KART kluba Loška dolina zbrali pred TIB Transportom

z namenom, da nam predstavijo varno vožnjo s kartingom. Člani KART kluba Loška dolina so za varovance Sožitja pripravili nadvse zanimivo predstavitev varne vožnje s karting avtomobili.

Vožnja se je odvijala v sicer za to pripravljenem in ograjenem prostoru. Ob tem, ko so organizatorji pri vožnji z avtomobili v prvi vrsti poskrbeli za varnost vsakega sopotnika iz društva Sožitje, so obenem poskrbeli še za nepozabno adrenalinsko doživetje vsakega varovanca. Lahko zatrdimo, da ni prav nobeden izmed varovancev po končani vožnji skrival svojega presenečenja in navdušenja nad izkušnostjo voznikov ob poigravanjem s hitrostjo ali vožnjo skozi ovinke med avto gumami. Koliko zadovoljstva, veselja, vriskov navdušenja ... je bilo po opravljeni vožnji opaziti med varovanci.

Veseli smo, da smo skupaj ob lepem in sončnem dnevu uspeli ponovno zabeležiti nov, nekoliko lepši, predvsem pa drugačen dan za naše varovance. Za udeležbo in sodelovanje na varni vožnji so vsi varovanci prejeli nalepke in majice z napisom FEISTRITZ – Moto kluba Ilirska Bistrica, darilo omenjenega moto kluba. FEISTRITZ - Moto klub Ilirska Bistrica je še dodatno razveselil vse varovance, saj jih je z oldtimer kombijem, letnik 1974, popeljal na panoramsko vožnjo po bistriški občini. Resnično je bilo lepo gledati zadovoljne in nasmejene obraze prav vseh varovancev, pa tudi njihovih spremljevalcev.

K zaključku nadvse lepega doživetja naših varovancev je na koncu prispeval še župan občine Ilirska Bistrica Emil Rojc.

Iz njegovega nagovora je bilo zaznati pomen in skrb tudi za varnost vseh nas v prometu, na koncu pa je vsem varovancem čestital in jim podelil priznanja KART klub Loška dolina za udeležbo in uspešno opravljeno varno karting vožnjo. Posebno nagrado TURS Servisa turistične agencije iz Cerknice, dvodnevni izlet po Sloveniji za dve osebi, je kot najhitrejši voznik iz rok Leona Trubačeva, predsednika KART klub Loška dolina, prejel Vladimir Frank.

Predsednik Društva Sožitje Boris Frankovič se v imenu vseh prezadovoljnih varovancev Društva Sožitje in vseh ostalih članov društva zahvaljuje vsem, ki so kakor koli zaslužni, da je zadeva tako lepo in doživeto uspela. Še posebej bi se radi zahvalili za razumevanje in podporo županu občine Ilirska Bistrica Emilu Rojcu, Leonu Trubačevu, predsedniku KART kluba Loška dolina in članom FEISTRITZ Moto kluba Ilirska Bistrica. Zahvala za sodelovanje gre tudi številnim sponzorjem. **III Za Društvo Sožitje Ilirska Bistrica - Barbara Mrvčič**

POPRAVEK

V 38. številki Bistriških odmevov smo v prispevku z naslovom »45 let Mladinskega kluba Nade Žagar«, objavljenem na strani 20, napačno zapisali, da je bil prvi predsednik kluba Anton Prosen. Podatek je napačen, saj je bil prvi predsednik MKNŽ Lado Ambrožič. Bralcem in prizadetemu se za napako opravičujemo.

Uredništvo

60 LET GLASBENE ŠOLE V ILIRSKI BISTRICI

Letos proslavljamo šestdeseto obletnico Glasbene šole v Ilirski Bistrici. Veseli smo lepega napredka naše glasbene ustanove, ki je zlasti v zadnjem obdobju, predvsem po zaslugi izredno dobrega dela vodstva šole in pedagoških delavcev, doživela v vseh ozirih močan vzpon. Prav gotovo sodi med uspešnejše glasbene ustanove v širšem prostoru. Ob vsem tem pa velja spomniti, da je bila mladina deležna glasbenega pouka že veliko prej. Že pred drugo svetovno vojno, med vojno in po njej so se številni učenci in učenke učili igrati klavir v samostanu šolskih sester de Notre Dame v Trnovem. Glasbeni pouk, predvsem klavir, so poučevale naslednje sestre: Zora Ličan – s. Simona, Frančiška Pavlina Mikuletič – s. Helena, Nada Ivančič – s. Lavrencija, Jadranka Kontelj – s. Celinina in Vida Perkan – s. Avgusta.

Glasbena šola v samostanu sicer ni bila registrirana javna ustanova, a je dala vsem učencem dovolj znanja, da so lahko nadaljevali s študijem glasbe. Nekateri učenci so se pozneje resno posvetili glasbi. Število vseh nekdanjih učencev, ki so bili deležni te oblike glasbenega izobraževanja, je zelo veliko.

V samostanu je bilo precej klavirjev in pianinov, na katerih so učenke in učenci vadili in imeli šolske ure. Po nacionalizaciji stavbe samostana je nekaj klavirjev ostalo v osnovni šoli in tedanji Nižji gimnaziji. Pozneje sta bila dva klavirja na Osnovni šoli Dragotina Ketteja in v Osnovni šoli Ku-

Sestre Helena, Lavrencija, in Simona

Klavirji v samostanu so bili prestižnih znamk

teževu. Vsi klavirji so bili odlične kakovosti in prestižnih znamk. Našteli smo več kot 80 nekdanjih učenk in učencev, ki so se učili glasbenega pouka,

predvsem pa klavirja v samostanu. Nekateri so z glasbo povezani še danes. Izbrali smo nekaj izjav posameznikov.

Nekaj notnih zvezkov, ki so jih uporabljali v tistem času

Lilija Kranjec:

Moji spomini na otroštvo so pristni in lepi. Da bo glasba nepogrešljiva v mojem življenju, mi je bilo jasno, ko sem kot deklica začela igrati klavir v samostanu de Notre Dame v Trnovem. Poučevali sta me sestra Helena in sestra Celina. Sestra Celina mi je ostala v spominu kot majhna, suhljata, simpatična ter zgovorna ženska; poučevati me je začela že v prvem razredu osnovne šole. Pozneje me je učila tudi sestra Helena, ki je bila pravo nasprotje sestre Celine – bila je tiha mirna in zelo resna.

Igrali smo na pianinih, vsako leto – ob koncu šolskega leta, pa smo imeli tudi šolske nastope, kjer smo dekleta igrala večinoma štiriročno.

Moje šolanje v samostanu se je zaključilo ob koncu druge svetovne vojne. Sestre pa so mi dale neprecenljivo znanje, ki sem ga s pridom izkoristila pri svojem nadaljnjem šolanju – zaključila sem glasbeno akademijo v Ljubljani.

Vse svoje življenje sem tako posvetila poučevanju klavirja in moram priznati, da sem imela veliko dobrih in uspešnih učencev, ki so mi še danes v ponos.

Nives Pirih:

V mojem življenju ima glasba pomembno vlogo. Najlepši spomini segajo leta v preteklost v veliko samostansko sobo k uram klavirja in petja pri sestri Lavrenciji. Prelepi dnevi, kajti ta sestra Lavrencija je bila bogata v glasbenem sporočilu, pa tudi polna otroške igrivosti in iskrenosti. Veliko je pripomogla k moji odločitvi za glasbeni poklic, ki me kot učiteljico glasbe in organistinjo zelo osrečuje.

Saša Boštjančič:

Ko zdaj razmišljam o mojih začetkih poučevanja klavirja in prvih srečanjih z glasbeno teorijo, se zavedam, da bi bila moja življenjska pot drugačna, kot je bila, če ne bi bilo sestre Helene. K njej so me starši pošiljali samo zato, da bi se naučil igrati za potrebe mašnega bogoslužja v harijski cerkvi. Z glasbenim znanjem, ki sem si ga pridobil pri njej, sem se celo odločil, da bom nadaljeval šolanje v glasbeni smeri. Žal se starši, predvsem mati, s tem niso strinjali. Mati je trdila, da vsi umetniki in pisatelji, predvsem pa glasbeniki, slabo končajo svoje življenje – eni v siromaštvu, drugi pa kot pijanci. Zato sem moral sprejeti njihovo odločitev in šolanje preusmeriti drugam. Kljub temu pa je bilo vse moje življenje neposredno povezano z glasbo. Z znanjem, ki sem si ga pridobil pri sestri Heleni, in s pevskim darom, ki sem ga imel, sem se vse življenje ukvarjal s petjem in glasbo, ki me je osrečevala. Prepeval sem v različnih odmevnih glasbenih in pevskih ansamblih, vodil večje in manjše pevske zборе ter skupine, skladal in tudi objavljaj priredbe pesmi za pevske zборе in glasbene skupine. Osnove za strokovno obvladovanje glasbene teorije pa mi je dala prav ona, sestra Helena. Sicer se ne morem pohvaliti niti z njenim ali s samostanskim spričevalom, ker ga v tistih težkih časih niso smeli izdajati, pa tudi ne s katerim od drugih glasbenih šol, ker jih takrat v Bistrici še ni bilo. Šele pozneje sem svoje teoretično glasbeno izobraževanje dopolnjeval na predavanjih, ki so jih vodili različni glasbeni pedagogi na organiziranih seminarjih. Velja pa naslednje: sestri Heleni se moram zahvaliti, da me je usmerila na glasbeno pot, ki je moj srečnejši del življenja.

Vojka Renko - Pirih:

Na moja otroška leta me vežejo lepi spomini – kljub težkim časom med drugo svetovno vojno. Osnovno šolo sem obiskovala v samostanu, kjer so častite sestre po kapitulaciji Italije med drugim poučevale tudi klavir. Navdušila sem se za igranje klavirja. Učila me je najprej sestra Helena, nato pa sestra Celina. Pozneje sem se navdušila za igranje na harmoniki, kjer mi je precej pomagal za glasbo navdušeni duhovnik Karlo Babnik. Še danes je harmonika moja zvesta spremljevalka.

Dimitrij Grlj:

Doma hranim knjižico, kjer so zapisane vse učne ure klavirja, ki sem jih od leta 1943 do 1949 opravil pri sestrah v samostanu. Sprva me je učila s. Helena, nato pa s. Lavrencija. Pridobil sem si dovolj znanja, da sem lahko poleg redne šole in študija nadaljeval glasbeno šolo v Postojni in pozneje ob delu študij na glasbenem oddelku Pedagoške akademije v Ljubljani. Glasba je postala moja zvesta spremljevalka po zaslugi staršev in vseh učiteljev glasbe.

Namen pričujočega sestavka je poudariti pomen glasbene vzgoje, ki so jo učenkam in učencem posredovale častite sestre trnovskega samostana. Prav gotovo je bilo njihovo delo tudi dobra osnova za ustanovitev Glasbene šole v petdesetih letih prejšnjega stoletja. **III D. G.**

DRUŠTVO VEZI NA DOLENJSKEM

Jože Ramovš pravi, da je človek po svojem bistvu družbeno bitje. Medčloveške povezave so zanj nekaj temeljnega, kar nujno potrebuje za preživetje, podobno kakor sta na telesnem področju nujna hrana in zrak. Medčloveška razmerja in odnosi so za človeka v resnici kot mreža, v katero je ujet vse življenje, če hoče ali pa ne. Imenujemo jo socialna mreža. To je področje, kjer se vrši zadovoljevanje potreb, kjer ljudje opažajo svoje konkretne možnosti in opravljajo svoje življenjske naloge (Kakovostna starost. Ljubljana: Inštitut Antona Trstenjaka in SAZU, 2003: 25).

Socialna mreža ljudi s težavami v duševnem zdravju se mnogokrat oza prav zaradi bolezni in njenih posledic, ki jih spremljajo. V društvu VEZI skušamo in želimo osebam s težavami v duševnem zdravju pomagati, pomoč pa je usmerjena v večjo participacijo, možnosti izbire, večjo kakovost življenja, širjenje socialne mreže, normalizacijo in integracijo v skupnost. Aktiven način življenja nudi priložnost za sklepanje novih prijateljev, vzdrževanje socialne mreže in interakcijo z ljudmi vseh starosti, poleg tega pa zmanjša občutke osamljenosti in družbene izključenosti.

V ta namen je tudi letos Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa VEZI v okviru programa Izbobraževanje uporabnikov ter v okviru programa na krilih športa in mozaik kulture v sodelovanju s Psihiatričnim dispanzerjem Sežana in Centrom za socialno delo Sežana tudi letos organiziralo celodnevni izlet po Dolenjski.

26. 5. 2011 smo se že na vse zgodaj zbrali na stari avtobusni postaji v Sežani, od koder nas je avtobus popeljal vse do Dolenjske. Prvi postanek je bil v Muljavi, in

sicer na domačiji znanega slovenskega književnika Josipa Jurčiča. Po gostoljubnem sprejemu in izčrpni predstavitvi domačije smo pot nadaljevali do izvira reke Krke, kjer nas je pričakalo nekoliko neprijetno presenečenje. Zaradi porušenega obcestnega zidu avtobus poti ni mogel nadaljevati, vendar to za nas ni bila ovira. Pot do izvira smo tako nadaljevali kar peš. Po povratku od izvira smo si, prijetno utrujeni od hoje, privoščili malico. Pleterje – muzej na prostem – pa je bil naš naslednji postanek. V nekaj besedah so nam predstavili delovanje cisterijanskega samostana (samostana si namreč ni mogoče ogledati), na lastne oči pa smo si lahko ogledali stara kmečka orodja, kozolec, krit s slamo, črno kuhinjo, nekaj domačih živali ... ter prodajalno - domačo lekarno, kjer se lahko kupi proizvode, ki jih pridelajo menihi v samostanu. Polni novih doživetij in znanj smo pot nadaljevali do Kostanjevice na Krki, kjer nas je že čakalo kosilo. Kosilu je

sledil ogled mesta ob reki Krki. Povratek v domači kraj je bil v zgodnjih večernih urah. Na izletu so se nam pridružili tudi prostovoljci, na katere smo zelo ponosni, saj so naši sodelavci.

Društvo je nevladna humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Za svoje delovanje in izvedbo dejavnosti pridobivamo sredstva na številnih javnih razpisih. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo sofinancerjem izleta, in sicer: **Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, Fundaciji za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij-FIHO, zahvaljujemo pa se tudi turističnemu društvu iz Muljave, saj nam je v celoti omogočilo brezplačen ogled in predstavitev Jurčičeve domačije.**

Kljub zelo vročemu dnevu so bili udeleženci z izvedbo izleta zadovoljni, zadovoljstvo uporabnikov pa je glavno vodilo našega Društva, na kar smo zelo ponosni. **III Mojca Mahnič in Karmen Margarit**

VESELI TRIO IZ ZABIČ

Sušak – Krajanje vasi Sušak, vasi na južni meji Slovenije, imajo za glavno centralno zbirališče gostilno Vida. V letnem času, ko jim družbo delajo vaščani iz Novokračin, Jelšan, Zabič in drugih okoliških vasi, zabavo poiščejo v balinanju, igranju briškule, v večini pa so tisti, ki uživajo ob zvokih *frajtojnerce*, ki jo ponosno raztegne Simon Jaksetič. Na bobnih mu priskoči na pomoč Miha Jaksetič, na bas, ki ga slišimo že od daleč, pa neutrudno piha Simon Smrdelj.

Za svoje goste kuharica Vida pravi: »Malo je takšnih veseljakov, kot so naši fantje iz Zabič. Čeprav so amaterji, se obnašajo kot profesionalci. Simon v šali rad reče, da se ne smejo igrati z avtoriteto. V bogatem repertoarju so v glavnem slovenske narodne, po želji pa so lahko tudi mednarodne.« **III Petar Nikolič**

URADNE OBJAVE

OBČINE ILIRSKA BISTRICA

št. 3 II leto 4
Ilirska Bistrica
12. 08. 2011

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 4. seji z dne 27.7.2011, na svoji 6. seji dne 28.7.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Zemljišče parc. št. 2554/4 cesta v izmeri 1012 m², parc. št. 2555/9 cesta v izmeri 86 m², parc. št. 2555/6 cesta v izmeri 61 m², parc. št. 2555/10 cesta v izmeri 148 m² in parc. št. 2561/4 cesta v izmeri 43 m², vse k.o. Smrje, se izločijo iz javnega dobra, pri njih pa lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 478-6/2011

Datum: 28.7.2011

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 4. seji z dne 27.7.2011, na svoji 6. seji dne 28.7.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Zemljišče parc. št. 3523/2 – cesta v izmeri 107 m² k.o. Jelšane, se izloči iz javnega dobra in se vpiše v nov vložek, pri njem pa lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 478-46/2010

Datum: 28.7.2011

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča, stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 4. seji dne 27.7.2011, na svoji 6. seji dne 28.7.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Pri zemljišču parc. št. 1864/10 – dvorišče v izmeri 20 m² k.o. Šembije, se izbriše zaznamba grajenega javnega dobra lokalnega pomena in se vpiše v nov vložek, pri njem pa lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 478-85/2009

Datum: 28.7.2011

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 4. seji z dne 27.7.2011, na svoji 6. seji dne 28.7.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Zemljišče parc. št. 360/4 – zemljišče pod stavbo v izmeri 17 m², dvorišče v izmeri 1 m² in dvorišče v izmeri 8 m² k.o. Studena Gora, se izloči iz javnega dobra in se vpiše v nov vložek, pri njem pa lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 478-1/2009

Datum: 28.7.2011

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 16. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave PN št. 18/95, 18/97, 30/98, 4/08, Uradni list RS št. 31/99 in Uradne objave časopisa Snežnik, št. 4, 30.6.2006) in na predlog sklepa Odbora za stavbna zemljišča stanovanja in poslovne prostore, sprejetega na 4. seji z dne 27.7.2011, na svoji 6. seji dne 28.7.2011 sprejel naslednji

SKLEP

I.

Zemljišče parc. št. 1222/179 – cesta v izmeri 175 m² k.o. Mala Bukovica, se izloči iz javnega dobra in se vpiše v nov vložek, pri njem pa lastninska pravica na Občino Ilirska Bistrica.

II.

Sklep stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnih objavah Občine Ilirska Bistrica v glasilu Bistriški odmevi.

Številka: 478-105/2010

Datum: 28.7.2011

ŽUPAN
Občine Ilirska Bistrica
Emil Rojc, l.r.

SEKIRE ŽE TRETJE LETO BRUSIJO SVOJA GLASBENA REZILA

Alternativna glasbena skupina Sekire, ki jo sestavlja pet nadebudnih glasbenikov iz Ilirske Bistrice, v trenutni zasedbi že tretje leto kuje zamisli v prijetni počitniški hišici na robu vasi Topolc, kjer glasni zvoki kitar in bobnov ne morejo zmotiti nobenega vaščana.

Njihova glasba vključuje predvsem rock'n'roll in blues ritme, kljub glasbenemu pluralizmu pa ohranjajo svojevrstno in prepoznavno podobo. Ideja o bendu se je pojavila že pred sedmimi leti, ko sta **Aleks Fatur** na električni kitari in **Jani Poklar** na bobnih prvič skupaj združila moči ter oblikovala glasbeno skupino, ki še vedno aktivno deluje. Zasedba se je večkrat spremenila, struktura benda, kot jo poznamo danes, je enaka že tri leta, sestavljajo pa jo: **Aleks Fatur** (vokal in orglice), **Nejc Gombač** (električna kitara), **Matej Gombač** (električna kitara), **Simon Boštjančič** (bas kitara) in **Jani Poklar** (bobni). Nekateri izmed njih svoje veščine izpopolnjujejo v glasbeni šoli, drugi so samouki. Nadelo so si slovensko ime Sekire, ki izraža ognjevitost, odločnost, ostrino, predvsem pa resen ter spoštljiv odnos do glasbenega snovanja.

Trenutno imajo enajst avtorskih skladb s slovenskimi besedili, kar je nenavadno, saj večina njihovih glasbenih kolegov raje uporablja angleščino. S slovenskim imenom in slovenskimi besedili kljubujejo pritiskom globalizacije in zoperstavljajo stereotip o zapostavljenosti slovenskega jezika. »Slovenščina je lep jezik, ki se ga ne smemo sramovati. Moramo si prizadevati za njegovo uporabo, saj živimo v Sloveniji in govorimo slovensko,« so poudarili člani za-

sedbe. Besedila nastajajo izpod peresa Aleksa Faturja, ki se v svojih verzih dotika življenjskih problematik. Nekatere njihove skladbe so se pojavile na zgoščenki Kompilacija festivala bistr'skih bendov 2010.

Za seboj imajo že devetnajst samostojnih in skupinskih koncertov, med katerimi so se jim v spomin najbolj vtisnili nastopi iz domačega Mladinskega kluba Nade Žagar in Festivala bistr'skih bendov. Njihovi koncerti so mazilo za vsako rokersko dušo, saj so melodije posameznega inštrumenta med seboj harmonične in prav takšni so tudi odnosi znotraj benda. »Smisel glasbenega snovanja ni samo v samouresničevanju in izpopolnjevanju glasbenih talentov, ampak tudi v druženju, saj glasbo oblikuješ z ljudmi, ki so nazadnje tvoji prijatelji. Z njimi tehtaš in brusiš neko idejo,« so povedali o smislu svojega dela. Vprašanje, ali se v Sloveniji lahko živi od alternativne

glasbe, lahko razumemo kot retorično, vsekakor pa užitek ob glasbenem ustvarjanju prekaša denar, ki kot temeljna vrednota Zahodne civilizacije vse bolj prodira tudi v slovensko glasbeno industrijo.

Pri njihovem delu jim veliko pomoč nudi **Bojan Babić**, mojster zvoka in kitare. Z izkušnjami, ki jih je pridobil na svoji življenjski poti, jim svetuje in jih usmerja. V prihodnje si želijo čim več koncertov širom Slovenije, saj so nastopi zunaj lokalnega okolja lakmusov papir kvalitete. »Na domačih tleh ima vsak bend svojo skupino privrženecv, šele zunaj pa se pokaže, kako dober si,« pravijo Sekire. Njihov večji glasbeni načrt je klubska turneja, ki vključuje koncerte širom slovenskih klubov alternativne glasbe. O Sekirah, ki so zaenkrat uveljavljene na bistrškem, bomo, če bodo še naprej tako prizadevno »brusile« svoja »glasbena rezila«, še veliko slišali. **III Rok Smrdelj**

ZAHVALA OB PRIREDITVI DNEVA DRŽAVNOSTI

Društvo Ahec iz Jasena je ob dnevu državnosti organiziralo že deveti pohod na Ahec. Na hribu je potekala osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti. Organizator je počastil 20. obletnico samostojnosti Slovenije, kakor tudi 70 – letnico začetka upora proti okupatorju.

Prireditve so se udeležili predstavniki občine, kakor tudi veliko število pohodnikov. Po daritvi sv. maše, ki jo je opravil župnik Gabrijel Vidrih, je sledil krajši kulturni program v izvedbi društva iz Jasena ter slavnostni govor župana

občine Rojc Emila. Društvo Ahec se kot organizator osrednje občinske prireditve zahvaljuje vsem, ki so s svojo udeležbo počastili državni praznik. Zahvala je namenjena tudi vsem, ki so finančno ali drugače pripomogli, da je bila prireditev uspešno izpeljana.

Posebna zahvala pa je namenjena Občini Ilirska Bistrica, županu Emilu Rojcu in župniku Vidrih Gabrijelu. **III Društvo Ahec Jasen**

Pogovor z bistriškim umetnikom Aleksandrom Borenovičem

IZ MAJHNEGA KOŠČKA KRUHA LAHKO NASTANEJO OBSEŽNE ZGODBE

Aleksander Borenović, nepogrešljiva bistriška kulturna osebnost, je znan kot pesnik, spogleduje pa se tudi s kratko prozo in dramatiko. Svoje prve verze je začel kovati že v nižjih razredih osnovne šole, ko so nastajale hudomušne pesmi. Sledila so raznorazna obdobja ustvarjanja in stagnacije, vse dokler ni v osemdesetih letih prejšnjega stoletja doživel ustvarjalne renesanse, ko je spoznal, da je beseda njegova življenjska sopotnica. Aktivno se je začel vključevati v urbano kulturno življenje in s kolegi ustanovil Kulturno društvo Zgbljena legija, v katerem predseduje še danes. Bil je soavtor številnih odmevnih projektov, med njimi »Brkinske tragedije« in »Rijove note«. Je član Literarnega društva Ilirska Bistrica. Slednje je leta 1997 izdalo zbirko komičnih zgodb »Nasveti za dolgo, zdravo, moralno in pošteno življenje«, ki jih je Borenović napisal v soavtorstvu z Dejanom Ujčičem in Matjem Šnajdrom.

Borenovićev svet poezije kroži med dvema poloma: na eni strani zastopa zabavno poezijo, v kateri se skrivajo drobci raznih modrosti in življenjskih resnic, prekritih s satiro. Na drugi strani pa odkrivamo racionalno-eksistencialno poezijo, v kateri avtor izpostavi temeljna filozofska vprašanja, preko katerih spoznava svojo esenco in išče resnico, če ta sploh obstaja.

Kljub temu da njegov ustvarjalni opus obsega veliko kakovostnih izdelkov, je večina njegovih del neobjavljenih, kakšen drobec pa se je vseeno znašel v literarnem zborniku Stopinje ali v literarnem mladinskem glasilu Večerna debata. Borenović pravi, da bo v življenju izdal le eno pesniško zbirko, in sicer »Potovanja«, ki nastajajo že od leta 1993. »Boljše eno, pa pošteno, kot pa pet zbirk, v katerih so po tri dobre pesmi, ostale pa so tam le zato, da zapolnijo prazne liste. Ko bodo pesmi zložene v celoto, bodo »Potovanja« izšla v knjižni obliki,« pravi avtor.

Svojo ustvarjalno pot danes nadaljuje v KUD Literativa. Živi in ustvarja v Ilirski Bistrici.

Vaš ustvarjalni opus obsega mnogo pesniških, proznih in dramskih stvaritev, kljub temu pa večina vaših del ostaja neobjavljenih. Samo kakšen drobec se je znašel v literarnem zborniku Stopinje ali v literarnem mladinskem glasilu Večerna debata. Zakaj še vedno niste izdali nobene samostojne knjige?

Res je. Ustvarjalni opus se je z leti razmahnil do onemoglosti, kar se za avtorja ne more trditi. Drži tudi, da večina stvaritev ni bila servirana občinstvu in bilo je nekaj objav v literarnih revijah. Bilo pa je tudi nekaj nastopov. Na samostojnih je bil možen vpogled v avtorjevo ustvarjanje. Samostojne knjige še nisem izdal. Zakaj? Ne vem. Se bom pa potrudil, da do izdaje pride. Idej ne bo zmanjkalo. Upam, da tudi črnica v kemičnem svinčniku ne ... In papirja ... In tiskarske barve ... Še kaj?

Besedne stvaritve so pogosto zrcalo avtorjevih subjektivnih refleksij. Od kot črpate navdih za vse te domiselne stihe?

Navdih je včasih produkt zavednega, včasih nezavednega. Asociacija je vedno nekje v ozadju, preden nastane stih ali nekaj stihu podobnega. Na primer: na mizi imamo kos kruha. Ta košček kruha nas lahko popelje v zgodbo o žitu ali o žitnem polju. Lahko je to poezija ali proza. Ta košček kruha nas lahko

popelje v zgodbo o pekarni, o peku in še kaj se lahko najde. Lahko je zgodba o pladnju, na katerem je kruh, zgodba o peči, v kateri se je kruh spekel. O človeku, ki je ta kruh zamesil in ga naredil užitnega itd. Iz majhnega koščka kruha lahko nastane nešteto zgodb, pomembno je avtorjevo dožemanje male hranljive zadeve na mizi. Iz majhnega koščka kruha lahko nastanejo obsežne zgodbe.

Večina vaših pesmi je zapisanih v svobodnem verzu. Ali ste se kdaj spogledovali s klasičnimi oblikami, denimo s sonetom?

Sem pristaš svobodnega verza, saj sem vedno dal poudarek vsebini, ki se mi zdi pomembnejša od forme. Kaj pomaga, če nekoga oblečeš v lepa oblačila, a ta nekdo ima v glavi namesto organa listek z napisom možgani. To je res lepa forma, včasih na žalost tudi naš vsakdanjik.

Ker vsak pesnik ali pisatelj med ustvarjalnim procesom brodi po svoji duši in tako spoznava samega sebe, je pisanje proces, ki osvobaja. Katere so vaše glavne teme, ki vas osvobajajo, in zakaj?

Glavna tema mojega pisanja je eksistenca, v kateri se skriva esenca. Iskanje nečesa v sebi, lahko tudi izven sebe, družbena satira, medčloveški odnosi ... Ne ukvarjam se s politično tematiko, kakor tudi s samo politiko ne. Način izražanja se lahko zrcali v resnobni pripovedi, lahko pa je humorno obarvan.

Posebnost vašega ustvarjanja so virtualni liki, ki so mnogokrat podpisani pod vaše delo. Bralec, ki bi se prvič srečal z vašo literaturo, bi nemara mislil, da vi sploh niste dejanski avtor ter da vaš izmišljen lik resnično obstaja. Zakaj ustvarjate virtualne like?

Virtualne like ustvarjam, ker mi je to všeč. Z njimi se razvijam jaz in oni se razvijajo z mano. Trenutno so ustvarjeni trije liki, četrti pa je v nastajanju. Vsak lik ima svoj življenjepi, svoja dela, svoj svet ljudi, s katerimi sodeluje. Pri vseh teh likih je težko potegniti črto, ki virtualni svet ločuje od resničnega.

Prosim, predstavite nam en virtualni lik, ki je tudi »avtor« vaših del.

Nazadnje sem ustvaril ruskega pesnika Alekseja Dimitrijeviča Šaranova. Gre za ruskega pesnika in pisatelja 21. stoletja, ki je znan po pesniški trilogiji »Konstrukcija destrukcije«, v kateri se prepleta klasično in moderno. »Konstrukcija destrukcije« je čas, ujet v trenutku in trenutki so ujeti v času. Jeseni bo projekt z naslovom »Quartet«, na katerem bodo predstavljeni štirje virtualni avtorji, ki bodo delovali bolj stvarno, kot lahko delujejo stvarni avtorji.

Vaša dela niso zapisana samo v slovenskem jeziku. Maja 2009 ste v Knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici predstavili svoj dvajsetletni pesniški opus, ki obsega tudi cikel »Nekdje daleko«, ki

ga tvori deset pesmi, napisanih v ijekavščini. Zakaj ste se odločili za pisanje v tem jeziku in kakšen je vaš odnos do ostalih južnoslovanskih jezikov?

Cikel »Nekdje daleko« je nastajal več let in bil pred dvema letoma končan. Ker govorim ijekavščino od malih nog, sem se odločil, da bom napisal enu zadevu. Če mi je to dobro uspelo, naj povejo bralci.

Zadnje čase ste dejavni v KUD Literativa, kjer veliko delate z mladimi. Kakšno je vaše mnenje o ilirskobistriški mladini, ki trenutno aktivno pripomore h kulturnemu utripu mesta?

KUD Literativa je mlada in člani so mladi. Nekega dne bo društvo odraslo, z njim tudi člani. Ker se sam počutim izredno mlad, bi težko podal objektiv-

no mnenje o bistriški mladini. Srečen sem, da sem del te mladine, ki včasih nima razumevanja lokalnih subjektov in objektov. Mislim, da je treba mladim nadebudnim ustvarjalcem dati boljše priložnost, kot jo trenutno daje okolje, v katerem živimo. Uspeh mladih bo uspeh vseh nas.

In še za konec: Ali bi nam lahko zaupali vaše prihodnje literarne načrte?

Glede na to, da je prihodnost izredno težko napovedljiva, lahko povem samo to, da načrtov ne manjka. Koliko jih bo realiziranih, bo pokazal čas.

Hvala lepa za vaš čas. V bodoče vam želim veliko realiziranih ter kakovostnih literarnih projektov. **III Rok Smrdelj**

PASJI OKTET

Mladički v družbi mame Omme in prababice Shile

V mesecu pasje vročine je na domu Rasporjevih iz Rozmanove ulice zaradi številnih obiskov, predvsem otrok, prav veselo. Razlog za obiske je osemnajst-mesečna psička Omma, mešanka labradorca in nemškega ovčarja, ki je pred enim mesecem skotila osem mladičkov. Za številno družino poleg mame Omme in **Primoža Rasporja**, ljubitelja teh štirinožnih kosmatincev, skrbi tudi dvanajstletna prababica Shila. »Lepo je skrbeti za tako številno družino, še večje zadovoljstvo pa je gledati otroke, kako uživajo ob pogledu na mladičke. Za pravilen razvoj in zdravje mladičev je tudi poskrbljeno. V avgustu, ko bodo dopolnili dva meseca, pa bodo psički iskali tudi svoj novi dom,« je povedal Primož. Za informacije in ogled psičkov lahko pokličete na tel. št. 031/300 684. **III Petar Nikolić**

vabita na prireditev

20. in 21. avgust 2011
grajsko dvorišče na Dolnjem Zemonu

MALA JUŽNA

v soboto, 20. avgusta, s pričetkom ob 16.00

17.30 Kulturni program z nagovorm župana Občine Il.

Bistrica g. Emila Rojca

18.00 Degustacija pripravljenih jedi

18.30 Ples s skupino Ku adn

razstava, otroške delavnice, predstavitev knjige Nove kuharske bukve ...

v nedeljo, 21. avgusta

Pohod za zdravje

Društva se za sodelovanje lahko prijavijo na tel št 031 329 364 (Primož) ali 041 369 687 (Iris).

Prisrčno vabljeni!

NOČ PRED POROKO ...

Že ansambel Snežnik je nekoč v pesmi povedal, da »brkinske so čješpe najboljše, na svetu nikjer slajših ni...«. S to pesmijo sem se tudi osebno vedno zelo strinjal, in to v obeh pogledih. Ena med njimi, Andrea Dekleva iz Smrij, pa je lani »dozorela«, se poročila in zapustila rodno vasico. Z Andreo se pozna zelo dobro še iz rosnih otroških let, ko smo se na vasi skupaj igrali in še ne vedeli, zakaj v resnici gre v tem življenju. Kakšen teden pred njenim usodnim in svečanim DA, smo bili vsi fantje oziroma prijatelji povabljeni na njen »kolač«, da se uradno poslovimo od njenega »ledih« stanu ter da se malo skupaj poveselimo.

Sobotni poletni dan je počasi že ugašal, ko se je med pripravljenimi in pogrnjenimi mizami ob hiši zbralo skoraj štiristo povabljenih gostov, med smeh in naš pogovor pa se je že počasi zarezal poskočni zvok harmonike od Prepiha mlajšega ter petje. Četudi se pri nevestini hiši reče »pri Vodopivcu«, smo plastenke ustekleničene vode na mizah pustili pri miru ter pridno segali bolj po pivu, vinu, vodki in jegru. Okrog roštilja pa sta se takrat vrtela odlična kuharja Klavdij in Mrak ter skrbela za sestradane želodčke veselih gostov.

Nevesta Andrea se je takrat smukala okoli miz povabljenecv, sprejemala premnoga darila ter čestitke, se smejala, ter v splošnem žarela v soju blede mesečine, kakor žari sleherni dekle, ko že nestrpno pričakuje svojega dragega in novo življenje z njim. Trenutki so bili takrat res lepi in čarobni, v tisti poletni predporočni noči je tudi svet zopet postal prijazen in lep. V zraku je zadišalo po ljubezni. In zgodilo se je takrat tisto, kar se pri meni tako zelo rado zgodi. Zazrl sem se v mlado nevesto Andreo, v njene čudovite rjave in globoke oči ter se hipoma potopil vanje. Zopet so začele delovati nevidne sile vesolja ter sijati na moj ustvarjalni glasbeni talent ...

Mednarodno srečanje motoristov

ILIRSKA BISTRICA 2., 3. in 4. september 2011

the right stuff part XII

Moto klub FEISTRITZ prireja prvi vikend v septembru 12. mednarodno srečanje motoristov, ki se bo odvijalo na že ustaljeni lokaciji v Vrbici.

Vabimo vse motoriste, vse ljubitelje motorjev in ljudi željne zabave, da se nam pridružijo v petek, soboto in nedeljo, 2., 3. in 4. septembra. Vse dni bo poskrbljeno za hrano in pijačo, dobro zabavo, glasbo, igre...

Še posebej vabimo motoriste na panoramsko vožnjo, ki bo v soboto ob 17.00.

Tako v petek kot v soboto se nam bodo predstavile rock in metal skupine.

Lepo vabljeni!!

Moto klub FEISTRITZ

Lahko pa bi se v tistem posvečenem trenutku potopil v misli neveste Anamarije, ali neveste Ajde, ali neveste Ančke, ali v misli katerekoli nedolžne bele neveste ... vse pač mislijo enako takrat, ko so že živčne in vesele hkrati ...

In ko sem še pred kratkim na nekem koncertu vprašal Anito, pevko ansambla Narcis, ki izvaja ta valček, kakšna se ji kaj tale pesem zdi, me je samo otožno pogledala in rekla: »Ah ... Ma-tjaž, tako je lepa, romantična in čudovita, a žal tako pogosto neresnična ...« Se strinjam! Žal sleherni novo jutro vse nas postavi na realna tla, a sanje so na srečo še vedno vsakemu dovoljene. **III M. V.**

NOČ PRED POROKO

(J. Skubic/M.Vrh/D. Penko)

*Čakam te, v belini, ki videl je nisi še,
blag nemir, ko v žensko se spremeni dekle,
in nocoj naj zvezde skrivnosti me poneso.
Mesec bled, mi edini prijatelj bo...*

*Čakam te, hrepenim po dotiku, občutim spokoj,
Si edini, ti edini, za vedno boš bil le moj.
Vsem navkljub, kar želela sva si, končno se godi.
In poslej, bova eno do konca dni...*

*Noč pred poroko vse sanje prebudi,
ko pesem zvonov se res blizu že zdi.
Noč pred poroko, a spanca ni in ni.
Verjamem in upam, da pravi za mene si...*

*Čakam te, v belini, ki videl je nisi še,
srečna sem, solza sreče nemo utrne se.
In prav vse, kar novo življenje mi podari,
naj poljub združi tam v farni cerkvi...*

SUMA - UMETNO KOVAŠTVO
Že več kot 15 let izdelujemo vse vrste kovanih izdelkov

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica

Po naročilih skonstruiramo, izdelamo,
protikorozijsko zaščitimo in montiramo:

balkonske, stopniščne in vrtno ograje, drsna in krilna vrata z daljinskim upravljanjem...

telefon: +386 (5) 7110 244 (vsak delavnik med 7h in 15h)

fax: +386 (5) 7110 243, e-mail: info@umetnokovastvo.com

www.umetnokovastvo.com

UPOKOJENCI VSE DO SOLNOGRADA

Zgodnje pomladno jutro je obetalo lep dan. Izkoristiti ga je treba, smo sklenili bistriški upokoјenci, zasedli mesta na avtobusu in se odpeljali novim spoznanjem in ogledom naproti. V letnem programu zagotovimo, med drugim, tudi obisk kraja v soseščini, vrednega ogleda. Letos smo si izbrali Avstrijo, natančneje: Salzburško.

Skozi Karavanški predor smo zapustili Slovenijo in se predali užitkom ogleda in spoznavanja krajev, pokrajine, običajev, preteklosti in sedanjosti dežele, s katero smo bili stoletja tako ali drugače povezani. Vodnica Gabrijela nam je nartovala toliko podrobnih zanimivosti, da smo skorajda pozabili na obvezni postanek.

Izlet v Zvezno deželo Salzburško - Solnograško je bil enodnevni, zato je bilo potrebno pohiteti, da si ogledamo čim več.

Mejo med Avstrijo in Nemčijo smo prestopili brez postanka, mudilo se nam je v Slazbergwerkw Berchtesgaden, leta 1571 odprt rudnik soli. Obveznemu preoblačenju v enotna oblačila in skupinskemu slikanju je sledila vožnja s posebnim vlakcem, ki turiste popelje do postaje, kjer smo prisluhnili posnetku razlage zgodovine in dejavnosti rudnika v slovenskem jeziku, kar se je ponovilo večkrat med postanki. Poseben izziv je vožnja za pogumnejše po »toboganu« na drugo raven rudnika (pravijo, da je

hitrost okrog 80 km/h).

Preko podzemnega slanega jezera smo se prepeljali s splavom ter občudovali lesketajoči podzemni svet. Čudovito doživetje.

Nazaj grede smo se zapeljali pod vznožje 1834 m visoke gore Kehlstein – Orlovo gnezdo, ki ga je zgradil Bormann in za petdeseti rojstni dan poklonil Hitlerju. Čudovit razgled, ki so ga le tu in tam motile meglice in oblaki, je grenil le pomislek na grozote, ki jih je v tistem času povzročil »slavljenec«. A čas celi rane, mi gremo pa naprej.

Končni cilj našega potovanja je bil ogled in spoznavanje Salzburga, glavnega

mesta zvezne dežele Salzburške, ob vznožju apneniških Alp, mesta, ki nudi toliko ogleda vrednih zgradb, parkov, trgov ipd., da si v skopo odmerjenem času ogledaš le delček. Veličasten grad Hohensalzburg kraljuje nad njim, veduta, gledano iz mesta, spominja na Ljubljano. Staro mestno jedro z baročnimi stavbami, kot so katedrala sv. Ruperta, baročni dvorec Mirabell s parkom, Mozartova rojstna hiša, ogleda vredno pokopališče, podhodi in drugo pustijo močan vtis, da še lep čas razmišljaš o videnem.

Pa saj veste, vrnitev domov je najlepši del izleta. **III Franc Gombač**

ŽENSKA PLANINSKA SEKCIJA ILIRSKA BISTRICA NA STOLU

V počastitev dneva državnosti smo se članice ŽPS Ilirska Bistrica podale na tradicionalni dvodnevni planinski pohod, katerega cilj je bil osvojiti najvišji vrh Karavank.

Prvi dan smo si ogledale Slovenski planinski muzej v Mojstrani, ki nudi obiskovalcem vpogled v planinsko, gorniško, alpinistično, vodniško in reševalno dejavnost v slovenskem prostoru. Slovenci smo nanj lahko ponosni, saj se z njim postavljamo ob rob velikim alpskim narodom. Nato smo si ogledale alpsko dolino v osrčju Julijskih Alp - Dolino Vrata, ki se razteza od Mojstrane pa vse do vznožja severne stene Triglava in spada med pokrajinsko najlepše doline Julijskih Alp. Dan smo zaključile v Valvasorjevem domu pod Stolom, kjer smo tudi prenočile. Ob prijaznem sprejemu in domačnosti oskrbnikov gospe Maje in gospoda Emila smo sklenile, da se bomo k njim še vrnile.

Naslednji dan smo se v zgodnjih jutranjih urah podale našemu cilju naproti – Stol 2236m. Za vzpon smo si izbrale precej strmo, razgibano in dobro speljano Žirovniško pot, ki nas je vodila po številnih zavojih in travnatih pobočjih z bogatim cvetjem. Tik pod Malim Stolom smo si odpočile v Prešernovi koči, ki je najvišje ležeča koča v Karavankah in nosi ime po

največjem slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Sestopile smo po Zatreški poti, ki vodi po položnejšem terenu in senčnatem gozdu.

Naš tradicionalni pohod smo zaključile vesele, polne lepih vtisov in doživetij. Razšle smo se polne energije novemu delovnemu tednu naproti. **III Grozdana Česnik**

ŠPORTNO DEJAVNI TUDI MED POLETNIMI POČITNICAMI

Futsal turnir

V petek, 24. junija, je v parku Nade Žagar potekal *futsal* turnir, ki sta ga organizirala Klub študentov Ilirska Bistrica in Športno kulturno društvo KRT. Tekmovanja so se udeležile štiri ekipe.

V korektnem, športnem in prijateljskem vzdušju so mladi fan-tje pokazali veliko mero znanja, borbenosti in želje po nadi-gravanju. Videli smo veliko lepih individualnih potez, strelav, zadetkov in obramb. Čeprav je bil namen turnirja druženje, igranje *futsala* in zabava, moramo omeniti najboljše. Za od-tenek je bila v ospredju ekipa BELLA (v postavi: J. Možina, D. Smajla, J. Mikuletič, D. Galekovič in T. Tomažič). Na drugem mestu so pristali NAS 5 (v postavi: J. Mahne, D. Berginc, P. Ivanič, T. Muha in M. Šarič) Tretji so bili igralci (pretežno ekipa U 18) pod nazivom KEZIČ in četrti PODBIŽCI, za katere so igrali predvsem rekreativci.

Košarkarski turnir

V vikendu, ko je potekal Festival bistrških bendov v organiza-ciji MKNŽ, smo kšibovci poskrbeli za športno aktivnost mladih

ter po petkovem nogometnem turnirju v soboto organizirali še košarkarsko tekmovanje. Na košarkarskem turnirju trojk so zaigrale štiri ekipe. Zmagala je ekipa CLIO BANDA (v postavi: J. Bizjak, P. Iskra in A. Iskra) Na drugem mestu so bili igralci ekipe MALINOVCI (v postavi: U. Kuret, D. Prpič in D. Vujkovič) Tretji so bili igralci pod nazivom LJEMEŽI in četrti PASMATERS.

Briškula

Športno dogajanje v parku Nade Žagar je popestril turnir v briškuli v baru Oranž. Na tekmovanje se je prijavilo pet parov. Zmagala sta Martin Baša in Primož Bole pred Asjo Frank in Gabi Rolih, tretja pa sta bila Josip in Gvido Maljevac. Vsi ude-leženci turnirja so prejeli praktične nagrade. **III Vojko Kalc, ŠKD Krt, in KŠIB**

FILMSKA PREDSTAVITEV ŠTUDIJA POSLOVNI SEKRE TAR

Študentke programa Poslovni sekretar na Višji strokovni šoli Postojna so posnele film, katerega osnovni cilj je predstaviti študij in študijske programe, ki se izvajajo na tej šoli. Idejo je predstavila ravnateljica šole, Nada Vadnov. Snemanje in montaža sta potekala pri predmetu grafični in spletni dizajn, pod vodstvom profesorja Francija Nahtigala. Študentke pa smo se odločile, da nastajajoči film povežemo še s predmetom projektno organiziranje poslovnih dogodkov in vse skupaj vodi-mo kot projekt, pod mentorstvom profesorja Iztoka Slejka. Pri vodenju projekta smo si pomagale s programom Intrix.

Čeprav smo pri snemanju filma naleteli na precej težav, saj smo imeli na razpolago samo amatersko snemalno opremo, je končni izdelek po oceni publike dovolj kakovosten, vsebin-sko, kadrovsko in igralsko pa na zavirljivi ravni.

Kljub slabemu odzivu za sponzorstvo smo s pomočjo šole in lastne iznajdljivosti projekt zaključile na pozitivni ničli. V celo-tni projekt je bilo vloženih kar 130 ur dela.

Projekt se je izkazal kot uspešen, kar je nedvomno posledica dobrega sodelovanja oziroma timskega dela.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi projek-ta. Film si lahko ogledate na spletni strani Višje strokovne šole (www.vspo.si). **III Petra Rebec, Špela Hostinger, Ida Mohar, Anja Leskovec in Blanka Lipovec**

USPEHI BISTRIŠKIH KOLESARJEV NA DRŽAVNEM PRVENSTVU

Čeprav Ilirska Bistrica nima delujočega kolesarskega kluba, je po naših glavnih in stranskih cestah moč opaziti mnogo hitrih kolesarjev na specialnih cestnih kolesih. Najhitrejši med njimi so v svoje vrste povabili aktivni klubi iz sosednjih mest in tudi iz prestolnice. **Tjaša Rutar** iz Dobropolj in **Robert Jenko** iz Ilirske Bistrice že nekaj let in vsako leto hitreje s profesionalno licenco mednarodne kolesarske zveze UCI vrtita pedale za ljubljanski klub z dolgo tradicijo KD Radenska Rog.

Robert Jenko je na državnem prvenstvu v cestnem kolesarstvu zasedel odlično tretje mesto v svoji kategoriji

Zadnji konec tedna v juniju so na Goriškem v organizaciji Kolesarskega kluba Hit Casinos Nova Gorica najboljši kolesarji in kolesarke merili moči za naslove najhitrejših v državi v cestni vožnji in posamični vožnji na čas. Državno prvenstvo v cestnem kolesarstvu je potekalo na dan državnosti v Kromberku na osemkilometrski krožni progi s sto višinskimi metri. Kolesarke so krog morale prevoziti osemkrat, kolesarji pa kar dvajsetkrat. Tjaša Rutar je po ciljnem šprintu pristala na četrtem mestu med ženskami, Robert Jenko pa na tretjem mestu med mladimi kolesarji (pod 23 let) oz. skupno na 14. mestu. Progo sta najhitrejši prevozila Grega Bole in Polona Batagelj.

Nedelja je bil dan za posamično vožnjo na čas, imenovano kronometer, med Solkanom in Plavami ob Soči. Kolesarke so morale same, brez pomoči oz. zavetrja skupine, čim hitreje prevoziti 18 kilometrov, kolesarji pa 38 kilometrov dolgo progo. V tej najtežji kolesarski disciplini je med ženskami, že tretje leto zapored, **državna prvakinja postala Tjaša Rutar** (njen kolesarski blog lahko spremljate na <http://rutartjasa.blog.siol.net/>). Naslov državnega prvaka med moškimi si je prikolesaril Jani Brajkovič, Robert Jenko pa je zasedel peto mesto med mladimi kolesarji oz. skupno enajsto mesto.

Odlično pripravljenost sta v juliju oba pokazala tudi na etapnih dirkah Tour de Feminin in Czech Cycling Tour na

Tjaša Rutar je že tretje leto zapored osvojila naslov državne prvakinja v kronometru

Češkem, Robi Jenko pa se je kot član slovenske reprezentance udeležil tudi evropskega prvenstva mladih kolesarjev v italijanski Offidi, kjer je bila njegova naloga pomagati slovenskemu kandidatu za visoke uvrstitve.

Ker oba treningu kolesarstva posvetita večino svojega časa, ne skrivata velike želje, da bi se z uspehi uspela uvrstiti v reprezentanco, ki bo jeseni zastopala Slovenijo na svetovnem prvenstvu na Danskem. Obema čestitamo za te izjemne uspehe in upamo, da se jima želje uresničijo. III

PLANINSKI IZLET NA NANOS

V soboto, 21. 5. 2011, smo se planinci osnovnih šol iz Ilirske Bistrice podali na zadnji planinski izlet. Povzpeli smo se na Nanos.

Kljub črnim napovedim smo se v soboto zbudili v prelepo sončno jutro. Nestrpno smo čakali avtobus, ki nas je pobral pred našimi šolami. Odpeljali smo se do Razdrtega, od tam pa pot nadaljevali peš. V dobri družbi in prijetnem vzdušju je pot hitro minila. Na vrhu smo se v prijetni senci ob Vojkovi koči okrepčali s sendviči in sokom. Sledilo je še sladko preseñčenje in skupinsko slikanje. Na nebu so se že začeli zbirati sivi oblaki, zato smo morali kar hitro priti nazaj v dolino. Med potjo je sicer vseeno začelo deževati, a smo bili v gozdu dobro skriti pred dežnimi kapljicami. Tudi zaradi tega je bil ta pohod za nas posebno doživetje. Prijetno utrujeni smo zadnji del poti s prijatelji poklepetali še na avtobusu.

Zadnji planinski izlet v tem šolskem letu je torej za nami, mi pa se že veselimo jeseni ... III Planinci iz OŠ Dragotina Ketteja

ŠE EN USPEH BALINARJEV BK BEU KAM'N

3. julij ni bil čudovit dan samo z vremenskega vidika, ampak tudi zaradi še enega lepega uspeha balinarjev zgornjepivškega Balinarskega kluba »Beu kam'n« na državnem nivoju. Ozeljan v Vipavski dolini je ta dan gostil finale državnega prvenstva članov za pokal Balinarske zveze Slovenije 2011. Za tekmovalno ekipo Beuga kam'na je bila že sama uvrstitev med 16 najboljših četvork v Sloveniji velik uspeh, čeprav so bili že enkrat, leta 2007, z doseženim 4. mestom v samem vrhu tega tekmovanja.

Pot do uvrstitve v finale ni bila lahka, saj so morali v kvalifikacijah najprej dokazati premoč nad moštvi iz ilirskobistriške občine, nato pa še nad ekipami območne balinarske zveze, od katerih se je uspelo na zaključni turnir uvrstiti tudi ekipi iz Košane, ki je bila na koncu zmagovalka letošnjega finala. Tekmovanje četverk je potekalo na baliniščih BK Tabor Ozeljan, v lepem ambientu grajskega vrta, ki ga skrbno negujejo domača društva. Kljub temu, da zaradi neugodnega žreba visoke uvrstitve niso pričakovali, so balinarji Beuga kam'na igrali s srcem in borbenostjo. Čeprav so bili po porazu na tekmi v četrtfinalu z vrhunsko ekipo Loka Trate, ki je na koncu dosegla drugo mesto za Košano, grenko razočarani, pa se je to kmalu spremenilo v veliko slavlje, ko so na semaforju zagledali 5. mesto pred svojim imenom. Med poraženci v četrtfinalu so namreč dosegli najmanjšo razliko, kar jih je pripeljalo do tega vrhunskega rezultata. Seveda so ta uspeh dostojno proslavili z domačini in novimi športnimi prijatelji, ki so jih spoznali v Ozeljanu, ko so prispeli v domače kraje, pa je tu slavlje in veselje s prijatelji in sponzorji trajalo še dolgo v noč.

Ekipo »Beuga kam'na« so sestavljali: **Dušan Jaksetič**, vodja ekipe, **Milan Dekleva**, **Venceslav Tomšič**, **Jože Tomšič –Gure**,

Tone Škrli in **Franc Kalister**. V kvalifikacijah sta svoje dodala tudi **Franc Tomšič –Majdnik** in **Stane Černetič –Šved**.

Ta lep uspeh so omogočili tudi sponzorji: Mesarstvo Kaluža Stane iz Petelinj in Bife Knafelc Janez iz Knežaka, pa tudi drugi donatorji, ki balinarje stalno spremljajo na njihovi športni poti. Udeleženci tekmovanja in člani kluba se jim za podporo najlepše zahvaljujejo! **III Tone Škrli**

PLANINSKA NOČ

Za mlade planince iz Osnovne šole Toneta Tomšiča Knežak se je tudi letošnji planinski krožek zaključil na poseben način – s planinsko nočjo. V petek, 27. maja, smo se v zgodnjih večernih urah dobili v šoli. Zaradi slabe napovedi smo se, namesto v šotorih, odločili prespati v šolski telovadnici. Pred spanjem so nas čakale zanimive dejavnosti, ki so potekale na prostem. Začeli smo s planinskim kvizom, s katerim smo preverili naše znanje iz planinskih vsebin. Vse tri ekipe, Super planinci, Planinske zvezdice in Planike, so se izvrstno odrezale. Ker nas je mlade planince kviz dobro zdelal, nam je teknila večerja, ki so jo pripravile članice KD Tuščak Bač. Nato pa smo morali kalorije tudi porabiti, zato smo se z baterijskimi svetilkami odpravili na krajši nočni pohod. To pa še ni bilo vse. Pred šolo

nas je že čakal pravi taborni ogenj. Zbrali smo se okrog njega in ob kitari zapeli himno mladih planincev, Greva pod objem gora. Sledila je igra vroča čebula, ob kateri smo se nablesali, napeli, natelovadili in seveda nasmejali. Ura je bila že pozna, zato smo se morali odpraviti spat. Zlezli smo v naše spalne vreče in, polni

lepih doživetij, zaspali. Noč zunaj ni bila prav lepa, saj je nevihta pokazala vse svoje čare. Vendar nas to ni prav nič zmotilo. Nabrali smo si nove energije za zgodnje vstajanje, pospravljanje in igre. Razšli smo se z željo, da bi se na planinski noči še kdaj dobili. **III Vanja Delost**, mentorica planinske skupine

DVOJNA KRONA BISTRIŠKIH NOGOMETAŠEV

Da zgodovina piše romane, se je pokazalo tudi tokrat, ko je talentirana, šolana in borbena generacija nogometašev Nogometnega kluba Ilirska Bistrica, ki tekmuje v enotni primorski ligi, prvič v 86-letni bogati zgodovini osvojila dvojno krono – že tretjič pokal MNZ Koper, po 16-letni suši pa še prvo mesto v ligi in s tem prehod v elitno družbo tretje lige, kar do sedaj ni uspelo še nobeni generaciji.

S tem so se uresničile dolgoletne sanje nogometašev, ki jih uspešno vodi najboljši igralec in strelec v JPNL, kapetan **Djoša Lazarevič**, pod trenersko taktirko mladega trenerja **Damjana Počkaja**, nekdanjega nogometaša Transporta.

»Ko sem sprejel delo trenerja v mojem matičnem klubu, sem vedel, kaj me čaka in s kakšnim igralskim kadrom razpolagam. Najprej sem iz izkušenih domačinov in mladih igralcev sestavil mozaik, ki je kasneje pokazal svojo kakovost in predanost klubu. Z malo 'brušenja' in nadgradnje so se zamisli začele uresničevati. Kakovosti igralcev in njihovem odnosu do igre gre zahvala, da smo dosegli zastavljene cilje, to pa je prvo mesto in prehod v tretjo slovensko ligo,« je povedal Počkaj.

Niti najstarejši nogometaši ne pomnijo, da bi se domači klub v vsej svoji zgodovini ponašal z dvojno krono, za kar so

zaslužni vsi, ki so delali in še vedno delajo v klubu, sponzorji in donatorji, ki jih je žal vse manj, ter zvesti navijači, ki so igro in uspehe Bistričanov spremljali do Kort, Portoroža, Postojne ... Tudi spodbuda navijačev na igriščih širom Primorske je veliko pripomogla, da so dosegli tak uspeh.

»Naš trud, osvojeno prvo mesto, kot tudi prehod v višjo ligo tekmovanja mora blagosloviti višja inštanca, to pa so župan Emil Rojc in občinski svetniki. Tako še danes nisem prepričan, da bomo igrali v ligi, na katero smo čakali polnih 16 let. Sedaj je na potezi tudi uprava kluba, ki ga vodi **Milena Urh**.

Kakršnakoli drugačna odločitev razen prehoda v 3. ligo bi bila za klub katastrofa. Ne vem, kako bi fantje to sprejeli,« je dejal Počkaj in poudaril, da je tretja slovenska nogometna liga v primerjavi s primorsko ligo veliko zahtevnejša, obveznosti igralcev pa so večje. »Poleg igralskega kadra, ki ga je potrebno okrepiti s kakovostnimi igralci, so potrebna tudi višja finančna sredstva. Zato se moramo vsi v klubu aktivirati še danes, saj ne smemo dovoliti, da nas čas povozí. Zato bi v imenu kluba in nogometašev zaprosil vse, ki bi želeli pomagati, da se javijo vodilnim v klubu,« je pozval trener Damjan Počkaj. **III Petar Nikolić**

KOLAŽ ZANIMIVIH DOŽIVETIJ

Učenci z lažjimi motnjami v duševnem razvoju imajo v primerjavi z vrstniki kakovostno drugačno kognitivno strukturo in zaradi tega drugačen način dela, ki temelji predvsem na

konkretni ravni. Zato vključujemo učence v različne oblike dela, tako da pridobivajo nova vedenja po vseh senzornih poteh in z vidika praktične uporabe. S tem jim omogočamo odkrivanje vrednot in lepote njihove okolice, zlasti naravnih in kulturnih znamenitosti in jih navajamo na varstvo narave in okolja.

Šolsko leto prilagojenega programa z nižjim izobrazbenim standardom na Osnovni šoli Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici se je zaključilo ... Ostali so le spomini na pestre dejavnosti: Čebelar Vojko Dodič nam je pričaral življenje in delo čebelje družine. Vzbudil je vsa naša čutila in nas poučil o zdravem življenju. 20. rojstni dan naše mlade države smo obeležili s poslikavo majic in se v njih nastavili fotografskemu objektivu. V mesecu maju smo se uspešno udeležili atletskega tekmovanja v Novi Gorici in domov prinesli pestro zbirko medalj in doživetij. Svoje ročne spretnosti smo razvijali v VDC Ilirska Bistrica. Gospod Izidor je s svojo potrpežljivostjo pomagal tudi najmlajšim. **III Darinka Gržina in Irena Muha**

DIJAKI NA DELOVNI PRAKSI V ŠPANJI

Dijaki tretjega letnika Šolskega centra Postojna smo šli, v okviru programa Leonardo da Vinci Mobility, na delovno prakso v špansko mesto Sevilla.

V ponedeljek, 28. 2. 2011, smo se v zgodnjih jutranjih urah z železniške postaje v Postojni z našo profesorico Dolores Keš odpeljali proti Benetkam. Od tamkajšnje železniške postaje smo se z avtobusom odpeljali na letališče Marco Polo, od koder smo leteli proti Madridu, nato pa naprej proti Seville. Tja smo prispeli v poznih popoldanskih urah ter poiskali naše nastanitve. Živeli smo namreč pri družinah.

Imeli smo tečaj španskega jezika, kjer smo se pridno učili slovnice in besedišča ter vsakdanjih pogovornih situacij. Spoznali smo nekaj novih ljudi, iz drugih držav, ki pa, presenetljivo, niso bili vsi naših let. No, ker pa smo bili na praktičnem usposabljanju, se nismo učili le jezika, pač pa spoznavali tudi delovno okolje. Izkušnje o delu, načinu dela in dejavnosti smo pridobivali v različnih podjetjih.

- Prodetur à Skrbijo za promocijo turizma, energijo, rešujejo podjetja iz krize, odpirajo vrata študentom, ter jih po študiju pošiljajo v različna podjetja, itd.
- Hotel Las Casas Del ReyBaeza à Hotel, ki ponuja sobe z značilnim sevilskim stilom, spoznali smo potek rezervacije, se seznanili z informacijami in načinu dela v višku sezone, kakšne storitve nudijo, kakšne so cene itd.
- Ceca à Predstavljajo komercialni center v Andaluziji, vse province, organizirajo konference, kongrese, tržniki pa kreirajo in si zamišljajo vse v zvezi z odprtjem komercialnih centrov.
- Onecoà Organizirajo delovna mesta za študente, jezikovne tečaje, prostovoljna dela. Eden izmed njihovih dejavnosti je tudi projekt Leonardo da Vinci.
- Onceà Znotraj tega podjetja sta še dve manjši. Pri njih je večina zaposlenih slepih ali slabovidnih, poleg tega da jim nudijo zaposlitev jih tudi ustrezno pripravijo na zahtevnejša opravila in jim pomagajo poiskati službe v drugih podjetjih.
- Iberalta Grupo à Imeli smo možnost razgovora z menedžerjem s področja raziskav, kar je bila prav posebna

izkušnja. Podjetje prodaja in najema hotele – delujejo kot posredniki. Odpirajo pa tudi svoje hotele in razvijajo hotelirsko dejavnost.

- Hotel Silken Al-Andalus à V hotelu smo lahko natančno spoznali, kakšna je njihova usmeritev oz. način delovanja, saj so tudi sobe in ostali prostori urejeni skladno s tem. Imajo tudi konferenčne sobe, spa center, skratka vse, kar bi luksuzen hotel lahko imel. Videli smo tudi apartma, za katerega načrt so naredili priznani španski arhitekti.
- Grupo hostelero LARAZA à Pogovarjali smo se z vodjo kadrovske službe. To je družinska restavracija, tri vodje prihajajo iz družine. V kadrovski imajo stike z vsem osebjem, ki ga tudi izberejo. Preden pa komu dajo službo, mora izpolniti vprašalnik o izkušnjah ter odgovoriti na vprašanja, kako bi promoviral njihovo podjetje. Zaposlenim omogočajo tudi različna izobraževanja.
- INSERCO ingenierosà Delajo projekte ter direktna dela v povezavi s cestami in železnicami, torej infrastrukturo. Večina osebja tukaj je inženirjev. Podjetje pa se ne deli na podrejene in nadrejene, saj ima direktor enako izobrazbo kot inženir. Gre za zelo zanimive povezave in relacije med zaposlenimi, kar se odraža tudi v načinu vodenja in poslovanja podjetja.

- RENDELSUR (Coca Cola in Seville) à V podjetju, ki polni za Coca Cola, smo spoznali celotno proizvodno linijo, vse od izdelave plastenk do pakiranja. Seveda pa smo imeli na koncu možnost tudi degustacije nekaj njihovih izdelkov.

V Seville smo večino prostega časa preživeli v mestu. Ogledovali smo si njihove znamenitosti, spoznavali hrano ter pijačo in izkusili pravo špansko življenje, saj smo bili nastanjeni pri družinah. V Španiji navadno začnejo delovni dan okrog 9. ure, zato smo lahko dlje spali kot pri nas. Čez vikend pa se špansko nočno življenje začne šele okrog 2. ure ponoči. Zanimivo je bilo videti, kako deluje njihovo gospodarstvo. Vedno smo poslušali, v kakšni krizi so, vendar je Slovenija na slabšem. Tam po navadi preživlja družino samo mož, žena je doma. Njihova minimalna plača je 600,00 €, kar je več kot pri nas. Stanovanja imajo tudi zelo razkošna, zato smo se večkrat vprašali: so res v krizi?

Ljudje so na splošno zelo prijazni. Sproščenost, dobra volja in razigranost so nas spremljali na vsakem koraku. Vse poteka bolj umirjeno, ni tistega vrveža kot pri nas. Vse jemljejo bolj »na izi«. Naj še povzamemo: imeli smo se zelo lepo. Španija in nasploh praksa nam bo za vedno ostala v spominu. **III Dijaki 3. letnika ŠC Postojna**

VALETA IN POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI

Torek, 14. junij 2011, je bil prav poseben dan za naših 9 devetošolcev, ki so se še zadnjič predstavili svojim naslednikom ter učiteljem in tehničnemu osebju. Že dopoldan se je 8. razred pošteno namučil, da je našel ključ, ki odpira vrata 9. razreda. Pred tem pa se je tudi 8. razred pošalil na račun devetega, saj so jim ključ ukradli in skrili v svoji učilnici. Popoldne je sledil uradni del, prišli so starši, učitelji ter osmošolci. Devetošolci so pripravili zanimiv program, v katerem so predstavili svojo šolsko pot, osmošolci pa so jim pripravili nekaj spretnostnih nalog, s katerimi so dokazali, da so dovolj zreli za srednjo šolo. Skupaj so tudi zapeli pesem »Vsi za enega«. Sledile so le še pohvale in priznanja ter slovo od učiteljev. Letnik 1996 je vsekakor pustil svoj pečat na OŠ Podgora, Kuteževo. Vsem želimo lepe počitnice ter uspešno nadaljevanje šolanja!

Ob zaključku šolskega leta pa smo na šoli pripravili prireditev, s katero smo počastili dan državnosti, 20. rojstni dan naše domovine. Ravnateljica Mirjam Vrh je poudarila pomen tega praznika za Slovence in zaželela učencem prijetne počitnice. Kulturni program je bil

pester in zanimiv. Nastopili so otroci iz vrtca, pevski zbor, folklor, učenke so interpretirale pesmice učencev in odlomke del slovenskih književnikov, zadel je zvok harmonike ... Voditeljici programa, Jana in Teja, sta poudarili, da moramo spoštovati našo domovino. Biti moramo ponosni, enotni in pogumni. Radi moramo imeti našo lepo domovino Slovenijo. **III N. Zidar in A. Rolih, OŠ Podgora, Kuteževo**

ZAPORA CESTE V ČASU DIRKE

Občane obveščamo, da bo **cestni odsek med Ilirsko Bistrico in Šembijami zaradi gorsko-hitrostne dirke Ilirska Bistrica 2011 zaprt:**

v soboto, 27. avgusta 2011,
od 8.00 do 21.00 ure in

v nedeljo, 28. avgusta 2011,
od 7.00 do 24.00 ure.

17. GHD PETROL ILIRSKA BISTRICA

27.-28. avgust 2011

NAGRADNA ŽREBANJA VSTOPNIC

EVROPSKO PRVENSTVO V GORSKIH DIRKAH

Sobota, 27. avgust: uradni treningi

Nedelja, 28. avgust: dve tekmovalni vožnji,
prva na sporedu ob 10.00, druga ob 13.00

Več na www.ghd-ilirskabistrica.si

na cesti med Ilirsko Bistrico in Šembijami

Predprodaja vstopnic na vseh bencinskih servisih Petrol in na www.eventim.si.

PROJEKT EVROPSKA VAS: SPOZNAVANJE NIZOZEMSKÉ

Naša šola je bila tudi v letošnjem šolskem letu vključena v projekt Evropska vas, katerega namen je поблиže spoznati vse pridružene članice Evropske unije. V okviru projekta smo z učenci pri pouku, interesnih dejavnostih in podaljšanem bivanju obravnavali državo Nizozemsko. Pri predmetu Obdelava gradiv so učenci izdelali maketo lesenega mlin na veter, pri sodobni pripravi hrane so skuhali pravo nizozemsko grahovo juho, izdelovali smo plakate o značilnostih Nizozemske, izdelovali tulipane ...

Zaključna prireditev je potekala 9. 5. 2011 v Taverni v Kopru, kjer je vsaka šola pripravila stojnico z glavnimi značilnostmi posameznih držav. Na naši stojnici je bil razstavljen mlin na veter, znamenite nizozemske cokle, tulipani, plakati o Nizozemski, recepti nizozemske grahove juhe in holandske omake. Poskrbeli pa smo tudi, da so se obiskovalci okrepčali z znanimi nizozemskimi siri (gauda, edamec). Med samo predstavitevjo je bila ostalim otrokom na voljo tudi delavnica, na kateri so se izdelovali papirnati tulipani.

Na ta način smo se naučili veliko novega o Nizozemski ter ostalih državah Evropske unije. Za nami so zanimiva in poučna doživetja. **III OŠ Knežak**

OBISK PRAVLJIČNEGA MESTA NA VODI

V soboto, 2. aprila 2011, smo učenci izbirnih predmetov turistična vzgoja in likovno snovanje z osnovne šole Dragotina Ketteja obiskali Benetke – mesto na vodi. Benetke so turistično mesto z ozkimi kanali in gondolami, znane po starodavnih zgradbah, umetnostnih spomenikih, značilnih maskah ter prestižnih butikih.

V sončnem beneškem jutru smo se z ladjico najprej odpeljali do lagune in z zanimanjem nadaljevali pot po mestu. Napotili smo se proti Trgu svetega Marka, osrednjemu delu mesta.

Na njem smo občudovali 99 metrov visok zvonik Campanile, Baziliko svetega Marka, stolp z uro Piazzetta dei Leoncini, stavbo, v kateri so bili nekoč uradi

uprave Beneške republike ter Dožev palačo, ki je z Mostom vzdihljajev povezana z nekdanjim zaporom. Pot smo nadaljevali tudi čez nekatere druge trge oziroma sestiere, kot jih imenujejo Benečani.

Eden izmed naših ciljev je bila udeležba na delavnici, na kateri je vsak izdelal svojo masko. Udeležili smo se je predvsem učenci likovnega snovanja. Maske nam je поблиže predstavila gospa, ki je vodila delavnico. Povedala nam je, da so ljudje maske od vedno radi nosili, saj so tako na zunaj lahko postali popolnoma druge osebe, ne glede na to ali so bili bogati ali revni, so si bili po zunanosti enakovredni. Spoznali smo zapleten način tradicionalne izdelave mask in se čudili na-

tančnosti in spretnosti mojstrov, ki se ukvarjajo s to staro obrtjo. Nato smo si izbrali različne modele mask, si razdelili predpasnike ter začeli z delom. Na koncu smo se vsi strinjali, da so naši unikatni izdelki vredni vsakega evra, ki smo ga plačali za delavnico.

Z lepimi občutki smo se nazadnje odpravili še do stojnic nakupit razne spominke, nato pa smo se spet vkrcali na ladjico in se izmučeni ter prepričani, da se bomo v Benetke še vrnili, odpeljali proti avtobusu, s katerim smo se polni lepih vtisov vrnili domov. **III Kaja Ujčič, 9. a**

NAGRAJENCI KRIŽANKE

Geslo nagradne križanke 38. številke Bistriških odmevov se glasi »Maksa Samsa«.

Nagradi - knjigo »Žejna sreče in resnice«, avtorice Anje Hofman (izšla kot 7. zvezek zbornika Ilirske teme), ki ju podarja Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica, prejmeta:

- **Milena Štemberger**, Zabiče 24 a, 6250 Ilirska Bistrica in
- **Ivanka Kukolj Lavrenčič**, Harije 62, 6250 Ilirska Bistrica.

Podelili smo tudi 4 vstopnice za ogled gladu Prem in Kettejeve spominske sobe, ki jih prejme **Anica Lukanec**, Dolnji Zemon 81 a, 6250 Ilirska Bistrica.

Nagrajenke bodo nagrade prejele po pošti. Čestitamo!

25. PREMSKA SREČANJA

Jubilejna 25. Premška srečanja, ki jih organizirata Združenje književnikov Primorske in ilirskobistriška območna izpostava JSKD pod pokroviteljstvom Občine Ilirska Bistrica, so se odvijala 26. junija v idiličnem okolju gradu Prem.

Program letošnjih Premskih srečanj je bil sicer zaradi finančnih težav nekoliko okrnjen, zato so se v združenju odločili, da ne bodo razpisali natečaja za literarno nagrado, kot je bilo običajno prejšnja leta. Je pa svojo pesniško zbirko Istosrediščnost predstavila lanskoletna nagrajenka Premskih srečanj **Maja Razboršek**.

Zbirka obsega 34 pesmi in je izšla kot dvojezična, saj so pesmi prevedene tudi v italijanščino. Pesmi je tudi tokrat prevedla **Jolka Milič**, ki je prevedla že štiri od petih zbirk Maje Razboršek. Miličeva je v šali dejala, da je ta zbirka idealna za tiste, ki nimajo radi debelih knjig in pesnico vprašala, kam je šla po te stariške besede, ki jih tako rada vpleta v moderen jezik. »To je moj odgovor na govorico današnjega časa. V pogovornem jeziku se izrazi izgubljajo. Poezija je protiutež siromašenju jezika,« je pojasnila Razborškova, ki je pesniško zbirko posvetila svoji hčerki. Zanj v pesmih uporablja zanimive metafore, povezane s črno barvo, kot je denimo črni

Z leve: prevajalka Jolka Milič, dobitnica nagrade Prem 2010 Maja Razboršek in predsednica Združenja Književnikov Primorske Magdalena Svetina Terčon

zapredek, princeska v črnem ipd. »To je najlepše darilo, ki ga lahko mati pokloni hčerki,« je dejala.

Zbirka je tematsko sicer zelo razgibana, pa tudi slog se razlikuje od prejšnjih, saj ni več tako igriv. Pesmi so kratke in spominjajo na haikuje, vsebujejo pa močna sporočila. »Maja je izredno miselna pesnica, netipična za žensko pesnico. V njeni zbirki ne boste našli 'ljubavnih' pesmi,« je dejala Miličeva.

Zbirka je posebna tudi po tem, da

pesmi niso razdeljene v cikle, namesto klasičnega uvoda pa boste prebrali kar uraden dopis Združenja književnikov Primorske. Tudi zaključek zbirke je drugačen, saj je pesnica namesto spremne besede objavila mnenja svojih prijateljev in sodelavk.

Predstavitvi pesniške zbirke je sledilo branje poezije in proze, Premška srečanja pa so se zaključila s koncertom pevk ljudskih pesmi Kulturnega društva Kraški Šopek iz Sežane. III

LIKOVNIKE LETOS NAVDIHOVALA MOLA

Likovno društvo Franceta Pavlovca, ki je bilo ustanovljeno leta 2002, se je letos predstavilo s sedemnajsto skupinsko društveno razstavo, poleg tega pa je v mesecu juliju organiziralo že četrto likovno kolonijo, ki potrjuje bogato društveno dejavnost.

Predsedniško mesto je pred pol leta s skupino ljubiteljskih slikarjev prevzel **Ilija Martić**, ki je nadomestil dotedanjega predsednika **Rajka Kranjca**. Martić z likovno dejavnostjo se ukvarja samo tri leta, kljub temu pa je izjemno aktiven. Slikarski talent je naključno odkril v stari hiši, ko je med pleskanjem zidov začutil pozitivno energijo ter se preizkusil v risanju. Od takrat dalje je ustvaril veliko kvalitetnih del, sodeluje tudi na likovnih natečajih.

Letošnja dvodnevna likovna kolonija je potekala v ribiškem domu ob jezeru Mola pri vasi Soze. Letos se je prijavilo več kot dvajset članov, med njimi tudi postojnski kolegi, s katerimi društvo redno sodeluje. Tema letošnje kolonije je bila uoda, kot se zapiše beseda voda v bistrškem narečju. Tovrsten naslov so si zbrali zato, ker je Ilirska Bistrica zaznamovana z mnogimi vodnimi površinami, ki so lahko predmet inspiracije. Večina slik na koloniji še ni bila dokončanih, ko pa bodo vse zaključene, jih bodo predstavili tudi na razstavi. Stroške kolonije so krili člani sami, saj kot pravi Martić, je druženje pomembnejše od denarja. Družabni dogodek se je zaključil z bogato zakusko, kjer je kulturni program popestrila pevka skupina Vasovalec, ki je na podlagi letošnje teme zapela znamenito bistrsko himno *Tječe, tječe bistra uoda, bistra uoda bistr'ca ...* III Rok Smrdelj

POTOVANJE OB VODI

Poletni kulturni oddih v Knjižnici Kozina je razblinila slikarska razstava **Potovanje ob vodi**, avtorja **Stojana Ržka**. Kljub temu da naslov aludira na plažo, obalo in morje, je motivika Ržkovih del mnogo širša.

Stojan Ržek, doma iz Podgrada, se že od malih nog ukvarja z likovnim ustvarjanjem. Je samouk, nekaj malega pa se je priučil na likovnih delavnicah in natečajih. Poleg likovne umetnosti se spogleduje tudi z besedno, saj je izdal že tri pesniške zbirke. Zaposlen je na Dnevnom centru za starejše občane Mestne občine Koper, kjer vodi likovne delavnice ter sodeluje pri kulturnem utripu centra.

Izraža se z navadnim svinčnikom in suhimi barvicami, preizkusil pa se je tudi v slikanju z vodenimi barvicami. Navdih za ustvarjanje mu nudijo stare razglednice, iz katerih črpa motive Kopra in slovenske obale, kar ne izključuje motivike, ujete iz časopisov. Vsaki sliki vdahne nekaj svojega, saj jo oblikuje na način, kot jo sam začuti.

Oblikoval je plakat za Premška srečanja, poleg tega pa sodeluje na skupinskih likovnih razstavah in literarnih večerih. V zadnjem času se preizkuša tudi v risanju karikatur. Razstava v Knjižnici Kozina, ki je na ogled do konca avgusta, je njegova prva samostojna razstava. **III Rok Smrdelj**

Cenjene občanke in občane vabimona strokovno, brezplačno in neodvisno svetovanje v

ENERGETSKO SVETOVALNO PISARNO ILIRSKA BISTRICA

CNSVET
ENERGETSKO SVETOVANJE

po predhodni najavi

v tajništvu občine tel. št. 05/71 12 300

(ob prijavi na obisk opišete teme razgovora).

Pisarna se nahaja v DOMU NA VIDMU, Gregorčičeva 2,
Ilirska Bistrica, in deluje

VSAK TOREK IN PETEK od 17. do 18. ure

Energetska svetovalca **Miran PENKO** in **Samo HRVATIN**

LEPO VABLJENI!

Knjižnica Makse Samsa
Ilirska Bistrica

PRIMORCI BEREMO 2011

Primorska akcija, katere pobudnica je bila Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin, poteka že od leta 2007 in z vsakim letom se širi krog zagovornikov branja leposlovja slovenskih avtorjev. S tem načinom strokovni delavci knjižnic in bralci spoznavajo slovensko književnost tudi izven šolskih načrtov in se uspešno zoperstavljajo predsodkom in stereotipom o neberljivosti književnosti slovenskih pesnikov in pisateljev. Gre za najširši projekt spodbujanja bralne kulture med odraslimi v Sloveniji, ki se za bralce začne 9. junija, ob domnevem rojstnem dnevu Primoža Trubarja, in zaključí 3. decembra, ob Prešernovi obletnici rojstva in dnevu odprtih vrat kulture, ki ga sodelujoče knjižnice zaključijo z literarnim večerom, kamor povabijo najbolj branega književnika, ter s podelitvijo priznanj in knjižnih darov.

Ključnega pomena za navduševanje bralcev so knjižničarji, ki radi berejo kakovostne vsebine in z branjem spoznavajo slovenske avtorje. Z letošnjega seznama lahko člani knjižnice, starejši od petnajst let, izbirajo med petdesetimi proznimi deli in dvanajstimi pesniškimi zbirkami. Sodelujejo lahko v 13 primorskih knjižnicah, njihovih enotah in potujočih knjižnicah. Do 20. novembra, dneva slovenskih splošnih knjižnic, morajo prebrati najmanj pet proznih del in eno pesniško zbirko ter oddati bralno znamenje z osnovnimi podatki o knjigi in bralcu.

Knjižnica Makse Samsa sodeluje v omenjenem projektu že tretje leto.

Tokrat bomo našim članom, ki bodo uspešno zaključili bralno značko za odrasle na zaključni prireditvi podarili pesniško zbirko *Obleci me v poljub igralke* **Saše Pavček**.

Vabimo vas, da se nam pridružite in sodelujete v tem skupnem bralnem potovanju.

V letu 2010 smo bili veseli vašega sodelovanja in upamo, da se nam boste v letošnjem letu pridružili v še večjem številu.

Primorci, berimo! **III Knjižnica Makse Samsa**

ALU-TERMO OKNA, VRATA

- ♦ s termo členom
- ♦ trojno tesnenje

www.aluslav.si

041-544-687

Slavko Smrdelj s.p.
Partizanski hrib 12
6250 Ilirska Bistrica

email: aluslav@gmail.com
fax: 059-052-741

Dom starejših občanov se predstavlja ...

S POMOČJO DELOVNE TERAPIJE V ČIM VEČJO SAMOSTOJNOST

Kaj je delovna terapija?

Delovna terapija je stroka, ki pokriva področje zdravstvene in socialne dejavnosti. Naloga delovnega terapevta je, da poskuša človeku kljub bolezni ali poškodbi čimbolj preprečiti in omejiti nezmožnost, ki sledi tej bolezni ali poškodbi. Cilj delovnega terapevta je čim večja in čim daljša samostojnost stanovalca in s tem boljše počutje in kvaliteta življenja.

Povedano s primerom: človek, ki je prizadet po kapi in težje uporablja roko in nogo na eni strani, je v začetku običajno povsem nezmožen opravljati prej tako običajne in na pogled enostavne aktivnosti, kot so npr. vstajanje s postelje, oblačenje...

Sedaj, po kapi, pa se je potrebno na novo naučiti drugačnega načina vstajanja s postelje, drugačen je postopek oblačenja, obuvanja...

Če se to s pomočjo delovnega terapevta nauči, potem ni več (toliko) odvisen od pomoči drugih, ni več nezmožen teh opravil.

Nezmožnost in odvisnost od drugih ljudi se torej da omejiti ali preprečiti z učenjem novih postopkov, s katerimi so lahko spet samostojni pri neki aktivnosti.

Potek dela in obravnava ob sprejemu stanovalca

Ko pride novo sprejeti stanovalec v Dom, se najprej pogovoriva o splošnem stanju, kje oz. če ima težave pri skrbi za samega sebe, le -to pa zajema: osebno higieno, oblačenje / slačenje, posedaње, presedaње na invalidski voziček, hranjenje, obuvanje nogavic...

Po pogovoru skupaj s stanovalcem izbereva aktivnost (običajno jih je več), ki jo stanovalec želi (ponovno) obvladati. Stanovalec sam je tisti, ki pove kaj si želi, kje bi rad pomoč in kje bi se rad naučil novih postopkov, da bi bil ponovno čimbolj samostojen.

Ob tem je potrebno seveda upoštevati zdravstveno stanje stanovalca in njegove psihofizične zmožnosti.

S stanovalcem se izvaja učenje in trening aktivnosti dokler se ne doseže želenih rezultatov, ki so lahko:

- da neko aktivnost popolnoma obvlada in je samostojen, ne potrebuje pomoči, npr. se samostojno obleče;
- da postane samostojen z uporabo pripomočka, npr. pripomočka za obuvanje nogavic;
- da aktivnost obvlada samo delno, npr. se zmore obleči zgornji del, pri oblačenju spodnjega dela garderobe pa bo potreboval pomoč osebja;

Delo v glavnem poteka v sobi stanovalca, saj je to okolje v katerem človek živi in ga želi obvladovati.

V okvir delovne terapije sodi tudi edukacija svojcev. Vsem svojcem, ki želijo in zmorejo sodelovati in prihajajo v Dom na obisk se pokaže kako stanovalca-njihovega svojca- čim lažje presesti na invalidski voziček, kakšen položaj mu ustreza pri hranjenju, kako mu pomagati vstati s postelje... da bo to za njih in stanovalca čim lažje izvedljivo.

Delovna terapija se ukvarja s človekom individualno, zato si je za pogovor, določanje ciljev za vsakodnevno učenje in trening potrebno vzeti veliko časa.

Delo pa poteka tudi skupinsko, v okviru katerega se izvajajo prostčasne in socializacijske aktivnosti kot npr. ročna dela, različne kreativne delavnice, verski obredi, družabne igre, izposoja knjig, praznovanje rojstnih dni, skupine za samopomoč, domske prireditve, pikniki... itd.

Skupaj z vsem osebjem Doma starejših občanov Ilirska Bistrica se trudimo narediti bivanje v Domu čimbolj prijazno. Strokovnjaki smo usposobljeni in zadržani, da skrbimo, da je vsak stanovalec pri svojih vsakodnevni opravilih čimbolj samostojen in neodvisen, ko pa tega ne zmore več mu je potrebno nuditi vso nego in oskrbo, ki jo potrebuje. Se nadaljuje... **III Maja Kristan Kirn, delovna terapevta**

DNEVNI CENTER

Ob vsakodnevni skrbi za starostnika se svojci včasih znajdete v situaciji, ko potrebujete le začasno pomoč. V Domu se lahko dogovorite tudi za dnevno varstvo vaših starostnikov z vključitvijo v naš Dnevni center.

Za informacije pokličite socialno delavko na telefonsko številko 05 714 08 13.

Vaše prispevke pričakujemo do 20. v mesecu na e-naslov: odmevi@ilirska-bistrica.si.

Vabljeni k sodelovanju!

SUBVENCIONIRANI PREVOZI PO NOVEM

Od meseca aprila letošnjega leta dalje na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica (v nadaljevanju: CSD) za Občino Ilirska Bistrica izvajamo projekt subvencioniranih prevozov. Projekt je namenjen občanom in občankam naše občine, ki si iz različnih razlogov sami ne morejo zagotoviti prevoza v mesto ali izven naše občine. V mesecu aprilu smo v Bistriških odmevih objavili pogoje, urnike ter cenike naših prevozov.

Že po dveh mesecih izvajanja projekta je bilo ugotovljeno, da potrebe naših občanov narekujejo drugačno organiziranje prevozov. Zato Vam v tej izdaji Bistriških odmevov želimo posredovati nov urnik prevozov ter malo drugačne pogoje za zagotavljanje prevozov tudi izven naše občine.

Tako lahko od 1. 6. 2011 dalje občani oddajo pisno vlogo za pridobitev vozovnice na Centru za socialno delo Ilirska Bistrica, na Društvu invalidov Ilirska Bistrica, v Dnevnom centru Društva VEZI v Ilirski Bistrici in na kombiju pri vozniku. Vlogi je potrebno priložiti fotografijo upravičenca, dokazilo o statusu (npr. upokojenec z dohodki, nižjimi od 460 evrov mesečno) ter plačati vozovnico – mesečno ali za več mesecev skupaj. Center za socialno po pošti posreduje izdelane in potrjene vozovnice vsem upravičencem, ki so ob oddaji vloge priložili tudi vsa dokazila.

Še vedno velja, da je prevoz zagotovljen za občane ob ponedeljkih, torkih, sredo in petkih, in sicer iz vasi v mesto Ilirska Bistrica. Ob četrtkih pa imajo občani na razpolago možnost naročanja prevoza po mestu Ilirska Bistrica ali tudi izven mesta.

Cena prevoza po mestu Il. Bistrica znaša 2,50 evrov. Cena prevoza izven občine pa znaša 0,17 evrov na prevožen kilometer. Za prevoz se občani dogovorijo najmanj en dan prej, in sicer v sredo od 14.00 ure do 16.00 ure pri strokovni delavki na telefon 05/711 01 42.

Za vse dodatne informacije lahko občani in občanke pokličejo na CSD Ilirska Bistrica na telefonsko številko 05/7110142 ali 05/7110140 ali posredujejo svoja vprašanja ali predloge in morebitne pripombe na e-naslov: gpcsdilirs@gov.si. **III CSD Ilirska Bistrica, Kristina Zadel Škrabolje**

Urniki prevozov od 1. 6. 2011 dalje:

Kraj (vas)	Dan (ponedeljek, sredo ali petek)	Ura odhoda iz vasi	Povratak iz avtobusne postaje Il. Bistrica ali izpred Društva upokojenecv
Čelje	ponedeljek	7.05	11.45
Prelože	ponedeljek	7.10	11.45
Rjavče	ponedeljek	7.20	11.45
Gabrak	ponedeljek	7.25	11.45
Huje	ponedeljek	7.30	11.45
Pregarje	ponedeljek	7.35	11.45
Zajelšje	ponedeljek	7.40	11.45
Tomije	ponedeljek	7.45	11.45
Harije	ponedeljek	7.50	11.45
Dobropolje	ponedeljek	7.55	11.45
Ilirska Bistrica	ponedeljek	8.00	
Fabci	ponedeljek	8.30	13.15
Sušak	ponedeljek	8.35	13.15
Novokračine	ponedeljek	8.40	13.15
Nova vas pri Jelšanah	ponedeljek	8.45	13.15
Jelšane	ponedeljek	8.55	13.15
Dolenje	ponedeljek	8.55	13.15

Veliko Brdo	ponedeljek	9.10	13.15
Ilirska Bistrica	ponedeljek	9.20	
Soze	ponedeljek	9.35	13.15
Velika Bukovica	ponedeljek	9.40	13.15
Koseze	ponedeljek	9.45	13.15
Ilirska Bistrica	ponedeljek	9.50	
Zabiče	torek	7.10	11.00
Podgraje	torek	7.10	11.00
Kuteževo	torek	7.15	11.00
Trpčane	torek	7.20	11.00
Jablanica	torek	7.25	11.00
Vrbica	torek	7.30	11.00
Vrbovo	torek	7.35	11.00
Jasen	torek	7.40	11.00
Ilirska Bistrica	torek	7.45	
Pavlica	torek	8.15	12.15
Studena Gora	torek	8.20	12.15
Mala Bukovica	torek	8.25	12.15
Gornji Zemon	torek	8.35	12.15
Dolnji Zemon	torek	8.40	12.15
Ilirska Bistrica	torek	8.45	12.15
Ostrožno Brdo	sreda	7.20	11.45
Janeževo Brdo	srda	7.35	11.45
Prem - vas	sreda	7.40	11.45
Prem – pri pošti	sreda	7.45	11.45
Dolnja Bitnja	sreda	7.45	11.45
Kilovče	sreda	7.50	11.45
Ratečevo Brdo	sreda	8.00	11.45
Gornja Bitnja	sreda	8.05	11.45
Topolc	sreda	8.05	11.45
Ilirska Bistrica	sreda	8.15	
Smrje	sreda	8.35	13.15
Mereče	sreda	8.45	13.15
Podstenjšek	sreda	8.45	13.15
Podtabor	sreda	8.50	13.15
Podstenje	sreda	9.00	13.15
Ilirska Bistrica	sreda	9.15	
Starod	petek	7.20	11.20
Račice	petek	7.30	11.20
Male Loče	petek	7.40	11.20
Hrušica	petek	7.45	11.20
Podgrad	petek	7.50	11.20
Podbeže	petek	8.00	11.20
Sabonje	petek	8.10	11.20
Zalči	petek	8.10	11.20
Zarečica	petek	8.20	11.20
Brce	petek	8.25	11.20
Zarečje	petek	8.30	11.20
Rečica	petek	8.30	11.20
Ilirska Bistrica	petek	8.35	
Koritnice	petek	9.15	12.45
Bač	petek	9.20	12.45
Knežak	petek	9.25	12.45
Šembije	petek	9.30	12.45
Ilirska Bistrica	petek	9.40	

ŽIVIMO ZDRAVO V KNEŽAKU

Projekt Živimo zdravo (ŽZ) se je pred desetimi leti rodil v Pomurju, ki so ga ekonomski, družbeni in zdravstveni kazalci postavili na rep med slovenskimi regijami. Regionalni zavod za zdravstveno varstvo z vodjo projekta prim. Branislavo Belović in podporo Ministrstva za zdravje RS je zato pristopil k razvoju programa za zmanjšanje dejavnikov tveganja kroničnih nenalezljivih bolezni in kroničnih bolezni samih, ter izboljšanje zdravja v tam pretežno ruralnem področju.

Cilj programa je izboljšanje zdravja ter preprečevanje ali upočasnitev pojava dejavnikov tveganja in kroničnih bolezni (bolezni srca in ožilja, rakave bolezni, sladkorna bolezen, debelost, bolezni gibal...) preko promocije zdravega življenjskega sloga, s poudarkom na sodelovanju ljudi pri izboljšanju lastnega zdravja.

Ciljna populacija so odrasli prebivalci lokalnih skupnosti (vasi), posredno pa tudi celotna populacija. Pri implementaciji programa seveda velik delež pade na motivacijo in vključevanje vseh pomembnih struktur lokalne skupnosti in vključitev že obstoječih organiziranih oblik združevanja posameznikov na različnih področjih, ki imajo v svojih dejavnostih tudi skrb za zdrav način življenja in preživljanja prostega časa in vzdrževanje aktivnosti, ki posledično prispevajo k sprostitvi in druženju, kar zelo ugodno vpliva na socialno in duševno zdravje.

Projekt smo v občini Ilirska Bistrica uspešno izvedli že leta 2003 v Krajevni skupnosti Jasen in leta 2004 v Krajevni skupnosti Podgrad. Tudi letos mi je bila iz strani Zavoda za zdravstveno varstvo Koper ponujena priložnost, da projekt ponovno izvajamo v naši občini, kar sem tudi sprejela in se s tem tudi obvezala, da projekt lokalno koordiniram. Tako v **jesensko - zimskem času 2011/12 projekt ŽIVIMO ZDRAVO selimo v Knežak** in istočasno tudi v sosednjo občino Pivka, konkretno v lokalno skupnost Košana.

Aktivnosti potekajo v obliki učnih delavnic in predavanj, po 12 srečanj v vsaki lokalni skupnosti ter izvedbo vsaj enega preizkusa telesne zmogljivosti s hojo na 2 km. Tematika učnih delavnic vključuje: spoznavanje in določanje dejavnikov tveganja (telesna teža - TT, indeks telesne mase - ITM, % telesnih maščob, krvni pritisk - RR), vzpodbujanje telesne dejavnosti, spoznavanje osnov zdrave prehrane, prehranjevanje s pomočjo prehranske piramide in zdravega krožnika, demonstracijo priprave jedi, pridelavo zelenjave za potrebe samooskrbe, vzdrževanje normalne TT in hujšanje, kronične nenalezljive bolezni, s poudarkom na boleznih srca in ožilja, zgodnje odkrivanje rakavih bolezni (poudarek na raku dojke), kontrolno določanje dejavnikov tveganja in zaključno delavnico »živimo zdravo«, ki jo pripravijo udeleženci.

Pristop je zasnovan na preprostosti in enostavnosti posredovanja sporočil ter praktičnem delu (priprava jedi, prehrabena piramida naložena z živili, zdrav krožnik in

enote prikazane z živili, razstava zdravih jedi, merjenja dejavnikov tveganja, test hoje....).

V času dosedanjega izvajanja projekta smo zaznali, da je druženje najmočnejši socialni faktor, ki je povezoval in motiviral ljudi, najprej k visoki udeležbi, kasneje pa so kot posledica nastale tudi skupine za samopomoč na področju telesne aktivnosti (pohodi, telovadba, kolesarjenja), skupni vrtovi zelišč in različnih sadnih in zelenjavnih vrst ter postopni rezultati spreminjanja in izboljšanja življenjskega sloga in skrb za kvaliteto življenja in lastno zdravje.

Projekt bo vodila ga. Nevenka Ražman, zaposlena na Zavodu za zdravstveno varstvo Koper (tel. 66 30 823, 041 715 346, nevenka.razman@zv-kp.si)

Predstavitev projekta bova z ga. Nevenko Ražman natančneje predstavili v Knežaku v začetku septembra, že sedaj pa vabiva posameznike in društva k aktivni udeležbi. (vir podatkov: ZZV Koper) **III Andreja Rebec, dipl. san. inž.**

www.MotornaOlja.net

PRODAJA MOTORNIH OLJ

inf.: 040-620-525

MOŽNI DODATNI POPUSTI
NA VEČJE KOLIČINE!!

IPTOM - Tomi Čekada s.p.
Jelšane 42,
6254 Jelšane
email:iptom.si@gmail.com

BREZPLAČNA DOSTAVA
vsako sredo na območju:
Il.Bistrice, Pivke, Postojne,
Sežane, Divače, Kozine,
Podgrada.

NIZKE GRADNJE NEPREMIČNINSKA AGENCIJA

Če želite **PRODATI** nepremičnino, **KUPITI**, **ODDATI**, **NAJETI** ...
Mi smo pravi naslov

Več informacij: ROLAND Kompan 041 688 663

S svojo usposobljeno ekipo vam nudimo tudi vse storitve na področju
nizkih gradenj (izkopi, betonska dela, asfaltiranje, tlakovanje, vodovod, ...)
TEL.: 041 652 769 (Franci) ali 041 682 549 (Marjan)

KORONARNI BOLNIKI SE ORGANIZIRAJO V NOvem DRUŠTVU

Koronarni bolnik je srčni bolnik, ki je prestopal bolezenski zaplet (srčni infarkt, operacijo na srcu ipd.) in se po zdravljenju v bolnišnici in rehabilitaciji v koronarni ali internistični ambulanti ali v zdravilišču, znajde na razpotju, kako naprej. Seveda ima svojega osebnega zdravnika, ki mu pomaga, mu svetuje in daje navodila. Kljub temu pa je tak bolnik negotov pred izkušnjami vsakdanjega življenja, sam s svojimi dvomi, stiskami in številnimi vprašanji: kaj sme in česa ne, kaj mu koristi, kaj škoduje itd. Za obvladovanje in premagovanje telesnih težav in duševnih stisk potrebuje pomoč, on in njegovi svojci. Različne oblike pomoči lahko najde v družbi bolnikov z enakimi ali podobnimi težavami, ki imajo trdno voljo premagovati posledice bolezni in so že vključeni v organizirana prizadevanja za zdravo življenje. Pomemben dejavnik pri preprečevanju srčno žilnih bolezni in pri kasnejši rehabilitaciji bolnikov so društva. V Sloveniji deluje 14 društev ali klubov koronarnih bolnikov, združenih v zvezo.

Koronarni bolniki iz naše občine so vključeni v Koronarno društvo Postojna. Na Ilirskobistriškem delujejo tri skupine, dve v Ilirski Bistrici in ena v Podgradu, vanje pa je vključenih okoli 80 članov. Redna tedenska telesna vadba pod vodstvom strokovno usposobljenih vaditeljic poteka dvakrat tedensko na treh lokacijah.

Že pred časom se je pokazala potreba, da bi dejavnosti in programe razširili tudi v druge lokalne centre po občini in da bi programe prilagodili potrebam in značilnostim članov našega okolja. To so bili razlogi, zaradi katerih se je že spomladi med sedanjim članstvom postojanskega društva porodila ideja, da bi v občini ustanovili svoje lastno društvo. V mesecu aprilu se je prvič sestala skupina pobudnikov in oblikovala iniciativni odbor, ki je uresničil idejo in 13. maja 2011 je devet posameznikov podpisalo izjavo o ustanovitvi Društva koronarnih bolnikov Ilirska Bistrica. Skupina ustanoviteljev je najprej pripravila programski dokument s cilji društva ter oceno učinkov delovanja samostojnega društva ter namero najprej predstavila sedanjim članom, vključenim v postojnsko društvo, nato pa še Zvezi klubov in društev koronarnih bolnikov Slovenije, Koronarnemu društvu Postojna ter vodstvu Zdravstvenega doma v Ilirski Bistrici.

Iz programskih dokumentov društva v ustanavljanju je razvidno, da bo društvo neprofitna, nevladna, prostovoljna in humanitarna organizacija koronarnih bolnikov in njihovih svoj-

cev ter strokovnjakov. Med koronarne bolnike štejejo bolnike s srčno-žilnimi boleznimi in stanji, kot so stanja po srčnem infarktu, stanja po premostitveni operaciji ali širitvi koronarnih arterij, osebe z umetnimi zaklopkami in s srčnim spodbujevalnikom, osebe s srčnim popuščanjem, s stabilno angino pectoris ter druge osebe, obremenjene z dejavniki tveganja, kot so npr. povišan holesterol in krvni tlak, kajenje, sladkorna bolezen, telesna nedejavnost, prekomerna telesna teža, stres in depresija, podedovanost.

In kaj bo članom ponujalo novo »domače« koronarno društvo?

- vseživljenjsko rehabilitacijo,
- izboljšanje kakovosti življenja,
- spremljanje in podporo ob težavah.

To bodo počeli zlasti tako, da bodo:

- organizirali strokovna predavanja o srčno-žilnih boleznih in o zdravem načinu življenja,
- dvakrat tedensko organizirali rehabilitacijsko telesno vadbo pod strokovnim vodstvom usposobljenih vaditeljic, prilagojeno telesnim zmogljivostim udeležencev,
- merili in spremljali vrednosti krvnega tlaka udeležencem vadbe in drugih programov,
- organizirali teste hoje, teste telesne vzdržljivosti in počutja,
- pripravljali tečaje in delavnice zdrave prehrane za koronarne bolnike,
- izvajali vaje za duševno sproščanje,
- si medsebojno pomagali s koristnimi nasveti,
- dajali podporo članom, da vztrajajo v novih oblikah zdravega življenja, in si prizadevali za dobro počutje vseh,
- pripravljali izlete in družabna srečanja,
- organizirali pohode v naravo po programih, ki jih zmorejo vsi člani,
- mislili na lepše plati življenja in se veselili lepih dni z vsakim od članov.

Nadaljnje dejavnosti društva v ustanavljanju potekajo tudi preko poletja, tako da je že pripravljen predlog pravil društva, program dela za leto 2012, terminski plan redne telesne vadbe v Ilirski Bistrici, Podgradu, Jelšanah, Kuteževem, Knežaku in Pregarjah in drugi potrebni dokumenti, ki bodo obravnavani na ustanovnem občnem zboru. Prav tako bodo preko poletja potekale tudi aktivnosti za promocijo društva in obiski poverjenikov društva v vseh lokalnih centrih občine. III J. V.

KAS
NEPREMIČNINE

Katja Štemberger s.p.
GSM: 041 434 005

POSREDOVANJE V PROMETU Z NEPREMIČNINAMI

**PRODAJATE ALI ODDAJATE STANOVANJE, HIŠO,
POSLOVNI PROSTOR ALI ZEMLJIŠČE?
IŠČETE NOV DOM?
IMATE NEUREJENO ZEMLJIŠKOKNJIŽNO STANJE?**

**BAZOVIŠKA CESTA 15, ILIRSKA BISTRICA
041 434 005**

SREČANJE KRVODAJALCEV V BIHAČU

V Bihaču je 2. in 3. julija potekalo srečanje krvodajalcev in predstavnikov krvodajalskih organizacij iz Bosne in Hercegovine, Slovenije, Hrvaške in Srbije. Slovenijo je zastopalo OZ Rdečega križa Ilirska Bistrica.

Namen srečanja je predvsem druženje, izmenjava mnenj in promocija vrednot krvodajalstva. »Krivec za srečanje je RK Reka, ki podobno kot naša organizacija vsako leto organizira srečanja krvodajalcev. Na teh srečanjih sem navezala stike s predsednikom Društva prostovoljnih krvodajalcev iz Bihača **Mustafom Lihom** in ti stiki so prerasli v druženje tudi na drugi ravni. Tako smo v okviru predmeta verstva in etika z učenci OŠ Antona Žnideršiča že obiskali Bihač, kjer so nas zelo lepo sprejeli in nam izkazali veliko solidarnost,« je povedala predsednica OZ RK Ilirska Bistrica **Nadja Baša**.

Srečanje je bilo medijsko zelo odmevno, saj jih je sprejel tudi bihački župan, na slovesnosti 2. julija, ki so ga sprejeli za njihov praznik krvodajalstva, pa so podelili priznanja krvodajalcem, ki so kri darovali največkrat, in tistim, ki so kri darovali prvič. Srečanja se je poleg krvodajalcev in sponzorjev udeležilo več kot 40 predstavnikov krvodajalskih društev in organizacij iz štirih držav, ki so prišli iz Ilirske Bistrice (Slovenija), Somborja (Srbija), Bihača (BiH) in najštevilčnejša skupina iz hrvaške Reke, Kraljevice, Šibenika in Zagreba. Kot je povedala Nadja Baša, so opazne velike razlike med državami predvsem na področju organiziranosti krvodajalstva. Medtem ko je krvodajalstvo v Sloveniji v domeni Rdečega križa, pa na Hrvaškem, v BiH in Srbiji deluje znotraj posameznih društev prostovoljnih

darovalcev krvi ali Rdečega križa. Čeprav je krovna organizacija povsod Rdeči križ, so ta društva prepuščena sama sebi in se predvsem v BiH soočajo z velikimi organizacijskimi in finančnimi težavami.

OZ RK Ilirska Bistrica se ob tem zahvaljuje županu **Emilu Rojcu**, ki je finančno podprl potovanje v Bihač in s tem omogočil udeležbo predstavnikov RK na srečanju. Predstavnikom krvodajalcev iz Bihača so izročili tudi monografijo občine, ki jim bo približala lepote naših krajev, v bodoče pa jih nameravajo povabiti tudi na srečanje krvodajalcev v Ilirsko Bistrico. III

MERKANT il

Knežak 3, 6253 KNEŽAK

tel: 05/ 7880-512 www.merkantil.si

Kakovost s tradicijo

GEODETSKE STORITVE že 20 let

ureditev mej

parcelacija

zakoličba

geodetski načrti

sprememba vrste rabe

vris stavbe

evidentiranje gospodarske
javne infrastrukture

vpis stavbe v kataster stavb

z Vami od začetka gradnje do vselitve...

PRODAJA TEHNIČNIH PLINOV

kisik
 argon

vodik
 acetilen

ogljikov dioksid
 dušik

varilne in ostale
mešanice plinov

NOVO!

Vedno na zalogi na Vašem bencinskem servisu v Knežaku!
Tel.: 05-7882-064

KAKO SE UPREMO ALKOHOLU: RECIDIV

Kaj je recidiv?

Beseda recidiv pomeni ponovitev bolezni pri istem bolniku, latinsko *recidiuus* – ponavljajoč se.

V primeru bolezenske odvisnosti od alkohola pomeni recidiv ponovno zasvojenost z alkoholom, potem ko se je odvisnik od alkohola že zdravil in abstiniral. Recidiv ni samo ponovno pitje, ampak tudi ponovitev odvisniškega vedenja – odvisnost od alkohola v celoti. Recidiv je nerazdružno povezan z osodvisnostjo od alkohola. Tega ni mogoče povsem ozdraviti, lahko gazazdravimo, utišamo in obvladamo, zato je recidiv odvisnosti od alkohola vedno mogoč. Recidiv je grozeči spremljevalec vsakega zdravljenja odvisnosti od alkohola. Želja in prepričanje, da odvisni od alkohola lahko postane zmerni pivec, vodita v recidiv. Izkušnje kažejo, da malo kateri odvisni od alkohola na začetku zdravljenja verjame, da je zanj edina možnost popolna abstinenca. Recidiv je mogoč tudi po desetih ali več letih abstinence. Ponovno pitje zanesljivo vodi v recidiv.

Kako preprečiti recidiv?

Osnovno pravilo je: »Nikoli ne spiti niti kaplje alkohola.« Drugo pravilo je: »Verjamem, da nikoli več ne morem biti zmeren pivec.« To preprosto pomeni, da »do konca življenja ne bom več pil«.

Recidiv ni samo ponovno pitje alkohola, ampak tudi vračanje starih oblik vedenja z vsemi njenimi značilnostmi. In tu pridemo do bistva recidiva, če v vedenju ni življenja rekonescenta ni nobenih sprememb, potem si postavi vprašanje: »Zakaj bi sploh abstiniral?«

Nespremenjeno vedenje namreč ohranja nespremenjene odnose v družini in na delovnem mestu, vse to vodi v recidiv. Težko je nesrečen in v sporu z okoljem ostati trezen, ko pa alkohol odvzame bolečino in nezadovoljstvo v življenju. Ravno z alkoholom je znal vsak človek, odvisen od alkohola »reševati« zaplete vsakdanjega življenja.

Vzroki za recidiv:

- prvo obdobje: V tem obdobju recidivira tisti, ki ne spozna, da je odvisen od alkohola.
- drugo obdobje: Tu recidivira kdor ne zmore obvladovati svojih misli, čustev, presoje in vedenja. Vse misli se mu srečujejo okrog alkohola, po katerem hrepeni, to postane prehudo in recidivira.
- tretje obdobje: Tu recidivira tisti, ki se ne sprijazni s svojo odvisnostjo od alkohola in se ne uči živeti brez alkohola.
- četrto obdobje: Recidivira tisti, ki ne spremeni svojega življenjskega sloga.
- peto obdobje: Recidivira tisti, ki se osebno ne spremeni v smeri visokega samospoštovanja, sposobnosti ustvarjati zdrave, skladne intimne odnose, čustvene, razumske in spolne.
- šesto obdobje: Recidivira tisti, ki se mu ni posrečilo zaživeti dejavnega in ustvarjalnega življenja

Recidiv je mogoč v katerem koli obdobju okrevanja od odvisnosti od alkohola. Naj na koncu poudarim nekaj bistvenih dejavnikov, ki lahko rekonvalescenta ubranijo pred recidivom. Na prvem mestu je SAMOSPOŠTOVANJE in ugodno podoba o samem sebi. Če se človek ne ceni dovolj in se ne vede dovolj spoštljivo do samega sebe in recidiv je dokaz da se je odločil, da se bo uničil. Ali si lahko zamislimo, da bi se človek, ki se nima rad, se ceni in spoštuj, zavrgel ves trud in začel znova propadat, gotovo ne.

Seveda pa je res, da si samospoštovanja po tolikih letih vsega, kar spremlja odvisnost od alkohola, ni lahko pridobiti. Zato je potreben precejšnji napor, izdatno spreminjanje samega sebe, svojega vedenja in odnosov z okolico. Na drugem mestu so odnosi v družini. Rekonvalescent, ki ima družino, ki se je sposobno odzivati na njegovo željo po spreminjanju, se bo zares spreminjal. Če se tako odnosi v družini razvijajo, bo družina vlivala rekonvalescentu človeško vrednost in ta bo krepila njihovo samospoštovanje in tako bo odprto stopal v odnosu s svojo družino, ki se bo odzivala s še kakovostnejšim odnosom do njega in tako se prepletajo in zorijo pristnejši odnosi v družini.

Samospoštovanje in ljubeča družina sta bistvena dejavnika v preprečevanju recidiva. **III Terapevtka: Tomažič Jasmin**

Agrocenter ŽABOVCA

Podgrajska 14, Ilirska Bistrica; tel.št.: 05/ 7118 180

VINO TOČ - ugodne cene rdečih in belih vin
Minister za zdravje opozarja, da prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

Pestra izbira in ugodne cene:

- * pašne opreme,
 - * hrane za male živali,
 - * kozarcev za vlaganje,
 - * koruze, ječmena in močnih krmil
- Perutninskega kombinata Pivka.

Rezervni deli za kmetijske stroje!

Delovni čas: ponedeljek - petek: 07.00 - 19.00, sobota: 07.30 - 13.00

ODKUP ŽIVINE
g. Franc DOLENC
tel.št.: 031 333 409

ODKUP LEŠA
g. Franci MODIC
tel.št.: 031 385 373

ODKUP MLEKA
ga. Mojca ŠEMROV
tel.št.: 031 560 593

DOPUSTI ZDRAVNIKOV V AVGUSTU 2011

Spoštovane občanke in občani!

Objavljamo preglednico o predvidenih odsotnostih zdravnikov in zobozdravnikov zaradi letnih dopustov v mesecu avgustu 2011.

Za nami je prvi dopustniški mesec in upamo, da je minil brez večjih pretresov. Z naše strani se opravičujemo, če ste morali kdaj malo več čakati na obisk pri zdravniku. Verjetno se strinjate, da si zdravniki po povprečno šestih nočnih dežurstvih na mesec in vzporednem delu v urgentni ambulanti zaslužijo ustrezen počitek. Kljub temu smo prisiljeni njihove dopuste precej prilagajati potrebam dela, saj se trudimo za zagotovitev ustrezne dostopnosti zdravnikov in zobozdravnikov tudi v času dopustov. Odsotnosti so tudi v avgustu precejšnje in bosta večkrat delali le po dve, občasno celo samo ena ambulanta.

Lahko se zgodi, da bomo morali zaradi zagotavljanja 24-urnega zdravstvenega varstva in nepredvidenih odsotnosti termine dopustov še nekoliko uskladiti in spremeniti, zato prosimo: če je le mogoče pred obiskom preverite podatke in se naročite.

Prav je, da odsotnost svojega izbranega zdravnika oz. zobozdravnika upoštevate in da vse nujne zadeve (recepti, naročilnice, zaključek bolovanj..) uredite pred dopusti. Prosimo, da prihajate čez poletje k nadomestnim/urgentnim zdravnikom res le zaradi najnujnejših zadev !

Prosimo za razumevanje. Želimo vam prijetne preostale dopustniške in počitniške dni ter seveda veliko sprostitve in zdravja!

Kolektiv Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica in direktor Vojko Mihelj, univ. dipl. ekon.

Dopusti zdravnikov v mesecu avgustu 2011

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Splošne ambulate																															
Modic Maksimiljan, dr.med., spec.																															
Lovrić-Kiselič Sonja, dr.med., spec.										pd																					
Taučer Mičetič Jasna, dr.med., spec.									pd							pd							pd								pd
Vinšek Grilj Andreja, dr.med., spec.					pd						pd						pd														
Pejković Marija, dr.med., spec.																															
Šolski dispanzer																															
Komen Odineja, dr.med., spec.																															
Ostale ambulate																															
URG Šegota T. Sunčana, dr.med., spec.				pd								pd																			
Jenko Jana, dr.med., spec.																															
DSO Dekleva Barbara, dr.med., spec.	pd		pd														pd							pd		pd					pd
DMD Glušić R. Vanda, dr.med., spec.																															
SPEC Batista Maja, dr.med.	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
Zasebna ambulanta																															
Trlin Dražen, dr.med., spec.																															
Zasebna pediatrična ambulanta																															
Kauzlarić Ivan, dr.med., spec.ped.		pd																													

Legenda:

osenčena polja = dopust; (S) = specializacija; pd = prosto po dežurstvu; zd = dela v zdravstvenem domu; X = ostale odsotnosti

Dopusti zobozdravnikov v mesecu avgustu 2011

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Zdravstveni dom																															
Sakelšek Karl - Knežak																															
Kasić Š. Mirjana, dr.dent.med.																															
Crnković Emil																											D				
Efremov Simeon, dr.dent.med.						D																									
Sarafova Olgica, dr.dent.med.													D																		
Česnik Meta, dr.dent.med. (ŠZA)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zasebni zobozdravniki																															
Spetič Samo, dr.dent.med. - Podgrad																															
Jakljevič Vlatko, dr.dent.med.																				D											

Legenda: osenčena polja = dopust; X= ostale odsotnosti; D=sobotno delo po razporedu

Opomba: Šolska zobna ambulanta v OŠ Antona Žnidaršiča bo delala samo v dopoldanskem času. Dr. Kasić in Crnković delata po 4 ure Nujna zobozdravstvena pomoč je v času letnih dopustov samo dopoldne od 8.00 do 12.00 ure v zobnih ambulantah, ki delajo.

ZDRAVJE ZA VSE

Zavod za zdravstveno varstvo Koper
Istituto per la tutela sanitaria di Capodistria

Vsak je svojega zdravja kovač

August 2011

Vojkovo nabrežje 4/a | 6000 Koper/Capodistria | tel. +386 5 66 30 800, fax +386 5 66 30 808 | e-pošta info.zzvkp@zzv-kp.si | www.zzv-kp.si

KOLENDAR DOGODKOV

1.-7. avgust,
TEDEN DOJENJA

12. avgust,
SVETOVNI DAN
MLADIH

NOVICA MESECA

1.-7. avgust 2011: TEDEN DOJENJA

Jana Prosen, *Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Pustojna*; mag. Mirko Prosen, *UP Visoka šola za zdravstvo Izola*

Dojenje je najbolj naraven način hranjenja, ki ga lahko mati ponudi otroku. Koristi dojenja imajo dokazan vpliv na zdravje otroka in matere ter na družbo kot celoto.

Svetovna zdravstvena organizacija med koristmi dojenja za otroka zlasti izpostavlja vsebnost in sestavo hranil ženskega mleka, ki se prilagaja potrebam otroka; izredno prebavljivost; zaščito pred obolenji in alergijami; manjšo verjetnost za pojav sladkorne bolezni; ustvarjanje čustvene povezanosti z materjo ter s tem povezan boljši kognitivni razvoj. Tudi koristi dojenja za doječo mater niso zanemarljive. Najpogostejše se omenjajo zmanjšanje poporodnih krvavitev zaradi krčenja maternice; manjše tveganje za raka dojke, jajčnikov in osteoporozo; lažje uravnavanje telesne mase po porodu in izostanek menstruacije, ki zmanjšuje tveganje za slabokrvnost. Med koristmi dojenja za družbo pa izstopata ekološki in ekonomski vidik. Slednji se kaže v prihranku stroškov, ki nastopijo zaradi manjše obolevnosti otrok ali nakupa mlečnih mešanic, medtem ko se ekološki vidik dojenja kaže v zmanjševanju odpadkov, ki nastajajo v povezavi s pripravo in proizvodnjo mlečnih mešanic.

Poleg naštetega pa ima dojenje povsem praktičen vidik: mleko je vedno na voljo ob pravem času v pravi obliki, je higiensko neoporečno z ustrežno temperaturo in v primerjavi z mlečnimi mešanicami tudi ekonomično.

Vir: <http://newborn-babies.net/>

Kljub dokazanim koristim dojenja je bilo le-to skozi tisočletja človeštva izpostavljeno različnim družbenim dejavnikom, ki so pomembno vplivali na sprejemanje in spodbujanje dojenja. Sodobna družba je v svojem razvoju in s svojim načinom življenja spremenila tudi dojenje, ki je bilo od obstoja človeka sinonim za materino skrb

in ljubezen. Z razvojem različnih mlečnih mešanic v drugi polovici 19. in v začetku 20. stoletja je bilo dojenje postavljeno na stranski tir. Prav zato je v novem tisočletju Organizacija združenih narodov uvrstila dojenje med podpirne dejavnike za doseg osemih razvojnih ciljev tisočletja, ki naj bi jih človeštvo doseglo do leta 2015.

Svetovna zdravstvena organizacija, katere smernice povzema tudi ministrstvo za zdravje, v prvih šestih mesecih otrokovega življenja priporoča izključno dojenje in nadaljevanje z le-tem tudi ob uvajanju dopolnilne prehrane. Ob tem se dojenje priporoča vsaj do dopolnjenega prvega leta starosti, po prvem letu pa dokler to želita doječa mati in otrok.

Z namenom promoviranja in spodbujanja dojenja vsako leto prvi teden v avgustu v več kot 120-ih državah sveta obeležujemo svetovni teden dojenja, ki bo v letošnjem letu potekal od 1. do 7. avgusta. V tem tednu je za svetovni dan dojenja posebej izbran 2. avgust. Teden dojenja je skupna akcija številnih svetovnih organizacij, ki želijo na ta način spodbujati dojenje ter s tem vplivati na boljše zdravje otrok in mater. Letošnji slogan tedna dojenja je nekoliko nenavaden in se glasi: »Govori z mano! Dojenje – 3D izkušnja?«. Svetovno združenje za spodbujanje dojenja pojasnjuje slogan skozi tri dimenzije, ki služijo v podporo pri spodbujanju dojenja. To so čas, lokacija in komunikacija, ki skupaj ustvarjajo možnost širšega ozaveščanja javnosti o koristih dojenja.

Leta 1956 je bila ustanovljena mednarodna organizacija La Leche League International (LLLI), katere glavni namen je spodbujati dojenje, širiti informacije, posredovati podporo in pomoč materam, ki želijo dojit svoje otroke. Organizacija deluje že vrsto let tudi v Sloveniji, kjer poleg izobraževalnih aktivnosti ponuja tudi brezplačno podporo in svetovanje po telefonu.

Čeprav so lahko prvi začetki dojenja težavni, je potrebno vedeti, da je dojenje večina, ki se je je mogoče ob podpori bližnjih in strokovnjakov priučiti. Na koncu bo trud zanesljivo poplačan. Dojenje je namreč najlepše darilo, ki ga lahko mati podari svojemu otroku.

Vir: <http://worldbreastfeedingweek.org/>

AKTUALNO

KAJ JE UV INDEKS?

Bojana Bažec

UV indeks je mednarodno sprejeta in enotna mera za moč ultravijoličnega (UV) sončnega sevanja, ki povezuje energijski tok UV sončnega sevanja z občutljivostjo kože. Pri določanju indeksa je bila upoštevana povprečna občutljivost bele kože. Vrednost UV indeksa se giblje v razponu od nič navzgor: višja kot je vrednost

indeksa, večje je tveganje za poškodbe kože in oči in manj časa je potrebno, da pride do poškodbe.

UV indeks je pomembna informacija, ki omogoča načrtovanje aktivnosti na prostem tako, da se lahko izognemo prekomernemu izpostavljanju sončnim žarkom in s tem škodljivim učinkom UV sončnega sevanja.

Objavljen je dnevno v sklopu biovremenske napovedi: na televiziji, radiu, spletni strani Agencije Republike Slovenije za okolje (<http://www.arso.gov.si/vreme/napovedi%20in%20podatki/bio.html>)

ter v časopisih v obdobju od aprila do septembra, ko je moč UV sončnega sevanja velika. Poleg napovedanih vrednosti so podana tudi priporočila za ustrezno zaščito. V poletnih mesecih UV indeks ob jasnem vremenu sredi dneva lahko doseže najvišjo vrednost, še posebej v gorah, saj moč UV sončnega sevanja z nadmorsko višino narašča precej hitreje kot moč preostalega dela spektra sončnega sevanja. Moč UV sončnega sevanja se v dnevnem času spreminja, objavljena je le največja dnevna vrednost ob upoštevanju dejanske oblačnosti in debeline zaščitnega ozonskega plašča. V objavljeni vrednosti ni upoštevan odbiti del UV sončnega sevanja, ki lahko v skrajnih primerih celo podvoji prejeto dozo. Tak primer je odboj UV sončnega sevanja od snega v gorah. Na peščeni plaži se lahko odbije do četrtnina UV sončnega sevanja, od vodne površine pa desetina.

Liljana Petruša

Kako ravnati?

VEČ INFORMACIJ:

ARSO, UV INDEKS, vpliv UV sončnega sevanja na ljudi (http://www.arso.gov.si/vreme/podnebnje/UV_indeks.pdf)

WHO, UV Index (http://www.who.int/uv/inter-sunprogramme/activities/uv_index/en/index.html)

1 korak: iz medijev ugotovite današnji UV indeks.

2 korak: za današnjo vrednost UV indeksa poiščite priporočene zaščitne ukrepe in se po njih ravnajte.

UV indeks 10 in več

Ekstremna izpostavljenost. Med 10. in 16. uro se strogo izogibamo izpostavljanju sončnim žarkom; če to ni možno, obvezno uporabimo vsa zaščitna sredstva – obleko, ki varuje kožo pred sončnimi žarki, pokrivalo, sončna očala ter zaščitno kremo. Normalno občutljiva koža brez zaščite pordi prej kot v 30 minutah, občutljiva pa prej kot v 15 minutah.

UV indeks med 7 in 9

Velika izpostavljenost. Med 11. in 15. uro se ne izpostavljammo sončnim žarkom (občutljivi ljudje med 10. in 16. uro), poiščimo senco. Zaščitimo se z obleko, ki varuje kožo pred sončnimi žarki, pokrivalom, sončnimi očali ter zaščitno kremo. Normalno občutljiva koža brez zaščite pordi v 40 minutah, občutljiva v 20 minutah.

UV indeks 5 in 6

Srednja izpostavljenost. V opoldanskih urah, ko so sončni

žarki najmočnejši, poiščemo senco. Priporočljiva je uporaba obleke, ki varuje kožo pred sončnimi žarki, pokrivala, sončnih očal ter zaščitne kreme. Normalno občutljiva koža pordi v eni uri, občutljiva v 30 minutah.

UV indeks 3 in 4

Nizka izpostavljenost. Zaščita je priporočljiva za ljudi z občutljivo kožo in otroke.

UV indeks 0, 1 in 2

Minimalna izpostavljenost. Zaščita ni potrebna.

3 korak:

Uživajte v poletju!

NAPOTKI ZA RAVNANJE V VROČINI

Vir: IVZ RS. Napotki prebivalcem za ravnanje v vročini. Dostopno na spletni strani <http://www.ivz.si/>

Povzeto po priporočilih Inštituta za varovanje zdravja RS

- Dnevno spijte vsaj dva litra tekočine (brezalkoholne pijače, najboljše vode).
- Ne uživajte pijač, ki vsebujejo kofein, alkohol ali veliko sladkorja – te pijače povečajo odvajanje tekočine iz telesa. Ne uživajte zelo hladnih pijač, ker lahko povzročijo želodčne krče.
- Prostore zračite zjutraj, zvečer in ponoči, čez dan pa čim manj. Svetujemo tudi uporabo rolet, ki odbijajo sonce. Zadržujte se v zaprtih, hlajenih prostorih.
- Doma se hladite s hladno prho ali hladno kopeljo.
- Oblačite se v bombažna ali lanena lahka, ohlapna oblačila svetlejših barv. Zaščitite se s sončnimi očali, pokrivalom za glavo ter z zaščitno kremo z zaščitnim faktorjem 15 ali več (UVB zaščita) ter z ustrezno zaščito pred UVA žarki.
- NIKOLI** ne puščajte nikogar v zaprtem, parkiranem avtomobilu.
- Zunanje fizične aktivnosti omejite na jutranje in večerne ure.
- Omejite športno aktivnost. V času fizične aktivnosti spijte dva do štiri kozarce hladne, brezalkoholne pijače na uro. Izotonične tekočine nadomeščajo soli in minerale, ki jih izgubljate s potenjem.
- Bodite posebej pozorni na znake prizadetosti pri dojenčkih in majhnih otrocih, starejših ljudeh, duševno prizadetih ter pri ljudeh s kroničnimi obolenji, predvsem pri srčnih bolnikih in ljudeh s povišanim krvnim pritiskom.
- Bodite pozorni na kakovost hrane, ki jo uživajte. V vročini se hrana hitreje pokvari, zato obstaja večja nevarnost zastrupitev. Hrano shranjujte v hladilniku. Pozorni bodite predvsem na mesne izdelke in izdelke, ki vsebujejo jajca ali mlečne beljakovine. Sadje in zelenjavo dobro umijte.
- V primeru znakov vročinskih krčev, vročinske izčrpanosti, utrujenosti, slabosti, nezvesti ali vročinske kapi je potreben umik v senco in ohlajanje telesa. **Pokličite zdravniško pomoč** (tel. št. 112)!

NOVOSTI NA ZZV KOPER >> Na ZZV Koper smo za Vas pričeli z urejanjem virtualne specialne knjižnice s področja zdravstva. S knjižnico želimo razširiti dostop do znanj, informacij ter spoznanj in odkritij drugih. Spodbuditi želimo ustvarjalnost, razmišljanje in vseživljenjsko izobraževanje. Verjamemo, da bodo drobni koraki, ki jih sedaj ubiramo, pripeljali do končnih skupnih uspehov. Knjižnica Zavoda za zdravstveno varstvo Koper je že v sistemu COBISS. O dogajanju v knjižnici in o odprtju za obiskovalce Vas bomo obveščali preko naših novic.

Novice Zdravje za vse so brezplačen mesečnik, dostopen na spletni strani ZZV Koper: <http://www.zzv-kp.si/strokovni-nasveti-in-priporocila/mesecna-publicacija-zdravje-za-vse/zdravje-za-vse> | Prav tako so novice dostopne v vseh informativnih točkah zdravstvenih domov in bolnišnic v zdravstveni regiji Koper. | Izdajatelj: Zavod za zdravstveno varstvo Koper, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper | Odgovorna oseba: Milan Krek | Glavna in odgovorna urednica: Manica Remec | Sodelavci: Liljana Petruša, Boris Kopilović, Milka Tavčar Vujanič | Oblikovanje koncepta: Slavica V. Okorn | Oblikovanje in priprava: SkupinaOpusDesign® | Lektoriranje: Martina Jelušič | Naklada: 1000 izvodov

NOČ V VRTCU IN ZAKLJUČNI IZLET

Zadnji petek v mesecu maju so otroci iz skupine Zvezdice in Mavrice noč pre-spali v vrtcu pri OŠ Knežak. Ob 19. uri so naši najmlajši navdušeno prikorakali v vrtec z nahrbtniki in spalnimi vrečami. Poslovali so se od staršev in se prepustili dogodivščinam v družbi vzgojiteljic. Večer smo nadaljevali s prijetnim pogovorom, igro in pesmijo. Po večerji smo odšli na nočni sprehod, kjer smo v tišini prisluhnili zvokom narave in si v daljavi ogledali lučke sosednjih vasi. Vsak otrok je prižgal svojo svetilko in lepo je bilo videti soj luči, ki se je premikal po vasi. S seboj smo imeli tudi teleskop, a nam pršenje dežja žal ni dopuščalo, da bi si zvezdice pobliže pogledali. Od daleč smo videli le nekaj tistih, ki se jim je uspelo prebiti skozi temne oblake. Srečali smo se tudi s planinci iz naše šole in se pogreli ob njihovem ognju. In že je prišel čas za počitek. V pričakovanju so otroci odšli nazaj v vrtec, kjer so se umili, oblekli pižame in iz spalnih vreč naredili udobno ležišče. Zaplesali so ob zvokih nežne glasbe in počasi, ob zgodbi za lahko noč, mirno zaspali. Noč je bila nevihtna, a otroci so pregloboko sanjali, da bi jih grom prebudil. Šele zjutraj so odprli naspane očke. Po jutranji rutini, zajtrku in skupinskih igrich je prišel čas za odhod. Otroci so ponosno odhajali v objem staršev, saj so sedaj bili čisto zares prepričani, da so dovolj veliki, da lahko noč preživijo tudi brez njih.

V soboto, 4. junija, pa smo sončki, zvezdice in mavrice skupaj s svojimi starši, bratci in sesticami ter nepogrešljivimi vzgojiteljicami odrinili na zaključni izlet proti slovenski Obali. Za nekatere otroke je bila že vožnja z avtobusom posebno doživetje, saj so se z njim peljali prvič. Ko so otroci med vožnjo zagledali morje, je med nami zavladalo pravo morsko vzdušje, ki smo ga ponesli tudi na ladjo Burja. Ta nas je iz Portoroža počasi odpeljala proti Piranu. Otroci so z navdušenjem opazovali morje, valove, lepo urejeno ladjo, barčice okrog in obalo,

ki je iz sredine morja videti drugače. Kot lep spomin nam bo ostal tudi ogled piranskega akvarija in nešteto raznovrstnih rib in ribic v njem. In tako kot pravijo, da se vse lepo hitro konča, se je tudi nam čas odhoda prehitro približal. Ladja nas je odložila v Portorožu, kjer smo se še malo sprehodili, pojedli sladoled in že je bil tu avtobus.

Tudi vožnja domov je bila zabavna, pogovarjali smo se o vtisih dopoldneva in zraven zapeli kakšno igrivo pesmico. **III Vzgojiteljice skupine Zvezdice in Mavrice**

ZMAGOVALNI EKO DAN

V organizaciji EKO šole in Koloseja Ljubljana je 12. 6. 2011 potekal finalni izbor *stand up* nastopov osnovnošolcev in srednješolcev Slovenije. Mentorica Gabi Boškin Blokar je k nastopu spodbudila učenca Aljaža Juga. Aljaž, ki je naravni talent za tovrstne nastope, je svojega pripravil kar sam. Razmišljal je o ekožarnicah, ekohrani ter o ekološkem načinu potovanja. Z mentorico sta nastop skupaj izpilila, posnela in poslala na ocenjevanje za predtekmovanje. Med 200 različnimi *stand up* nastopi učencev v kategoriji 12–19 let se je Aljaž uvrstil v finale. Finalni nastop je predstavil pred polno dvorano Koloseja in gladko zmagal. Občinstvo ga je nagradilo s salvami smeha, Kolosej Ljubljana pa njega in sošolce iz 8. a OŠ Antona Žnideršiča z brezplačnim ogledom kino predstave po izbiri. **III Mentorica EKO šole: Vera Frank**

PA ZARAJAJMO, PA ZAPLEŠIMO PO MIŠJE

V sredo, 29. 6. 2011, so otroci vrtca skupine Miške – Podgora, Kuteževo, povabili v svojo sredino starše ter vse, ki jih imajo radi. Že nekaj mesecev smo v naši skupini ustvarjali knjigo, ki je potovala ob vikendih v domove otrok. Glavni junak je bil mišek Stanislav, ki se je vračal vsak ponedeljek v vrtec z novimi oblačili, novimi dogodivščinami in komaj smo čakali, da je pokukal iz nahrbtnika.

Otroci so z njim počeli stvari, ki jih drugače ne bi. Spregovorili so, se »pocrkljali«, mu šepetali in čas, ki so ga preživeli v družini vsi skupaj, je bil čudovit, za trenutek so bili vsi med seboj povezani: mama, očka, babica, dedek, sestra ... in o teh občutkih so otroci pripovedovali in jih nosili s seboj vsak dan.

Tako so na nastopu prevladovala miške. Nastopajoči so se še posebej prikupili občinstvu, ko so zaplesali mišji ples, deklamirali svoje pesmice in celo zaiigrali na glasbila. Veliko presenečenje so pripravili starši za otroke in vzgojiteljici Marino in Barbaro: dve torti za skupino Miške, za vzgojiteljico pa veliko sliko fotografij iz različnih prireditev. Knjiga,

ki je nastala s pomočjo staršev, je tudi sedaj kot darilo in spomin na miška prišla v roke vsem nastopajočim. Še enkrat vse pohvale staršem, ki so vedno pripravljeni sodelovati in so v pomoč tudi meni, saj mi odpirajo nove in nove ideje, ki zaživijo med otroki. Zaključili

smo s pesmico »Moji pridni otroci« in z željo, da bi preživeli čudovite poletne dneve, ki pa niso samo na morju, na izletih, ampak včasih preprosto doma, ko smo vsi skupaj na kavču objeti in nam je lepo. **III Vzgojiteljica Marina Grilj, OŠ Podgora, vrtec**

ZAKLJUČNO SREČANJE STARŠEV IN OTROK SKUPINE »METULJČKI«

Ob zaključku šolskega leta so se starši skupine »Metuljčki« odločili za skupno srečanje v prijetnem okolju narave, v lovski koči. Otroci so imeli veliko možnosti druženja in sproščanja svoje energije. Za organizacijo srečanja se staršem lepo zahvaljujemo. **III Sonja, Tina in Milojka, Vrtec Ilirska Bistrica**

POTEP PO ŽIVALSKEM VRTU LJUBLJANA

Zajčki smo se letos podali na zaključni izlet v Živalski vrt Ljubljana, pogledat smo šli naše prijateljčke. Razigrano smo vstopili v živalski vrt in se zapodili proti prvim domačim živalim, kjer smo lahko tudi božali in si ogledali živali od blizu. Sonce nas je prijetno grelo, medtem ko smo si ogledovali medvede, volkove, šimpanze, sovo, žirafe, slona, kače in seveda še veliko drugih, tudi mimo kralja živali, leva, ki se je v senci lenobno pretegoval z levinjo. Na koncu smo si še ogledali predstavo morskega leva, ki se kljub svoji teži tako elegantno giblje v vodi, kot mi zajčki skakljamo po travi. Nadvse smo uživali z našimi starši ter Zlato in Lucijo! **III Skupina Zajčki, Vrtec Ilirska Bistrica**

KAJ	KJE	KDAJ	KDO	INFO
Shod v Knežaku	Knežak, igrišče pri osnovni šoli	12. avgust ob 21.00 koncert Rock Shock in Divine Illusion 13. avgust ob 20.00 ples z Navihanimi Lisjaki 14. avgust ob 18.00 otroške delavnice, ob 20.00 ansambel Akordi in stand up komik Tin Vodopivec	KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak	041/804 920 Andrej Novak
Tekmovanje v spretnostnem jahanju »Mlake 2011«	Mala Bukovica (v primeru dežja bo prireditel pod šotorom)	13. avgust ob 15.00	Društvo rejcev hladnokrvnih konj Furman	051/811 942 Jan Mikuletič
Firecombat - gasilsko tekmovanje	Šolsko igrišče v Knežaku	13. avgust ob 17.00	PGD Knežak	
Shod v Knežaku	Knežak, igrišče pri osnovni šoli	15. avgust ob 11.00 nastop lokalnih harmonikašev, ob 18.00 otroške delavnice, ob 20.00 gledališka predstava Veselo god godujemo (KETŠD Alojz Mihelčič, Harije) in zaključek shoda z Afterparty Bandom	KŠTD Tabor Kalc 1869 Knežak	041/804 920 Andrej Novak
Mala južna	Dolnji Zemon	20. avgust ob 16.00	KD Grad Dolnji Zemon in Občina Ilirska Bistrica	031 329 364
Prijateljsko srečanje s pariškimi Slovenci	041 369 687	20. avgust ob 16.00	Društvo Slovencev v Parizu	05/7147 408 031 416 112
17. Gorsko-hitrostna dirka Ilirska Bistrica – uradna treninga	Ilirska Bistrica - Šembije	27. avgust od 11.00 dalje	ASD SA-I Ljubljana	www.ghd-ilirskabistrica.si
17. Gorsko-hitrostna dirka Ilirska Bistrica – tekmovalni vožnji	Ilirska Bistrica - Šembije	28. avgust ob 10.00 in 13.00, ob 12.30 svečana otvoritev dirke	ASD SA-I Ljubljana	www.ghd-ilirskabistrica.si
Ogled novjših filmov ali risank za osnovnošolce	Knjižnica Makse Samsa, Ilirska Bistrica	vsak petek v avgustu od 10.00 do 12.00	Knjižnica Makse Samsa	05/714 41 88
Mednarodno srečanje motoristov »The right stuff part XII«	Vrbica	2., 3. in 4. september	Moto klub Feistritz	
Ogled gradu Prem z muzejsko zbirko in Kettejeve spominske sobe	Prem	Ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 20.00	Občina Ilirska Bistrica	051/674 352 041 307 354

Informacije za objavo v napovedniku nam sporočite do 22. v mesecu za naslednji mesec po e-pošti: odmevi@ilirska-bistrica.si

POSTANITE ČLANI IN PROSTOVOLJCI RDEČEGA KRIŽA!

Vabimo vse ljudi dobre volje, da postanete člani Rdečega križa in se pridružite prostovoljcem in prostovoljkam, ki nesebično pomagajo ljudem v stiski. Pridite na naše združenje v Dom upokojencev, na Bazoviški 28 (nad Oranž barom) ali nas pokličite na tel. 041 233 194.

Veliko ljudi še potrebuje našo pomoč!

POMEMBNO OBVESTILO

Sprejemali bomo oblačila in drugo blago:

v torek, 6. septembra 2011 od 16. do 19. ure, v skladišču št. 2, pod Gimnazijo Ilirska Bistrica.

Potrebuje: vse za dojenčke, posodo, posteljnino, zavese, odeje, pralni stroj, otroška, ženska in moška oblačila, šolske potrebščine, KUHINJO...

Ne sprejemamo: rabljeno obutev!

Zahvaljujemo se vam za vse, kar boste podarili.

Rdeči križ Ilirska Bistrica